

Raport o stanie Miasta Opola za 2020 rok

Raport o stanie Miasta Opola za 2020 rok

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
1. Samorząd i jego finanse	6
1.1. Rada Miasta Opola	6
1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola	7
1.3. Budżet Miasta	8
1.4. Budżet obywatelski i inicjatywa lokalna	14
1.5. Środki europejskie pozyskane przez Miasto.....	20
2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów	24
3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym	29
3.1. Społeczeństwo i gospodarka.....	29
3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza	29
3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego	31
3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje	32
3.1.4. Opieka żłobkowa.....	33
3.1.5. Oświata	33
3.1.6. Ośrodek akademicki.....	37
3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców	39
3.1.8. Pomoc rodzinie	42
3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna	46
3.1.10. Sport i rekreacja	49
3.1.11. Promocja miasta	52
3.1.12. Gospodarka.....	54
3.2. Przestrzeń i środowisko.....	59
3.2.1. Planowanie przestrzenne.....	59
3.2.2. Urbanistyka, architektura i budownictwo	60
3.2.3. Geodezja i kartografia	62
3.2.4. Ochrona powietrza	63
3.2.5. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna.....	64
3.2.6. Rolnictwo i ochrona zwierząt	65
3.2.7. Gospodarka odpadami	66
3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje	68
3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe	68
3.3.2. Infrastruktura techniczna.....	73
3.3.3. Komunikacja miejska.....	75
3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą.....	76
3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym	79
3.4. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów	81

Wprowadzenie

W myśl art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Prezydent Miasta zobowiązany jest przedstawić Radzie Miasta „raport o stanie gminy”. Zgodnie z ustawą dokument ten obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miasta oraz budżetu obywatelskiego. Obowiązek ten wprowadziła ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Analogiczny obowiązek nałożony został na wszystkich wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów oraz marszałków. Niniejszy raport jest trzecim w rozumieniu przepisów ustawy i obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Opola za 2020 rok, zwany w dalszej części okresem sprawozdawczym. Raport opracowano w Urzędzie Miasta Opola na podstawie danych i informacji pochodzących z poszczególnych wydziałów, biur, jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współpracujących. W okresie tym Miasto realizowało szereg zadań – własnych, zleconych, a także z zakresu zadań gminy, jak i powiatu. Działalność ta obejmowała zarówno sprawy bieżące, jak i inwestycyjne. W końcu okresu sprawozdawczego, w Opolu, wg danych GUS, mieszkało 128 tys. mieszkańców.

Raport podsumowuje rok szczególny, zarówno dla mieszkańców Opola, kraju, jak i całego świata. W połowie marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony został stan zagrożenia epidemicznego w związku zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, a zaledwie tydzień później stan epidemii. Począwszy od I kwartału w kraju wprowadzono szereg ograniczeń związanych m.in. z organizacją różnego typu wydarzeń, mobilnością mieszkańców, czy funkcjonowaniem szeroko pojętych usług i podmiotów gospodarczych. Był to też rok szczególny dla Urzędu Miasta – zarówno w ujęciu budżetowym, jak i zadaniowym - związanym z potrzebą zapewnienia ciągłości świadczeń usług dla mieszkańców. Bieżąca realizacja założeń budżetu na przestrzeni całego roku skorelowana była ściśle z trwającą epidemią i wymagała szybkich reakcji w postaci wprowadzania szeregu zmian w budżecie umożliwiających funkcjonowanie Miasta i jego jednostek organizacyjnych w warunkach podwyższonego ryzyka epidemiologicznego. Sytuacja wymagała również zastosowania rzadko spotykanych wcześniej rozwiązań – przejścia części pracowników na pracę zdalną, czy częstszego wykorzystania form komunikacji w trybie elektronicznym. Pracownicy realizowali również szereg nowych zadań wynikających z zastanych uwarunkowań epidemicznych.

Rok poprzedni był szczególny zwłaszcza w obszarze oświaty. W okresie tym Miasto prowadziło kilkadziesiąt jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie ponad 100 różnego typu placówek. Z uwagi na trwającą pandemię szkoły funkcjonowały w różnych formach – tradycyjnej, hybrydowej oraz zdalnej. Od marca 2020 r. prowadzone były na szeroką skalę działania mające na celu wyposażenie szkół prowadzonych przez Miasto w sprzęt umożliwiający zdalne nauczanie, zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Edukację zdalną w najbardziej newralgicznym czasie pandemii realizowali wszyscy uczniowie, co było ogromnym wyzwaniem logistycznym. Miasto aktywnie realizowało zadania związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się pandemii także w innych obszarach. Na potrzeby szpitala tymczasowego dla chorych na COVID-19 udostępniono obiekt Centrum Wystawienniczo-Kongresowego. Na potrzeby ochrony zdrowia mieszkańców zakupiono analizatory do diagnostyki infekcji dolnych i górnych dróg oddechowych oraz zakażenia wirusem SARS-CoV-2, testy diagnostyczne, respiratory, środki dezynfekujące i odkażające oraz różnego typu środki ochrony osobistej. Dużą część zakupów zrealizowano ze środków europejskich, zwłaszcza pozyskanych przez Miasto w ramach programu regionalnego.

Rok sprawozdawczy był szczególny także z wielu innych względów. W 2020 r. dużym wyzwaniem było zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego wyborcom, ale i wszystkim osobom uczestniczącym w procesie organizacji i przeprowadzenia wyborów prezydenckich. Dzięki zaangażowaniu wielu osób

w mieście udało się sprawnie przeprowadzić obie tury głosowania. Istotne zadania realizowano w obszarze zarządzania kryzysowego. W 2020 r. odnotowano wezbrania na Odrze i Małej Panwi, co wiązało się z dużą aktywnością w zakresie monitorowania całego hydrowęzła opolskiego. W poprzednim roku na terenie całego kraju przeprowadzony był również Powszechny Spis Rolny, w którym czynnie uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta Opola.

Pomimo trwającej pandemii Miasto w okresie sprawozdawczym realizowało szereg istotnych projektów inwestycyjnych. Projekty te dotyczyły m.in. budowy centrów przesiadkowych, ścieżek i kładek pieszo-rowerowych, przebudowy dróg do terenów inwestycyjnych, czy budowy Opolskiego Parku Sportu. W styczniu uroczyście otwarto Centrum Aktywizacji Społecznej. W 2020 r. rozpoczęła się budowa Centrum Usług Publicznych, a w trakcie budowy było już centrum przesiadkowe przy dworcu głównym. W tym samym roku zakończyła się z kolei rzeczowa realizacja jednego z największych w ostatnim czasie projektów w obszarze transportu publicznego¹. W ramach niego, tylko w 2020 r., zakupiono kolejnych 10 fabrycznie nowych autobusów, a także specjalistyczny holownik. Ponadto zakończono kompleksową modernizację zajezdni autobusowej w MZK. W ramach kolejnego projektu ogłoszono przetarg na dostawę pierwszych w Opolu autobusów o napędzie elektrycznym wraz z infrastrukturą ładowania. W poprzednim roku zakończył się również duży projekt w obszarze nasadzeń przyulicznych. W ramach kilkuletniego przedsięwzięcia posadzono łącznie kilka tys. drzew oraz ponad sto tysięcy sztuk krzewów, krzewinek oraz bylin.

Prezydent Miasta był równolegle kierownikiem urzędu. Urząd, jak i jego jednostki organizacyjne świadczyły mieszkańcom różnego rodzaju i typu usługi, duża część z nich warunkowana była ustawowo. Tylko w 2020 r. wydano prawie 8 tys. dowodów osobistych, prawie 19 tys. dowodów rejestracyjnych, a także prawie 3 tys. dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Równie wysoka była liczba czynności meldunkowych. Ważnym zadaniem były również prace w zakresie geodezji, kartografii oraz planowania przestrzennego. W 2020 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym 5 dotyczyło obszarów, na których nie było dotychczas obowiązujących planów. W 2020 r. przystąpiono do opracowania 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 4, dla których jeszcze nie ma planów.

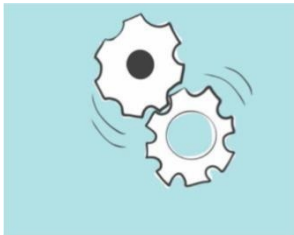
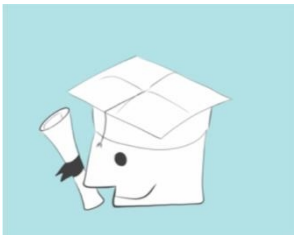
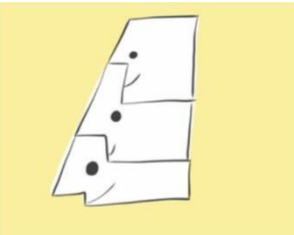
Podobnie jak w latach poprzednich Miasto wspierało mieszkańców na każdym etapie ich życia. Strategia przyjaznego miasta rozpoczyna się już od najmłodszego pokolenia. Miasto prowadziło aktywną politykę w zakresie opieki żłobkowo-przedszkolnej, wdrażało projekty i przedsięwzięcia skierowane nie tylko do dzieci, ale również do ich rodziców. Prowadziło pięć żłobków, 36 przedszkoli, a także 60 różnego typu szkół i 9 placówek oświatowych. W okresie sprawozdawczym rozwijano i modernizowano bazę dydaktyczną i sportową opolskich jednostek oświatowych, a opolskie szkoły osiągały dobre wyniki w egzaminach zewnętrznych oraz wysokie miejsca w rankingach wojewódzkich i krajowych. Opole było i jest regionalnym centrum edukacji, a samo miasto jest młodym, ale aspirującym ośrodkiem akademickim. Miasto swoją ofertę kierowało również do seniorów, zarówno przez działalność centrum edukacyjno-informacyjnego „Senior”, jak i innych miejskich jednostek.

Pomimo trudnej sytuacji epidemicznej w mieście udało się zrealizować/rozpocząć szereg projektów i przedsięwzięć o strategicznym i operacyjnym znaczeniu dla rozwoju Opola. Część z nich była kontynuacją zadań, rozpoczętych wcześniej, a niektóre z nich były zadaniami zupełnie nowymi.

Aktywna, prorozwojowa działalność opolskiego samorządu w różnych obszarach przyczyniła się do zdobycia kilku prestiżowych wyróżnień. Wybrane z nich, które odebrano lub przyznano w roku sprawozdawczym, wskazano w tab. 1.

¹ „Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I” w ramach RPO WO 2014-2020.

Tab. 1. Wybrane nagrody i wyróżnienia przyznane, aktualne lub odebrane przez Miasto Opole w latach 2020-2021

	1. miejsce w prestiżowym rankingu samorządów czasopisma "Wspólnota" w kategorii inwestycje (za średnie wydatki inwestycyjne per capita w latach 2017–2019 w przekroju wg miast wojewódzkich). 2. miejsce w rankingu samorządów dziennika Rzeczpospolita w kategorii miast na prawach powiatu (ranking weryfikuje skuteczność działań władz samorządowych w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju wspólnoty lokalnej, ujmowanego w strategicznych kategoriach). 4. miejsce w rankingu zrównoważonego rozwoju polskich samorządów w kategorii miast na prawach powiatu (ranking opracowywany jest przez naukowców z Politechniki Warszawskiej we współpracy z Sejmową Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Fundacją „Teraz Polska”). 5. miejsce w rankingu Wspólnoty w zakresie wydatków ze środków unijnych per capita wśród miast wojewódzkich (za lata 2014-2019).
	Opole najlepszym miastem w Polsce w kategorii nowych lokalizacji dla centrum usług wspólnych Decyzję podejmowało międzynarodowe jury CEE Business Services Awards. Jest to jedno z największych opiniotwórczych wydarzeń branżowych sektora nowoczesnych usług dla biznesu w regionie wschodniej i centralnej Europy.
	7. miejsce w rankingu „Miejsca przyjazne edukacji” wśród miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców „Miejsca przyjazne edukacji” to ranking, który wskazuje samorządy, gdzie edukacja jest na najwyższym poziomie i gdzie samorząd lokalny dokłada wszelkich starań, żeby uczniowie od najmłodszych lat mogli korzystać z najwyższej jakości kształcenia. Ranking sporządzony przez evidenceinstitute.pl.
	- Opole z certyfikatem Światowej Organizacji Zdrowia „Age friendly city” - Miasto przyjazne dorastaniu i starzeniu się. Sprawy bliskie seniorom, a także wyzwania wynikające ze zmieniającej się struktury populacji to ważne kwestie w polityce rozwoju Opola. Aktywna działalność Miasta została dostrzeżona przez WHO – Światową Organizację Zdrowia. 7. miejsce w rankingu Newsweeka - najlepsze miasta do życia w Polsce (w grupie miast powyżej 100 tys. mieszkańców) Ranking bazował na ocenie następujących obszarów: bezpieczeństwo, bezrobocie, wynagrodzenia, zdrowie, dochód samorządu, zanieczyszczenie powietrza, wykrywalność przestępstw. 10. miejsce w rankingu “Miast przyjaznych ludziom” w ranking Forbes 2020 wśród największych miast. W rankingu oceniano zaangażowanie miasta m.in. w sprawy budżetu obywatel., bezpieczeństwa, dostępności transportu publ., działań na rzecz zwiększenia dostępności do mieszkań, kultury, czy działań na rzecz dzieci i seniorów.
	3. miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej 2020 Autorzy zwracają uwagę na dobrą współpracę MZK z miastem wskazując, że dzięki bliskiemu współdziałaniu z Gminą Opole, Spółka stała się nowoczesnym i innowacyjnym przewoźnikiem stawiającym na zwiększanie komfortu i bezpieczeństwa podróży, przy jednoczesnym zachowaniu szczególnej dbałości o jakość środowiska.

Źródło: opracowanie własne

1. Samorząd i jego finanse

Zgodnie z *ustawą o samorządzie gminnym* Mieszkańcy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy. Organami tymi są Rada Miasta oraz Prezydent Miasta, wybierani w głosowaniu powszechnym.

Opole, tak jak i inne samorządy w Polsce prowadziło w okresie sprawozdawczym gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej. Określone w niej wielkości wydatków, dochodów z każdym kolejnym rokiem były coraz wyższe. W 2016 r. Miasto zrealizowało wydatki na poziomie prawie 727 mln zł, w 2017 r. na poziomie prawie 856 mln zł, a rok później po raz pierwszy w historii przekroczone miliard złotych. Kwotę tę przekroczone również w 2019 i 2020 roku.

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym po raz siódmy zorganizował głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego. Kwota budżetu na 2021 rok wzrosła do rekordowych prawie 6 mln zł. W tej edycji kontynuowano model podziału przedsięwzięć oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. W okresie sprawozdawczym realizację mniejszych projektów kontynuowano z kolei w oparciu o tzw. inicjatywę lokalną.

1.1. Rada Miasta Opola

Rada Miasta jest organem stanowiącym i kontrolnym. Aktualna kadencja rady trwa 5 lat licząc od dnia wyboru. W wyniku wyborów samorządowych 21 października 2018 r. wybrana została Rada Miasta Opola VIII kadencji w ustawowym składzie 25 radnych, którzy w dniu 20 listopada 2018 r. na sesji inauguracyjnej dokonali uroczystego ślubowania, aby móc prawomocnie wykonywać mandat radnego.

W okresie sprawozdawczym Rada Miasta Opola odbyła 13 sesji zwyczajnych. W związku z obostrzeniami, nałożonymi przez Rząd RP z powodu sytuacji epidemicznej, tylko 2 sesje odbyły się w Ratuszu, pozostałe 6 posiedzeń miało miejsce w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym, a 5 posiedzeń odbyło się w trybie zdalnym (on-line). O posiedzeniach Rady mieszkańcy Opola informowani byli za pośrednictwem miejscowej prasy, radia, telewizji oraz strony internetowej Miasta. Transmisja z obrad odbywała się z kolei za pośrednictwem strony www.youtube.com/MiastoOpole oraz zamieszczana jest razem z protokołem z Sesji w Biuletynie Informacji Publicznej. Na każdej sesji rozpatrywano średnio 20-25 projektów uchwał. Frekwencja na sesjach (bez uroczystych) wahała się w granicach 95%, średnio uczestniczyło w sesji 24 radnych. W 2020 r. Rada Miasta Opola podjęła 273 uchwały (w tym 116 aktów prawa miejscowego).

Rada Miasta Opola podejmowała uchwały, stanowiska i oświadczenia oraz przyjmowała informacje, sprawozdania i oceny, reagując na aktualne wydarzenia w mieście i w kraju. Jedną z istotnych form działania radnych jest składanie interpelacji, wniosków i zapytań do Prezydenta Miasta Opola. W tej formie radni sygnalizują problemy, którymi Rada bezpośrednio w danym okresie się nie zajmuje, a w ocenie radnych należy je rozpatrzyć i rozstrzygnąć w trybie bieżącego zarządzania gminą. W okresie sprawozdawczym złożono 104 interpelacje oraz 64 zapytania.

Rada Miasta Opola, ze swojego grona, ustalając przedmiot działania, powołała stałe komisje do określonych zadań. Rada w grudniu 2014 r. powołała pięć komisji stałych: Komisję Rewizyjną, Komisję Budżetową, Komisję Infrastruktury, Komisję Edukacji i Kultury, a także Komisję Społeczną i Zdrowia. W 2018 r. Rada Miasta Opola powołała dodatkowo dwie komisje stałe: Skarg, Wniosków i Petycji oraz Komisję Sportu i Turystyki. Wszystkie wymienione komisje pracują od początku VIII kadencji Rady. W okresie sprawozdawczym komisje zebrały się łącznie 70 razy, a także wydały 338 opinii. Na posiedzeniach zajmowano się m.in. sprawami bieżącymi, opiniowano projekty uchwał, a także rozpatrywano korespondencję kierowaną przez mieszkańców i Przewodniczącego Rady Miasta. Z powodu trwającej pandemii większość posiedzeń odbyła się w trybie zdalnym.

W 2020 r. Rada Miasta Opola nadała 1 tytuł „Zasłużony Obywatel Miasta Opola” panu Jerzemu Beskiemu.

Tab.2. Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Rady Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba Radnych Miasta Opola	36 os.	36/25 os.	25 os.	25 os.
2	Liczba posiedzeń Rady Miasta Opola	18	18	17	13
3	Liczba podjętych uchwał	365	302	364	273
4	Liczba wydanych uchwał stanowiących akty prawa miejscowego	140	98	131	116
5	Liczba złożonych interpelacji	122	128	193	104
6	Liczba złożonych wniosków	187	134	-	-
7	Liczba złożonych zapytań	50	66	72	64
8	Liczba wydanych przez Komisje opinii	436	403	491	338

Uwagi: Od początku VIII kadencji Rady ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje składania przez radnych wniosków.

Źródło: opracowanie własne

1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola

W myśl właściwych przepisów organem wykonawczym gminy jest Prezydent Miasta. Prezydentem Miasta w okresie sprawozdawczym był Arkadiusz Wiśniewski, wybrany w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2018 roku. Prezydent był równocześnie kierownikiem Urzędu, kierował nim przy pomocy zastępców Prezydenta, Sekretarza Miasta i Skarbnika Miasta. W okresie sprawozdawczym Urząd realizował zadania własne gminy i miasta na prawach powiatu, z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami, powierzone na podstawie porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej, wynikające z ustaw szczególnych, a także te wynikające z aktów prawnych wydawanych przez Radę i Prezydenta.

W celu wykonywania zadań publicznych Miasto utworzyło na przestrzeni lat jednostki organizacyjne. W okresie sprawozdawczym liczba miejskich jednostek organizacyjnych wyniosła 102. Jednocześnie Miasto posiadało udziały lub akcje w siedmiu spółkach prawa handlowego, a w stosunku do trzech jednostek administracji zespolonej Prezydent Miasta sprawował zwierzchnictwo.

W 2020 r. zbiór zarządzeń Prezydenta Miasta liczył 740 pozycji. Liczba zarejestrowanych wniosków o dostęp do informacji publicznej wyniosła 246, petycji 17, a porozumień 6. Na 2020 rok przypadły wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wprowadzony stan epidemii i wynikające z niego liczne ograniczenia sprawiły, że ich organizacja pod względem techniczno-organizacyjnym i logistycznym była trudnym i wymagającym zadaniem. Dużym wyzwaniem było zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego wyborcom, ale i wszystkim osobom uczestniczącym w procesie organizacji i przeprowadzenia wyborów. Dzięki zaangażowaniu wielu osób udało się sprawnie przeprowadzić zarówno pierwszą turę głosowania w dniu 28 czerwca 2020 r., jak i drugą turę w dniu 12 lipca 2020 r.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym gmina może utworzyć na swoim obszarze jednostki pomocnicze: dzielnice. Opole, w okresie sprawozdawczym podzielone było na trzynaście dzielnic. W 2020 r. Rady Dzielnic podjęły prawie 150 różnego typu uchwał.

Tab.3. Podstawowe dane statystyczne w obszarze organizacji Urzędu Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba miejskich jednostek organizacyjnych	107	107	104	102
2	Liczba spółek prawa handlowego, w których Miasto Opole posiada udziały lub akcje	6	6	6	7
3	Liczba jednostek administracji zespolonej w stosunku, do których Prezydent Miasta sprawuje zwierzchnictwo	4	4	4	3
4	Liczba zarejestrowanych zarządzeń:				
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako organu gminy	863	859	837	633
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako kierownika urzędu	190	157	137	107
5	Liczba zarejestrowanych wniosków o dostęp do informacji publicznej	216	267	262	246
6	Liczba zarejestrowanych porozumień	15	22	7	6
7	Liczba wniosków (w trybie KPA) rozpatrzonych przez Prezydenta	2	2	2	2
8	Liczba petycji	5	11	20	17
9	Liczba dzielnic	29	29	29 / 13	13
10	Liczba podjętych uchwał przez Rady Dzielnic	285	437	241	146

Źródło: opracowanie własne

1.3. Budżet Miasta

Rok 2020 z powodu niespodziewanego pojawienia się pandemii COVID-19 był rokiem szczególnym, zarówno dla Miasta Opola i jego mieszkańców jak też, z racji globalnego zasięgu pandemii, dla całego bliższego i dalszego otoczenia.

Planowany deficyt budżetu miasta nie został zrealizowany, a rok zakończono nadwyżką w wysokości 34,8 mln zł. Wypracowanie nadwyżki we wskazanej wysokości było wynikiem pozyskania niestandardowych, jednorazowych i niepowtarzalnych wpływów w postaci środków pochodzących ze sprzedaży części udziałów w WiK w Opolu Sp. z o. o. (100 mln zł) i z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (31,5 mln zł). Ponadto w warunkach panującej pandemii niemożliwa stała się realizacja inwestycji w założonym zakresie – wydatki majątkowe zrealizowane zostały na poziomie 289,1 mln zł, przy planie w wysokości 316 mln zł.

Bieżąca realizacja założeń budżetu na przestrzeni całego roku skorelowana była ściśle z trwającą epidemią i wymagała szybkich reakcji w postaci wprowadzania szeregu zmian w budżecie, umożliwiających funkcjonowanie Miasta i jego jednostek organizacyjnych w warunkach podwyższonego ryzyka epidemiologicznego. Wprowadzone ograniczenia i obostrzenia znalazły swoje odzwierciedlenie we wpływach do budżetu Miasta. Niezrealizowane zostały niektóre dochody dotyczące w szczególności: udziałów z PIT, wpływów z najmu i podatku od środków transportu, jak również dochodów ze sprzedaży usług oferowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Ogród Zoologiczny, żłobki, system komunikacji miejskiej. Zmniejszyły się wpływy z opłat za przedszkola i wyżywienie w placówkach oświatowych. Z inicjatywy Prezydenta Miasta Opola podjęta została przez Radę Miasta Opola uchwała nr XXVI/519/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacie i odstąpienia od dochodzenia należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających miastu Opole i jego jednostkom organizacyjnym. W związku z zagrożeniem realizacji planowanych dochodów już od kwietnia 2020 r. dokonywano zmian

w budżecie Miasta polegających na zmniejszeniu wydatków proporcjonalnie do przewidywanych ubytków w dochodach. Równoważąc niższe wpływy stroną wydatkową zmniejszone zostały wydatki m.in. na oświatę, kulturę, wprowadzono ograniczenie działań promocyjnych, zmniejszono wydatki na działalność w ogólnie pojętym obszarze kultury fizycznej i sportu, gospodarki mieszkaniowej, zmniejszono wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem miejskich jednostek, tj. m.in. Urzędu Miasta Opola, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Ogrodu Zoologicznego.

Pojawienie się pandemii, zamknięcie części gospodarki i życia społecznego wiązało się nie tylko z ograniczeniem dochodów i wydatków budżetu. Miasto Opole musiało również ponieść niezbędne wydatki na środki ochrony dla pracowników wszystkich funkcjonujących jednostek. Wydatki służące walce z pandemią i jej skutkami klasyfikowane w rozdziale 75421 – Zarządzanie kryzysowe wyniosły 2,1 mln zł. Ponadto wydatkowano środki pochodzące z budżetu państwa i budżetu UE, w tym na zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów i personelu w DPS dla Kombatantów, dzieci w pieczy zastępczej oraz na opracowanie koncepcji adaptacji obiektu Centrum Wystawienniczo-Kongresowego na potrzeby tymczasowego szpitala dla chorych na COVID-19. Dodatkowo w ramach specjalnie zmodyfikowanych projektów realizowanych z budżetu UE i budżetu państwa dokonywano zakupów m.in. testów, analizatorów, respiratorów, środków ochrony, paczek żywnościowych oraz dezynfekcji pomieszczeń. W 2020 r. w ramach środków projektowych UE wydatkowano 2,7 mln zł z przeznaczeniem na zwalczanie i przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii.

Analizując budżet Miasta Opola w skali globalnej w 2020 r. miasto rozdysponowało środki w łącznej wysokości 1.331,2 mln zł, na co złożyły się wydatki w kwocie 1.251,8 mln zł (w tym inwestycje 289,1 mln zł) oraz rozchody 79,3 mln zł. Po stronie wpływów odnotowano dochody w wysokości 1.286,6 mln zł (w tym dochody majątkowe 250,6 mln zł) oraz przychody w kwocie 149,8 mln zł. Dla ułatwienia prezentacji budżetu w ramach niniejszego raportu dokonano jego podziału na część operacyjną (bieżącą), część majątkową (inwestycyjną) oraz część finansową.

CZĘŚĆ OPERACYJNA (bieżąca)

Środki na realizację zadań bieżących pochodziły w okresie sprawozdawczym głównie z wpływów z podatków i opłat, subwencji i dotacji bieżących. Największą pozycję po stronie dochodów stanowiły wpływy z PIT, które w 2020 r. wyniosły 230,3 mln zł, tj. 22,2% dochodów bieżących. Kolejną co do wielkości pozycją były dotacje na zadania bieżące, które wyniosły 227,5 mln zł (22% dochodów bieżących). Subwencje z budżetu państwa (głównie subwencja oświatowa) stanowiła kwotę 226,9 mln zł, tj. 21,9% dochodów bieżących, a wpływy z podatku od nieruchomości 153,4 mln zł (udział w strukturze 14,8%).

Wydatkowane w 2020 r. środki w części operacyjnej, pomimo wystąpienia epidemii COVID-19, pozwoliły na zachowanie wysokiego standardu zadań należących zarówno do gminy, jak i powiatu. Podobnie jak w latach ubiegłych największa część budżetu operacyjnego przekazana została na oświatę, edukację, opiekę wychowawczą i szkolnictwo wyższe (36%), co nominalnie stanowiło 346,5 mln zł. Kolejnym, co do wielkości obszarem jest pomoc społeczna i ochrona zdrowia – 26,6%, tj. 255,8 mln zł oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 8,2%, tj. 79,3 mln zł. Podobne kwoty, każda stanowiąca około 7% wydatków bieżących – przeznaczono na administrację publiczną (67,6 mln zł) oraz transport i łączność (66 mln zł). Obsługa długu (odsetki bez rozchodów) w 2020 r. kosztowała 6 mln zł, co stanowiło 0,6% wydatków bieżących.

W 2020 r. nadwyżka operacyjna wyniosła 73,3 mln zł i była wyższa w porównaniu do 2019 r. o 14,8 mln zł. Dynamika przyrostu dochodów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 108,3%, a wydatków bieżących wyniosła 107,2%.

Tab.4. Struktura wykonania budżetu operacyjnego w 2019 i 2020 r. (w mln zł)

TYTUŁ	Wykonanie 31.12.2019 r.	Wykonanie 31.12.2020 r.	struktura za 2020 r.	dynamika r/r
DOCHODY BIEŻĄCE	956,2	1 036,0	100,0%	108,3%
Dochody z podatków lokalnych, w tym:	146,5	173,3	16,7%	118,3%
<i>podatek od nieruchomości</i>	125,1	153,4	14,8%	122,6%
<i>podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	11,2	11,4	1,1%	101,8%
<i>podatek od środków transportowych</i>	7,9	6,8	0,7%	86,1%
Dochody z opłat	63,6	70,5	6,8%	110,8%
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	255,2	249,7	24,1%	97,8%
<i>podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	236,3	230,3	22,2%	97,5%
<i>podatek dochodowy od osób prawnych</i>	18,9	19,4	1,9%	102,6%
Subwencja, w tym:	203,8	226,9	21,9%	111,3%
<i>część oświatowa</i>	189,4	210,1	20,3%	110,9%
<i>część równoważąca</i>	14,1	16,7	1,6%	118,4%
<i>część uzupełniająca</i>	0,3	0,1	0,0%	33,3%
Dotacje na zadania bieżące, w tym:	180,2	227,5	22,0%	126,2%
<i>"500+"</i>	86,2	121,5	11,7%	141,0%
<i>dotacje na projekty realizowane z udziałem środków z UE</i>	15,6	23,5	2,3%	150,6%
Pozostałe dochody operacyjne, w tym:	106,9	88,1	8,5%	82,4%
<i>wpływy z usług</i>	36,6	25,6	2,5%	69,9%
<i>dywidendy</i>	20,4	14,7	1,4%	72,1%
<i>Dochody z najmu i dzierż. składników majątkowych</i>	19,0	19,4	1,9%	102,1%
WYDATKI BIEŻĄCE	897,8	962,7	100,0%	107,2%
<i>Oświata i wychowanie, edukacyjna opieka wychowawcza, szkolnictwo wyższe</i>	324,8	346,5	36,0%	106,7%
<i>Rodzina, pomoc społeczna, pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, ochrona zdrowia</i>	215,8	255,8	26,6%	118,5%
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	69,7	79,3	8,2%	113,8%
<i>Administracja publiczna</i>	66,7	67,6	7,0%	101,3%
<i>Transport i łączność</i>	66,1	66,0	6,9%	99,8%
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	28,9	29,7	3,1%	102,8%
<i>Kultura fizyczna</i>	32,4	28,2	2,9%	87,0%
<i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i>	23,8	28,1	2,9%	118,1%
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	26,6	21,8	2,3%	82,0%
<i>Różne rozliczenia</i>	14,6	14,8	1,5%	101,4%
<i>Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody</i>	11,9	11,9	1,2%	100,0%
<i>Obsługa długu publicznego</i>	7,0	6,0	0,6%	85,3%
<i>Pozostałe</i>	9,5	7,0	0,7%	73,9%
NADWYŻKA OPERACYJNA	58,5	73,3	-	125,3%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ INWESTYCYJNA (majątkowa)

Na realizację zadań inwestycyjnych w 2020 r. pozyskano środki w wysokości 250,6 mln zł, na które w większości złożyły się dotacje z budżetu Unii Europejskiej (104,5 mln zł) oraz środki z funduszy krajowych (m.in. Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – łącznie 41,1 mln zł). Dodatkowo budżet inwestycyjny zasilony został przez wpływy ze zbycia części udziałów miasta Opola w Spółce Wodociągi i Kanalizacja Sp z o. o. w Opolu w kwocie 100 mln zł oraz przez wpływy ze sprzedaży majątku w kwocie 5 mln zł. Dochody majątkowe za 2020 r. przedstawiono w Tabeli 5.

Tab.5. Struktura wykonania dochodów majątkowych w 2020 r. (w mln zł)

Tytuł	Wykonanie 31.12.2020 r.
Dochody majątkowe ogółem	250,6
Dotacje na zadania inwestycyjne, z tego:	145,6
na zadania realizowane z udziałem środków z budżetu UE, w tym:	104,5
<i>Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód</i>	32,6
<i>Realizacja projektu pn. "Czysta komunikacja publiczna - zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I"</i>	19,9
<i>Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I</i>	17,1
<i>Przebudowa dróg do terenów inwestycyjnych w gminach: Opole, Dobrzeń Wielki i Tarnów Opolski</i>	14,2
<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>	6,7
<i>Budowa Obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej</i>	6,1
<i>"Centrum Pomocy" - wsparcie osób niesamodzielnych oraz opiekunów faktycznych w Opolu</i>	1,9
<i>Realizacja projektu pn. "Bezpieczny transport w Opolu"</i>	1,7
<i>Aktywizacja części obszarów śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i obszarów przyległych w Opolu - etap I</i>	1,6
<i>Rozwój terenów zieleni poprzez zagospodarowania terenu Kamionki Piast w Opolu</i>	1,3
<i>Termomodernizacja obiektu PSP Nr 14 w Opolu - etap II</i>	0,5
<i>Przebudowa placów miejskich w Opolu</i>	0,3
<i>Realizacja projektu "Wspólna akcja segregacja - działania informacyjno-edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami w gminach Opole, Komprachcice i Turawa"</i>	0,3
<i>Przedszkola dla wszystkich przyjazne 2</i>	0,2
<i>Budowanie kariery zawodowej licealistów i uczniów szkół zawodowych w Opolu - 2 edycja</i>	0,1
na zadania realizowane z udziałem środków z funduszy krajowych, w tym:	41,1
<i>Objęcie udziałów w Parku Naukowo-Technologicznym Sp. z o. o. w Opolu na realizację zadania: Budowa budynku administracji publicznej "Centrum Usług Publicznych" - zadanie nr 1 w Opolu przy ul. Plebiscytowej (środki z RFIL)</i>	20,5
<i>Wsparcie finansowe dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na przebudowę polderu "Żelazna", jako zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Opola (środki z RFIL)</i>	11,0
<i>Budowa obiektu hali sportowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi i zagospodarowaniem terenów przyległych na cele sportowe oraz rozbiórka istniejącego budynku hali "CIEPLAK" (środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej)</i>	7,3
Dochody ze zbycia praw majątkowych (udziały w WIK Sp. z o.o.)	100,00
Pozostałe dochody ze sprzedaży majątku	5,00

Źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe w 2020 r. sięgnęły 289,1 mln zł. Największe wydatki, bo aż 69% wydatków majątkowych ogółem, zrealizowano w dziale transport i łączność. Jest to związane z realizacją dużych projektów wieloletnich dofinansowanych ze środków UE. W pozostałych obszarach wysokość inwestycji również determinowana jest pozyskaniem dofinansowania zewnętrznego, dzięki czemu zrealizowano znaczącą część prac w ramach zadania „Budowa obiektu hali sportowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi i zagospodarowaniem terenów przyległych na cele sportowe oraz rozbiora istniejącego budynku hali "CIEPLAK"” oraz przekazano środki otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na objęcie udziałów w Parku Naukowo-Technologicznym Sp. z o. o. w Opolu na realizację zadania: Budowa budynku administracji publicznej "Centrum Usług Publicznych" - zadanie nr 1 w Opolu przy ul. Plebiscytowej.

Tab.6. Wydatki majątkowe Miasta Opola w 2020 r. (w mln zł)

Wyszczególnienie		Wykonanie 31.12.2020 r.	Struktura
600	Transport i łączność, w tym:	199,6	69,0%
<i>Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód</i>		59,3	20,5%
<i>Przebudowa dróg do terenów inwestycyjnych w gminach: Opole, Dobrzeń Wielki i Tarnów Opolski</i>		27,5	9,5%
<i>Czysta komunikacja publiczna - zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu - etap I</i>		21,2	7,3%
<i>Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I</i>		20,8	7,2%
<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>		14,4	5,0%
<i>Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej</i>		13,4	4,6%
<i>Bezpieczny transport w Opolu</i>		10,2	3,5%
<i>Budowa Obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej</i>		8,4	2,9%
<i>Opracowanie dokumentacji technicznej dla zadania pn.: Budowa obwodnicy Piastowskiej w Opolu etap I - od ul. Krapkowickiej do węzła Niemodlińska wraz z wykupem gruntu</i>		8,3	2,9%
<i>Przebudowa mostu przez rz. Odrę w ciągu ul. Nysy Łużyckiej - droga woj. nr 435</i>		3,8	1,3%
<i>Budowa skrzyżowania ulic Bohaterów Monte Cassino i Plebiscytowej (DW435) z ulicami Kośnego oraz Pileckiego</i>		3,3	1,1%
<i>Budowa drogi gminnej stanowiącej przedłużenie ul. Północnej Bis</i>		1,3	0,4%
<i>Przebudowa chodnika w ciągu ul. 1 Maja</i>		1,2	0,4%
<i>Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Komprachcice z przeznaczeniem na wkład własny do projektu pn. "Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej"</i>		1,2	0,4%
<i>Przebudowa ulicy Bronicza w Opolu</i>		1,0	0,3%
<i>Modernizacja dróg, chodników i oświetlenia na osiedlu im. Armii Krajowej</i>		1,0	0,3%
926	Kultura fizyczna, w tym:	35,0	12,1%
<i>Budowa obiektu hali sportowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi i zagospodarowaniem terenów przyległych na cele sportowe oraz rozbiora istniejącego budynku hali "CIEPLAK"</i>		29,7	10,3%
<i>Stadion Opolski</i>		2,2	0,8%
<i>Rozbudowa Centrum Sportu o halę sportową</i>		2,1	0,7%
<i>Powiększenie kąpieliska Bolko</i>		0,3	0,1%
<i>Budowa oświetlenia boiska przy ul. Hallera w Opolu</i>		0,2	0,1%
710	Działalność usługowa, w tym:	20,2	7,0%

Wyszczególnienie		Wykonanie 31.12.2020 r.	Struktura
Objęcie udziałów w Parku Naukowo-Technologicznym Sp. z o.o. w Opolu na realizację zadania: Budowa budynku administracji publicznej "Centrum Usług Publicznych" - zadanie nr 1 w Opolu przy ul. Plebiscytowej		20,0	6,9%
Rozbudowa funkcjonalności systemu informacji przestrzennej		0,2	0,1%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym:	7,5	2,6%
Realizacja "Program czyste powietrze - oddech dla Opola" - dotacje celowe		2,0	0,7%
Edukacyjny plac zabaw dla dzieci i dorosłych na terenie parku 800-lecia		0,9	0,3%
Wykonanie dokumentacji technicznej na budowę zasilania w energię elektryczną terenu inwestycyjnego objętego statusem wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w pobliżu miejscowości Wrzoski i w rejonie ul. Arki Bożka		0,5	0,2%
Rozbudowa oświetlenia		0,4	0,1%
Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta		0,4	0,1%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, w tym	8,8	3,0%
Budowa schroniska wraz z wybiegiem dla dużych kotów i kładką pieszą nad akwenem		7,9	2,7%
Ogród Zoologiczny - zakup maszyn rolniczych		0,2	0,1%
801, 854	Oświata i wychowanie, edukacyjna opieka wychowawcza, szkolnictwo wyższe, w tym:	7,3	2,5%
Termomodernizacja obiektu PSP Nr 14 w Opolu - etap II		1,2	0,4%
PSP Nr 5 z OI - modernizacja wentylacji, wymiana okien oraz przebudowa zaplecza szatniowo-sanitarnego w bloku sportowym		1,0	0,3%
Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach		0,8	0,3%
PSP Nr 11 - budowa nowej sali gimnastycznej		0,8	0,3%
Przebudowa budynku MODN na potrzeby MCWE		0,5	0,2%
700	Gospodarka mieszkaniowa, w tym:	5,1	1,8%
Wykupy gruntów i nieruchomości		2,7	0,9%
Objęcie udziałów w Opolskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. w Opolu		2,0	0,7%
750	Administracja publiczna, w tym:	1,8	0,6%
Komputeryzacja Urzędu Miasta Opola		0,8	0,3%
Przebudowa pomieszczeń w budynku Ratusza na potrzeby Kancelarii Ogólnej Urzędu Miasta Opola		0,6	0,2%
Przebudowa sieci teleinformatycznej i dedykowanej sieci elektrycznej - Plac Wolności		0,3	0,1%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, w tym	1,1	0,4%
"Szybciej dojedziemy niż dobiegniemy" - zakup pojazdu dla OSP Czarnowąsy		0,5	0,2%
Zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Opole-Gostawice do działań w trudno dostępnym terenie		0,1	0,0%
Dostawa przyczepy dwuosiowej pod pompę wysokiej wydajności wraz z montażem pompy na przyczepie		0,1	0,0%
752,758,851,852,853,855, 921	Pozostałe, w tym:	2,7	0,9%
Realizacja projektu pn. "Centrum Pomocy" - wsparcie osób niesamodzielnych...		0,6	0,2%
Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Dąbrowa		0,5	0,2%
Termomodernizacja budynku ORS "Szansa" ul. Małopolska 20a		0,5	0,2%
Budowa pomnika Władysława II Księcia Opolskiego		0,2	0,1%
RAZEM		289,1	100,0%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ FINANSOWA

Na początku 2020 r. saldo zadłużenia Miasta wynosiło 346,3 mln zł. W trakcie roku zostało zaciągnięte nowe zadłużenie w wysokości 69,8 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu (inwestycje), jak również na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Oprócz nowego zadłużenia na kwotę przychodów składały się wolne środki (78,6 mln zł) oraz spłata udzielonych pożyczek (1,4 mln zł). Po stronie rozchodów znalazły się spłaty posiadanego zadłużenia (33,6 mln zł), udzielone pożyczki (0,7 mln zł) oraz przelewy na rachunki lokat (45 mln zł).

Tab. 7. Część finansowa budżetu w 2020 r. (w mln zł)

Tytuł	Wartość
saldo zadłużenia na dzień 1.01.2020 r.	346,3
Przychody, w tym:	149,8
<i>nowy dług</i>	<i>69,8</i>
Rozchody, w tym	79,3
<i>spłata zadłużenia</i>	<i>33,6</i>
<i>przelewy na rachunki lokat</i>	<i>45,0</i>
saldo zadłużenia na dzień 31.12.2020 r.	382,5

Źródło: opracowanie własne

1.4. Budżet obywatelski i inicjatywa lokalna

Budżet obywatelski

W 2020 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2021 roku. Kwota budżetu na 2021 r. wzrosła do rekordowych 5 950 000 zł. Projekty można było składać od 30 czerwca 2020 roku (elektronicznie – poprzez platformę internetową). Aby zaznajomić mieszkańców z ideą Budżetu Obywatelskiego oraz zachęcić ich do składania wniosków zrealizowano kampanię informacyjną na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, w mediach społecznościowych, prasie oraz radiu.

W tej edycji Budżetu Obywatelskiego kontynuowano model podziału projektów oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. Model ukierunkowany był na międzydzielnicową współpracę mieszkańców, tworzenie lokalnych strategii i partnerstw oraz optymalny podział środków, w celu zwiększenia udziału mieszkańców w tym instrumencie partycypacji społecznej, a także w celu równomiernego rozłożenia inwestycji na mapie Opola. Głosować na wybrane projekty mógł każdy mieszkaniec Opola, przy czym osoby poniżej 18 roku życia za zgodą opiekuna prawnego.

Mieszkańcy Opola w VII edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosili 111 projektów. W zakresie 10 projektów Prezydent Miasta Opola po zasięgnięciu opinii Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej zmienił ich kategorię. W poszczególnych kategoriach rozkład złożonych projektów przedstawiał się następująco (tab. 8-10).

Tab. 8. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2020 r.)

Lp.	Rodzaj projektu	Wyszczególnienie	
		Liczba projektów	Szczegółowy podział projektów
1	ogólnomiejskie	40	40 projektów ogólnomiejskich
2	dzielnicowe	71	2 projekty z rejonu I (Borki, Brzezcie, Czarnowasy, Świerkle) 3 projekty z rejonu II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów) 5 projektów z rejonu III (Chabry) 3 projekty z rejonu IV (Armii Krajowej) 7 projektów z rejonu V (Goślawice, Malinka) 6 projektów z rejonu VI (Grudzie, Kolonia Goślawicka, Malina) 6 projektów z rejonu VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Król.) 8 projektów z rejonu VIII (Śródmieście) 9 projektów z rejonu IX (Stare Miasto) 4 projekty z rejonu X (Nadodrzie) 4 projekty z rejonu XI (Zaodrzie) 5 projektów z rejonu XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski) 9 projektów z rejonu XIII (Chmielowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów, Żerkowice)

Źródło: opracowanie własne

Tab. 9. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2020 r. wg obszarów tematycznych)

Obszar tematyczny złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
Drogi, chodniki, ścieżki rowerowe	30	27%
Tereny rekreacyjne, place zabaw, mała architektura	23	21%
Sport, w tym architektura sportowa	19	17%
Inne	14	13%
Edukacja i kultura	7	6%
Tereny zielone i nasadzenia	6	5%
Oświetlenie i bezpieczeństwo	6	5%
Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3	3%
Działania na rzecz seniorów	3	3%
SUMA	111	100%

Źródło: opracowanie własne

Tab. 10. Liczba złożonych projektów do Budżetu Obywatelskiego Opola wg wieku wnioskodawcy

Wiek wnioskodawcy	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
do 25 lat	13	12%
26-35	26	23%
36-45	41	37%
46-55	19	17%
56-65	9	8%
66 i więcej	3	3%
SUMA	111	100%

Źródło: opracowanie własne

Na etapie oceny formalnej 99 ze złożonych projektów zostało ocenionych pozytywnie. Następnie oceniano je pod względem merytorycznym. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostały ogłoszone ostateczne listy projektów: na liście do głosowania znalazło się 85 projektów, w tym: 36 projektów ogólnomiejских o łącznej wartości 10,7 mln zł oraz 49 projektów dzielnicowych (9,4 mln zł).

Głosowanie na projekty przeprowadzono wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem dedykowanej platformy, pozwalającej mieszkańcom na pełne zapoznanie się z projektami oddanymi pod głosowanie, a także gwarantującej transparentność samego głosowania, jak i wiarygodność uzyskanego wyniku. W celu wsparcia mieszkańców w tej formule głosowania, utworzono punkty wsparcia głosowania, w których mieszkańcy mogli uzyskać pomoc oraz dodatkowy instruktaż w zakresie procedury głosowania. Łącznie zagłosowało 10 241 osób. Wśród głosujących 50% stanowiły osoby w wieku 26-45 lat.

Tab. 11. Liczba osób biorących udział w głosowaniu wg rejonów Budżetu Obywatelskiego (2020 r.)

Rejon	Liczba osób biorących udział w głosowaniu	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców rejonu
REJON I (Czarnowąsy, Borki, Brzezcie, Świerkle)	181	3,7%
REJON II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	360	13,1%
REJON III (Chabry)	965	12,5%
REJON IV (Armii Krajowej)	1064	6,8%
REJON V (Gosławice, Malinka)	1010	7,1%
REJON VI (Grudzie, Kolonia Gosławicka, Malina)	1216	11,1%
REJON VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	853	8,1%
REJON VIII (Śródmieście)	1175	7,0%
REJON IX (Stare Miasto)	517	5,4%
REJON X (Nadodrze)	400	7,0%
REJON XI (Zaodrze)	779	6,9%
REJON XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	772	13,7%
REJON XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	949	11,4%

Źródło: opracowanie własne

W VII edycji budżetu obywatelskiego wyłoniono 19 wygranych projektów: 15 projektów dzielnicowych na łączną kwotę 3 642 000 zł oraz 4 projekty ogólnomiejские na łączną kwotę 2 308 000 zł (tab 12). W 2020 r. realizowane były również projekty, które wyłoniono w procedurze VI edycji Budżetu Obywatelskiego Opola w 2019 roku. Wykaz projektów realizowanych w 2020 r. zaprezentowano w tab. 13.

Tab. 12. Lista projektów wybranych w 2020 r. do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola

PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 4)		
A	- Kibicuj #wrytmieodry (440 000 zł) – 1055 głosów - Ścieżki rowerowe (1 000 000 zł) – 980 głosów "Podaj łapę" – Bądź EKO i wspomóż działania Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Opolu (250 000 zł) – 591 głosów - Ścieżka rowerowa - Wrocławska-Karolinka (618 000 zł) – 580 głosów	
	PROJEKTY DZIELNICOWE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 15)	
B	Rejon I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	Brak wygranych projektów. Żaden ze zgłoszonych projektów nie osiągnął wymaganego minimalnego progu poparcia
	Rejon II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	Zielona przestrzeń rekreacyjna z budową placu zabaw dla dzieci na Zakrzowie (350 000 zł) – 266 głosów
	Rejon III (Chabry)	Modernizacja i rozbudowa placu zabaw z elementami siłowni dla dzieci i młodzieży przy PSP 11 (157 000 zł) – 809 głosów
	Rejon IV (Armii Krajowej)	Remont alejek w parku osiedlowym (260 000 zł) – 412 głosów
	Rejon V (Gośławice, Malinka)	- Sprzęt do ćwiczeń dla małych superbohaterów - Mini siłownia dla dzieci (20 000 zł) – 233 głosy - Bezpieczna V (330 000 zł) – 191 głosów
	Rejon VI (Grudzice, Kolonia Gośławicka, Malina)	- Jezioro malina - ścieżka rowerowa z oświetleniem (540 000 zł) – 802 głosy - Zakątek kulturalno- wypoczynkowy przy SP 26 (60 000 zł) – 205 głosów
	Rejon VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	Budowa ogólnodostępnego placu zabaw na świeżym powietrzu (150 000 zł) – 291 głosów
	Rejon VIII (Śródmieście)	- Remont boiska do koszykówki w Budynku B PSP nr 2 w Opolu, ul. 1 Maja 151 (100 000 zł) – 651 głosów - Bezpieczne przejścia dla pieszych - ul. Ozimska, ul. Katowicka, ul. 1 Maja (85 000 zł) – 226 głosów
	Rejon IX (Stare Miasto)	Zielone płuca Opola (170 000 zł) – 321 głosów
	Rejon X (Nadodrze)	Obserwatorium astronomiczne (80 000 zł) – 292 głosy
	Rejon XI (Zaodrze)	Zielone, bezpieczne, rekreacyjne Zaodrze (210 000 zł) – 389 głosów
	Rejon XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	Ukończenie placu zabaw - część parkowa (600 000 zł) – 295 głosów
	Rejon XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	Modernizacja budynku przy ul. Gutenberga 8 na Opolskie Centrum Kulturalno-Rekreacyjne w Dzielnicy XIII (530 000 zł) – 347 głosów

Źródło: opracowanie własne

Tab.13. Lista projektów realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola w 2020 r.

PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE (REALIZOWANYCH PROJEKTÓW: 4)		
A	- Rowerowe Opole – bezpieczne trasy rowerowe w Centrum (500 000 zł) – projekt zrealizowany - Ścieżki rowerowe w centrum miasta (530 000 zł) - uchwałą nr XXX/602/20 Rady Miasta Opola z dnia 24.09.2020 roku, zadanie zlikwidowano a środki finansowe przeniesiono na zadanie pn. "Przebudowa chodnika w ciągu ul. 1 Maja" - Butelkomaty w Opolu Czyste Opole – Automaty opakowań zwrotnych (skup, segregacja i recykling plastikowych butelek i puszek aluminiowych) – zakończenie realizacji projektu nastąpi w 2021 roku - Szybciej dojedziemy niż dobiegniemy - zakup pojazdu dla OSP (Czarnowąsy) – projekt zrealizowany	
	PROJEKTY DZIELNICOWE (REALIZOWANYCH PROJEKTÓW: 21)	
	I (Stare Miasto, Śródmieście) – wg poprzedn. podziału dzielnic	Rewitalizacja placu róg Ozimskiej z Plebiscytową – projekt zrealizowany
	VIII (Wrzoski, Sławice, Bierkowice, Półwieś) – według poprzedniego podziału dzielnic	Bezpieczeństwo: Wrzoski-Sławice-Bierkowice-Półwieś (Budowa oświetlenia na ul. Sobótki oraz znaków aktywnych dla pieszych w dzielnicy Półwieś) - projekt zrealizowany
B	Rejon I (Czarnowąsy, Borki, Brzeziny, Świerkle)	Wykonanie sufitu akustycznego podwieszanego z oświetleniem sali wiejskiej ze sceną przy ul. Wolności 91 w Opolu – projekt przeniesiony do realizacji w 2021 roku
	Rejon II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	Opolski Ogród Dendrologiczny – realizacja - zakończenie realizacji projektu nastąpi w 2021 roku
	Rejon III (Chabry)	Brak realizowanych projektów
	Rejon IV (Armii Krajowej)	Wykonanie ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Stefana Grota Roweckiego wraz z uporządkowaniem parkowania - projekt zrealiz.
	Rejon V (Gostawice, Malinka)	- Zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Opole-Gostawice, do działań w trudno dostępnym terenie - projekt zrealizowany - Ogólnodostępne zajęcia piłkarskie dla mieszkańców dzielnicy nr V oraz wszystkich mieszkańców Opola - zakończenie realizacji projektu nastąpi w 2021 roku
	Rejon VI (Grudzice, Kolonia Gostawicka, Malina)	Budowa ścieżki rowerowej od ul. Morcinka do ul. Częstochowskiej - projekt zrealizowany
	Rejon VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	Powiększenie kąpieliska Bolko - projekt zrealizowany
	Rejon VIII (Śródmieście)	Rewitalizacja placu przy skrzyżowaniu ulic Ozimskiej z Plebiscytową część 2 - projekt zrealizowany
	Rejon IX (Stare Miasto)	Zielone przystanki w Opolu - projekt zrealizowany
	Rejon X (Nadodrże)	Brak realizowanych projektów
	Rejon XI (Zaodrże)	Zielone, rowerowe i sportowe Zaodrże - projekt zrealizowany
	Rejon XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	- Zielone dzielnice - nasadzenia drzew i krzewów - projekt zrealizowany - Budowa zadaszonej sceny, dwóch wiat i miejsca do grillowania w Pałacowym Parku w Sławicach – realizacja zostanie zakończ. w 2021 r. - Na ratunek! - defibrylator dla każdej dzielnicy! -projekt zrealizowany - Moderniz. pomieszczenia kuchni i sali w OSP Sławice - projekt zrealiz.
	Rejon XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	- Doposażenie remizy i zakup sprzętu dla OSP Opole – Szczepanowice - projekt zrealizowany - Wymiana chodnika przy ulicy Wróblewskiego na odcinku poczta – rondo - projekt zrealizowany - Muzycznie, Paradnie i Zgrabnie - Parada Orkiestr Dętych – projekt zostanie zrealizowany w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne

Inicjatywa lokalna

W 2020 r. zrealizowano osiem zadań zgłoszonych w ramach Inicjatywy Lokalnej, której procedura przeprowadzana była w roku poprzednim.

Tab. 14. Szczegóły projektów zrealizowanych w 2020 r. w ramach Inicjatywy Lokalnej

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Wysokość wsparcia miasta (w zł)
<i>Zielone Szczepanowice</i>	Zagospodarowanie 3 wysepek zieleni zlokalizowanych w Opolu przy ulicy Walerego Wróblewskiego.	10 000
<i>Rewitalizacja terenu zielonego u zbiegu ulic: Plebiscytowej, Kraszewskiego, 1-go Maja</i>	Rewitalizacja podwórka przy ul. Plebiscytowej 103,105,107, 1 Maja 42,44,46, Kraszewskiego 1,3,5,7.	10 000
<i>Bezpieczny Senior na drodze</i>	Kursy, szkolenia i jazdy doszkalające dla seniorów.	10 000
<i>Poprawa bezpieczeństwa oraz atrakcyjności placu zabaw w celu społecznym i rekreacyjnym</i>	Ułożenie gumowych mat zabezpieczających plac zabaw przy ul. Prószkowskiej 151 należący do Przedszkola Publicznego nr 36.	10 000
<i>Wiek to tylko cyfra</i>	Zajęcia gimnastyczne i aktywizujące dla seniorów.	10 000
<i>"Dzień dobry sąsiedzie, spotkajmy się przy kwiatach, krzewach i drzewie"</i>	Nasadzenia cebulek kwiatów, bylin, krzewów (żywopłotu) i drzew na terenach zielonych przy ul. Prószkowskiej, Wojska Polskiego/Niemodlińskiej, Kasprzaka, Dambonia, a także przy chodnikach, ścieżkach rowerowych i ulicach Wojska Polskiego/Niemodlińskiej, Niemodlińskiej, Dambonia.	10 000
<i>Strefa aktywności społecznej</i>	Rozszerzenie strefy aktywności społecznej w celu stworzenia warunków do integracji, aktywizacji mieszkańców. Postawiono stół do gry w szachy - stół do gry w piłkarzyki - stół rekreacyjny (piknikowy).	10 000
<i>Zestaw Zabawowy na placu SP nr 20 w Opolu</i>	Wyposażenie istniejącego placu zabaw w zestaw zabawowy pozwalający na prowadzenie z dziećmi różnych form zajęć ruchowych w szczególności pokonywanie przeszkód, wspinanie, przeskoiki, zwisy itp. Zestaw zróżnicowany ze względu na możliwości dzieci.	10 000

Źródło: opracowanie własne

W 2020 r. odbyła się również procedura wyborów wniosków do realizacji w 2021 roku. Na realizację zadań w ramach Inicjatywy Lokalnej na 2021 r. zabezpieczono środki finansowe w wysokości 69 200 zł. Wnioski składane były zgodnie z uchwałą Rady Miasta Opola nr VI/111/19 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach Inicjatywy Lokalnej.

Wnioski można było złożyć elektronicznie, za pośrednictwem dedykowanej platformy internetowej, bądź też papierowo, wysyłając pocztą lub składając osobiście w siedzibie Centrum Dialogu Obywatelskiego. W ramach Inicjatywy Lokalnej można było zgłaszać zadania, których szacunkowy koszt wsparcia ze strony Miasta nie przekraczał 10 tys. zł, a termin ich naboru trwał od 1 stycznia do 15 września 2020 r.

W minionej edycji Inicjatywy Lokalnej złożono 11 wniosków. Do realizacji skierowano 7 zadań, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej otrzymały najwyższą liczbę punktów, według przyjętych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Na tej podstawie Prezydent Miasta Opola zdecydował o przyznaniu wsparcia i realizacji w 2021 r. przedsięwzięć wskazanych w tab. 15.

Tab.15. Lista projektów wybranych w 2020 r. do realizacji w ramach Inicjatywy Lokalnej

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Kwota (w zł)
<i>Łazienka przyjazna uczniom</i>	Odświeżenie łazienek dziewcząt i chłopców na parterze oraz zwiększenie estetyki pomieszczeń. Wymienione zostaną także skrzydła drzwi w toaletach, baterie łazienkowe oraz przeprowadzone zostaną drobne naprawy hydrauliczno – elektryczne. Pomalowane zostaną ściany, a także obecna glazura. Do malowania glazury użyta zostanie specjalna farba przeznaczona do tego typu prac. Realizacja projektu planowana na wakacje 2021 r. ze względu na powiązane z nim prace przy budowie sali gimnastycznej.	10 000
<i>"ZIELONO MI - rozwijamy bioróżnorodność we Wróblinie"</i>	W ramach zgłaszanej inicjatywy planowane jest: - zakup oraz wykonanie nasadzeń roślinności – kwiaty, krzewy, niskie drzewa ozdobne - wykonanie utwardzonej ścieżki z tworzywa mineralnego wokół stawu - pomalowanie istniejących ławeczek i uzupełnienie terenu o kosze na śmieci - zorganizowanie warsztatów dla mieszkańców dzielnicy, w ramach których zostaną wykonane domki dla owadów - zorganizowanie konkursu dla przedszkolaków, wpisującego się w tematykę ochrony bioróżnorodności - przeprowadzenie kampanii świadomościowej.	10 000
<i>Wyposażenie terenu gminnego w infrastrukturę dla psów służącą utrzymaniu czystości</i>	Zadanie ma polegać na zagospodarowaniu terenu pod wybieg i toaletę dla psów, ustawienie ławeczki oraz koszy i tzw. parkingów z poidłem dla czworonogów.	10 000
<i>Ostroga - miejscem rodzinnej rekreacji</i>	Zagospodarowanie terenu od wjazdu od ulicy Pisankowej przy padoku - ławeczki ze stołami, mini strefa piknikowa, zasianie trawy, utwardzenie kawałka drogi do stajni, rewitalizacja terenu.	9 200
<i>Bossanova z seniorami</i>	Aktywizacja opolskich kobiet w wieku senioralnym poprzez rozwój ich sprawności fizycznej realizowanej w formie tańców w kręgu.	10 000
<i>Nordic walking dla seniorów</i>	Przeprowadzenie zajęć ruchowych (gimnastycznych) z wykorzystaniem kijków do nordic walking dla osób w wieku 60+ z terenu miasta Opola.	10 000
<i>W tańcu i śpiewaniu zintegrowani – zajęcia kulturalne dla seniora</i>	Projekt zakłada przeprowadzenie: - 5 wydarzeń kulturalnych o charakterze tanecznym dla mieszkańców miasta Opola, których głównymi gospodarzami byłyby osoby starsze po min. 30 osób w 1 wydarzeniu oraz młodszy mieszkańcy Opola, - 12 spotkań warsztatowych o charakterze wokalnym dla seniorów, gdzie każde będzie trwać 3h co daje łącznie 36 h zajęć dla ok. 75 osób.	10 000

Źródło: opracowanie własne

1.5. Środki europejskie pozyskane przez Miasto

Istotnym źródłem finansowania zadań realizowanych przez Miasto są środki zewnętrzne, przede wszystkim pochodzące ze źródeł europejskich. Środki te stanowią ważne uzupełnienie funduszy własnych, umożliwiając realizację wielu kapitałochłonnych i czasochłonnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, jak również projektów „miękkich”, których celem jest rozwój zasobów ludzkich i wzrost zatrudnienia. Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku Miasto korzysta z możliwości, jakie niesie za sobą wykorzystanie środków zewnętrznych na realizację zadań prorozwojowych. Spośród wszystkich JST z terenu województwa opolskiego jest w tym zdecydowanym liderem. W ostatnich latach dodatkowo środki Miasto pozyskiwało także ze źródeł innych niż europejskie. Były to np. środki z rezerwy subwencji ogólnej, funduszu dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Katalog potencjalnych możliwości jest dość szeroki. W okresie sprawozdawczym Miasto prowadziło szereg przedsięwzięć w obszarze pozyskiwania środków zewnętrznych.

W 2020 r. Miasto Opole pozyskało ok. 100 mln zł dofinansowania ze źródeł europejskich. Wartość dofinansowania UE w zakresie nowych umów zawartych w 2020 r. wyniosła ok. 80 mln zł, ponadto miasto pozyskało dodatkowe środki unijne w kwocie ok. 20 mln zł w ramach projektów będących już w trakcie realizacji. Łącznie, w aktualnej perspektywie finansowej UE, Miasto pozyskało ponad 700 mln zł. Wśród nich są projekty w obszarze rynku pracy, ochrony powietrza, gospodarki niskoemisyjnej, czy oświaty (tab. 16).

Tab.16. Projekty, na które Miasto pozyskało dofinansowanie ze środków europejskich w 2020 r. (projekty, dla których zawarto umowę o dofinansowanie w 2020 r.)

Lp.	Tytuł projektu	Źródło finansowania	Dofinansowanie z UE dla Opola (w mln zł)
1	Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej	RPO WO 2014-2020	35,5
2	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (VI)	POWER 2014-2020	16,4
3	Elektromobilne Opole	POIŚ 2014-2020	13,9
4	Budowanie kariery zawodowej uczniów szkół zawodowych w Opolu – III edycja	RPO WO 2014-2020	3,8
5	Budowanie kariery zawodowej uczniów szkół zawodowych w Opolu - 2 edycja	RPO WO 2014-2020	3,6
6	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (VII)	POWER 2014-2020	3,1
7	Przedszkola dla wszystkich przyjazne 2	RPO WO 2014-2020	1,5
8	Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta	RPO WO 2014-2020	1,4
9	"Trudny start, lepsza przyszłość 2" - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu	RPO WO 2014-2020	0,3
10	Przebojowy weekend w Opolu i Bruntalu	INTERREG V-A RCz-RP 2014-2020	0,1
11	Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego	PO PC 2014-2020	0,1
12	Zdalna Szkoła +	PO PC 2014-2020	0,1

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo, w 2020 r. w ramach projektu pt. *Budowa obwodnicy piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej* dofinansowanego z POIŚ 2014-2020, Miasto Opole pozyskało środki UE na kwotę ok. 10 mln PLN na budowę drugiej jezdni obwodnicy o długości 1,5 km.

Na koniec okresu sprawozdawczego rozpoczęły się także prace przygotowawcze pod budowę nowego przedszkola dofinansowanego w kwocie ok. 6 mln PLN w ramach projektu pt. *Aktywizacja części obszarów śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i obszarów przyległych w Opolu – etap II wraz z budową Centrum integracyjno – przedszkolnego*, realizowanego z RPO WO 2014-2020. Nowe Centrum zlokalizowane będzie przy zbiegu ulic Tarnopolskiej i Koszalińskiej. W jego skład wchodzić będzie 5-oddziałowe przedszkole dla 125 dzieci wraz ze strefą terapeutyczno-integracyjną.

W 2020 r. przygotowywano również wnioski o dofinansowanie celem pozyskania dofinansowania na nowe projekty. Część z nich na koniec okresu sprawozdawczego była w trakcie opracowywania, część znajdowała się na etapie oceny, a część była już po niej i oczekiwała na zawarcie umowy o dofinansowanie. Przykładowe wnioski, które na koniec okresu sprawozdawczego były w trakcie przygotowania lub oceny przedstawiono w tabeli nr 17.

Tab.17. Wykaz projektów, które na koniec okresu sprawozdawczego były w przygotowaniu, na etapie oceny przez instytucje przyznające dofinansowanie lub wybrane do dofinansowania, ale oczekujące na zawarcie umowy o dofinansowanie (przykładowe projekty)

Lp	Tytuł projektu	Program	Ogólny opis	Planowane dofinansowanie z UE (w mln zł)
1	Eko-nawyki dobre praktyki - gospodarka o obiegu zamkniętym [projekt partnerski]	RPO WO 2014-2020	W projekcie zaplanowano przeprowadzenie jednej kompleksowej kampanii informacyjno – edukacyjnej związanej z gospodarką odpadami dla mieszkańców Opola, Gminy Turawa, Gminy Komprachcice oraz całego regionu. Działania projektu nakierowane będą na zmniejszenie ilości produkowanych odpadów oraz prawidłowej ich segregacji i recyklingu m.in. poprzez rozbudowę i prowadzenie aplikacji mobilnej poświęconej gospodarce odpadami, organizację konkursów, festynów, pikników i warsztatów ekologicznych, utworzenie punktów wymiany książek/rzeczy oraz Miejskich Punktów Elektroodpadów. Uwagi: projekt wybrany do dofinansowania w 2021 roku	1,5
2	Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych stanowiących zasób Miasta Opola	RPO WO 2014-2020	Przedmiotem projektu jest likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w 10 lokalach mieszkalnych stanowiących zasób komunalny Miasta Opola i podłączenie ich do sieci ciepłowniczej funkcjonującej na terenie miasta. Planowane jest również wykonanie wymiany oświetlenia na energooszczędne w częściach wspólnych budynków oraz docieplenie stropodachów/poddaszy w wybranych budynkach. Uwagi: projekt w trakcie oceny	1,8
3	Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu	RPO WO 2014-2020	Zakres rzeczowy projektu obejmuje likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci gazowej wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi w budynkach Ogrodu Zoologicznego w Opolu oraz Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu. W budynkach ZOO przewidziano również montaż instalacji fotowoltaicznej, natomiast w USK zaplanowano dodatkowo niezbędne prace termomodernizacyjne. Uwagi: projekt w trakcie oceny	8,9

Uwagi: wartość planowanego dofinansowania podana dla całego projektu ogółem

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym realizowano także kilkadziesiąt innych projektów, dla których umowę o dofinansowanie podpisano w latach 2016-2020. Wykaz projektów o najwyższym dofinansowaniu przedstawiono w tabeli nr 18.

W 2020 r. zakończył się jeden z największych projektów realizowanych przez Miasto Opole, dofinansowanych z funduszy europejskich pt. *Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I*. Zakres projektu obejmował m.in. zakup 61 autobusów niskoemisyjnych oraz systemów i urządzeń służących elektronicznej obsłudze pasażerów.

W 2020 r. Województwo Opolskie zakończyło realizację projektu partnerskiego pt. *Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach* dofinansowanego z RPO WO 2014-2020. Projekt skierowany był do 23 placówek szkolnych z terenu województwa opolskiego, w tym 22 szkół o profilu zawodowym. W ramach swojego zadania Miasto Opole zmodernizowało i doposażyło pracownie Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Placówek Oświatowych w Opolu. Działania obejmowały przebudowę i doposażenie bursy na potrzeby stworzenia pracowni gastronomicznych i pracowni logistycznej oraz doposażenie pracowni obróbki i technik CNC, OZE i automatyki budowlanej, modernizację pracowni obróbki i technik CNC, a także przebudowę i doposażenie garaży na potrzeby stworzenia pracowni branży samochodowej.

Tab.18. Wykaz projektów realizowanych przez Miasto Opole ze środków UE w 2020 r. wg wartości dofinansowania (projekty o dofinansowaniu UE dla Miasta Opola powyżej 20 mln zł)

Lp.	Tytuł projektu	Data zawarcia umowy	Dofinansowanie z UE (w mln zł)	Źródło finansowania
1	Budowa obwodnicy piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II- od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej	2017-05-30	122,5	POIŚ 2014-2020
2	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód	2017-08-17	115,0	POIŚ 2014-2020
3	Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji O. oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	2016-12-20	82,4	POIŚ 2014-2020
4	Bezpieczny transport w Opolu	2016-08-31	64,8	RPO WO 2014-2020
5	Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej	2020-11-30	35,5	RPO WO 2014-2020
6	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (VI)	2019-12-18	27,5	RPO WO 2014-2020
7	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I	2017-07-28	25,5	RPO WO 2014-2020
8	Przebudowa dróg do terenów inwestycyjnych w gminach: Opole, Dobrzeń Wielki i Tarnów Opolski	2018-04-26	20,5	RPO WO 2014-2020

Uwagi: wartość dofinansowania może ulec zmianie w przypadku aneksowania umów o dofinansowanie; wartość dofinansowania podano dla Miasta Opola (w przypadku projektów partnerskich)

Źródło: opracowanie własne

W 2020 r. zakończyło się wdrażanie 7 projektów realizowanych z funduszy europejskich, w których Miasto Opole było beneficjentem bądź partnerem. Projekty o najwyższym dofinansowaniu przedstawiono w tabeli nr 19.

Tab.19. Wykaz projektów zakończonych przez Miasto Opole ze środków UE w 2020 r. (przykładowe projekty o najwyższym dofinansowaniu)

Lp.	Tytuł projektu	Dofinansowanie dla Opola z UE (w mln zł)	Źródło finansowania
1	Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	82,4	POIŚ 2014-2020
2	Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach [projekt partnerski, lider: Woj. Opolskie]	4,7	RPO WO 2014-2020
3	Rozwój i odnowa zieleni przyulicznej Opola	4,3	POIŚ 2014-2020
4	Termomodernizacja obiektu PSP nr 14 w Opolu – etap II	1,0	RPO WO 2014-2020

Źródło: opracowanie własne

2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje, że samorząd gminny obok Rady Ministrów, samorządu województwa, samorządów powiatowych, a także związków metropolitalnych prowadzi politykę rozwoju. Politykę tę definiuje się jako zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

W okresie sprawozdawczym politykę rozwoju wyznaczało kilka kluczowych dokumentów strategicznych i planistycznych. Pierwszym z nich była **Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.**, którą Rada Miasta Opola przyjęła w 2019 roku. To najważniejszy dokument strategiczny miasta wyznaczający kierunki jego rozwoju w perspektywie do 2030 roku. Strategia określa zbiór kluczowych działań mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny miasta.

Tab.20. **Struktura celów w Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.**

Cel strategiczny	Założone czynniki sukcesu [pola działania]	
 Znaczenie w przestrzeni krajowej	a	Ośrodek decyzyjny
	b	Ośrodek edukacji i nauki
	c	Twórcza energia i nowoczesne rozwiązania
	d	Centrum biznesu i IT
	e	Miasto dostępne
	f	Marka miasta
 Miasto zielone i przyjazne ludziom przestrzeni	a	Zielona mobilność i inteligentne rozwiązania
	b	Kapitał naturalny
	c	Adaptacja do zmian klimatu i jakość powietrza
	d	Przestrzeń przyjazna mieszkańcom
 Miasto obywatelskie	a	Miasto zaangażowane społecznie
	b	Miasto odpowiedzialne społecznie
	c	Bieżące potrzeby Wspólnoty
	d	Miasto przyjazne dorastaniu i aktywnemu starzeniu się

Źródło: opracowanie własne

Do zadań własnych gminy, w myśl *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, należy również kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie miasta. Ważnym elementem systemu polityki przestrzennej jest **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**, a także opracowywane zgodnie z nim **miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**, które są prawem miejscowym stanowiącym o przeznaczeniu terenów, sposobach ich zagospodarowania i zabudowy. Wyszczególnione dokumenty planistyczne wraz z innymi aktami prawa są również odpowiedzialne za zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty określonych w *ustawie o samorządzie gminnym*, a odnoszącymi się m.in. do spraw ładu przestrzennego. Do zadań własnych gminy należy również, w myśl *ustawy o rewitalizacji* przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, które obejmuje m.in. **wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, sporządzenie gminnego programu rewitalizacji. W końcu okresu

sprawozdawczego w Opolu aktualne i obowiązujące były m.in. takie dokumenty jak: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola, a także 103 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące 37,0% powierzchni miasta.

Mając na uwadze zapisy ustawy o pomocy społecznej Miasto miało opracowaną i przyjętą **Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016-2020**. Dokument wskazywał problemy społeczne występujące w Opolu oraz wyznaczał cele i kierunki działań pomocnych do ich minimalizacji. Dlatego też rozpoznano sytuację i potrzeby mieszkańców w wybranych obszarach polityki społecznej, takich jak: starość, bezrobocie, bezdomność, niepełnosprawność, uzależnienia i przemoc w rodzinie.

Ważnym obszarem działalności miasta jest oświata. W okresie sprawozdawczym obowiązywała **Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2016 – 2020**, opracowana w celu usystematyzowania działań w obszarze oświaty, planowanych z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed edukacją. Polityka określała perspektywiczne działania oraz ustalała modele i standardy edukacyjne dla przedszkoli i szkół na każdym etapie kształcenia. Kierunki polityki oświatowej odzwierciedlały potrzeby środowisk edukacyjnych i oczekiwania społeczne oraz racjonalizowały działania organu prowadzącego wobec wszystkich szkół i placówek oświatowych Miasta Opola.

Do zadań własnych gminy należą również sprawy w obszarze ochrony środowiska i przyrody. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. W okresie sprawozdawczym obowiązywały uchwalone trzy strategiczne dokumenty: **Program ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021**, **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola**, a także **Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do 2030 roku**. Pierwszy z nich, wymagany ustawowo, przygotowany w myśl *ustawy Prawo ochrony środowiska* opracowany został w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Drugi z dokumentów jest opracowaniem wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz poprawy jakości powietrza na terenie miasta. Główną rolą dokumentu jest zaplanowanie i zwiększenie szans na realizację szeregu przedsięwzięć, przez różnych, często niezależnych od siebie interesariuszy, a tym samym przedstawienie zintegrowanej koncepcji rozwoju gospodarki niskoemisyjnej. Trzeci z nich jest dokumentem strategicznym, który uwzględnia specyficzne lokalne uwarunkowania geograficzne, społeczne i gospodarcze miasta i zawiera propozycje konkretnych działań chroniących przed skutkami zmian klimatu. Ponadto w 2020 roku, w ramach udziału Miasta Opola w międzynarodowym projekcie „Air Tria” opracowano **„Strategię zarządzania jakością powietrza dla miasta Opole wraz z funkcjonalnym obszarem miejskim na okres 2020-2040”**.

W okresie sprawozdawczym obowiązywał również **Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola**. Plan transportowy składa się z elementów diagnostycznych, takich jak: analiza społeczno–demograficzna, ocena stanu istniejącego transportu publicznego oraz z części planistycznej, w której przedstawione zostały zagadnienia związane z preferencjami wyboru rodzaju środka transportu, zasady organizacji rynku przewozów, przewidywany tryb wyboru operatora publicznego transportu zbiorowego oraz źródła finansowania przewozów i przewidywany sposób organizacji informacji pasażerskiej. Dodatkowo, określono kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego, z uwzględnieniem funkcjonującego transportu regionalnego, zmierzające do podniesienia jakości komunikacji miejskiej.

Tab.21. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze przekrojowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia przez Radę Miasta Opola	Okres obowiązywania	Obowiązek ustawowy
1	Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.	2019	2019-2030	-
2	Strategia Promocji Marki Opole do roku 2022	2018	2018-2022	-
3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola	2018	bezterminowo	<i>Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>
4	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola	2014	2014- do nadal	<i>Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym</i>
5	Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Opola na lata 2016-2020	2015	2016-2020	<i>Ustawa o pomocy społecznej</i>
6	Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2016 – 2020	2016	2016-2020	-
7	Program ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021	2018	2018-2021	<i>Ustawa Prawo ochrony środowiska</i>
8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola	2018	2018-2030	-
9	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola	2018	2018-2022	<i>Ustawa Prawo ochrony środowiska</i>
10	Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030	2019	2019-2030	-

Źródło: opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym Miasto, poza wyżej wymienionymi, realizowało również inne strategie, polityki i programy. Wykaz najważniejszych dokumentów przedstawiono w tabeli nr 22.

Istotnym programem realizowanym przez Miasto był **Lokalny Program Rewitalizacji Opola do 2023 r.** Opracowywane i przyjmowane zwykle przez miasta wieloletnie programy rewitalizacji stanowią instrument programowy określający cele, zasięg terytorialny, planowane działania i sposób pozyskiwania środków finansowych potrzebnych do realizacji przedsięwzięć związanych z odnową miast. Ich opracowanie nie jest obligatoryjne, ale wiąże się z licznymi korzyściami. Prawdopodobnie zaplanowany proces rewitalizacji, ujęty w ramy LPR, niejednokrotnie wiązał się i wiąże się z możliwościami aplikowania o fundusze europejskie. Nie inaczej było w przypadku dokumentu Miasta Opola. Wdrażanie Programu obejmowało współdziałanie różnych podmiotów sfery społeczno-gospodarczej, zarówno Miasta Opola jak i innych jednostek. Większość projektów w ramach Programu wdrażana była bezpośrednio przez Miasto Opole. Wśród projektów ujętych w Programie: 26 to projekty Miasta Opola, a 8 to projekty zgłoszone w trakcie procesu konsultacji społecznych i realizowane przez inne podmioty. Kluczowym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych, przewidzianych w ramach Programu były fundusze unijne. Wsparcie to było realizowane w ramach dwóch przestrzeni: regionalnej i krajowej. Bezpośrednie, dedykowane wsparcie w obszarze rewitalizacji realizowane jest w toku działania 10.2. Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. W okresie sprawozdawczym większość projektów zgłoszonych przez Miasto była w trakcie realizacji lub się zakończyła (np. przebudowa placu zabaw przy MDK, przebudowa Placu im. Jana Pawła II i Placu św. Sebastiana). W związku z przystąpieniem do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dokument utracił moc w IV kwartale 2020 roku (w grudniu 2020 r. Rada Miasta Opola podjęła uchwałę

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Opolu, a w lutym 2021 r. uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji Opola).

Miasto realizowało również zadania w ramach **Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020**. Na podstawie uchwały w sprawie przyjęcia tego programu wartość udzielonych zwolnień wyniosła w 2020 r. ok. 1,6 mln zł. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 92 podmioty.

Ważnym realizowanym przez Miasto programem był **Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020**. Program jest podstawowym dokumentem określającym cele, zasady i formy współpracy. Wyznacza warunki do realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości, a przede wszystkim wskazuje na priorytetowe zadania publiczne w różnych obszarach funkcjonowania mieszkańców Opola. Celem głównym Programu było zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w rozwój Miasta i poprawa jakości życia jego mieszkańców oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie wsparcie finansowe wyniosło 16,1 mln zł, z tego prawie 15 mln zł w formie dotacji na realizację 181 zadań publicznych oraz prawie 1,2 mln zł z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów i nagród. W trakcie 2020 r. Prezydent Miasta Opola ogłosił 20 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 305 ofert, z tego 3 oferty po dokonaniu oceny formalnej przez pracowników urzędu zostały odrzucone. Prezydent podpisał 151 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 65 oraz wsparcie 86. Całkowita wartość zrealizowanych zadań w ramach programu wyniosła 15 984 377,72 zł, z tego dotacja z budżetu miasta Opola w kwocie 14 959 212,39 zł oraz wkład finansowy oferenta w wysokości 1 025 165,33 zł. Podczas 2020 r. 101 organizacji pozarządowych zrealizowało 181 zadań. Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację 11 zadań w obszarze pomocy społecznej – ok. 8 mln zł (co stanowi 53,9 % ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2020 r.) oraz 83 zadań w obszarze sportu – ok. 4,4 mln zł (tj. 29,3 % ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2020 r.).

Miasto realizowało także szereg innych, często konkretnie dedykowanych programów. W 2020 r. kontynuowano m.in. **Program „Czyste powietrze – oddech dla Opola”**. Jego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza w Opolu, poprzez stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców do zakupu i montażu proekologicznego systemu ogrzewania. W 2020 r. na dotacje celowe wydatkowano środki finansowe z budżetu Miasta Opola w kwocie ok. 2 mln zł, wypłacono dotacje celowe 254 Beneficjentom, w tym 250 osobom fizycznym i 4 wspólnotom. Ponadto w czerwcu 2020 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu pn. „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 pomiędzy Województwem Opolskim, a Miastem Opole. W ramach projektu „Ekologiczne Opole” była możliwość ubiegania się o udzielenie dotacji na wymianę indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych oraz we wspólnotach mieszkaniowych na źródła ciepła bardziej ekologiczne oraz na likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci ciepłowniczych lub sieci gazowych. W 2020 r. dofinansowanie na ten cel uzyskało 31 osób fizycznych i 1 wspólnota na łączną kwotę ok. 385 tys. zł, z czego kwota prawie 190 tys. zł stanowi dotację z budżetu miasta Opola, a kwota 195 tys. zostanie zrefundowana w 2021 r. Pozostałe zadania zostały przesunięte do realizacji w 2021 roku.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano również wdrażanie „Programu rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023”. W ramach realizacji programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, wpływającej na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększającej dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 50% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 100 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD. W 2020 r. udzielono dotacji pięciu rodzinnym ogrodom działkowym działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców na kwotę ok. 176 tys. zł.

Tab.22. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze programowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia przez Radę Miasta	Okres obowiązywania
1	Lokalny Program Rewitalizacji Opola do 2023 r.	2016	2016-2020
2	Opolski Program Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020	2014	2014-2020
3	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020	2019	2020
4	Wieloletni Program Współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2019-2021	2018	2019-2021
5	Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2016 - 2020	2015	2016 - 2020
6	Program Polityki Senioralnej Miasta Opola na lata 2018-2022 „Opole Seniorom”	2017	2018 - 2022
7	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2020	2017	2018 - 2020
8	Miejski Program Przeciwdz. Narkomanii na lata 2016- 2020	2015	2016 - 2020
9	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020	2019	2020
10	Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 - 2029	2018	2019 - 2029
11	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022	2017	2017 - 2022
12	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2020 roku	2020	2020
13	Aktualizacja Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010-2032	2017	2010-2032
14	Program “Czyste powietrze – oddech dla Opola”	2017, 2018, 2019	od 2017 do nadal
15	Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy	2016	od 2017 do nadal
16	Program profilaktyczno-edukacyjny pn. "Badaj swoje piersi"	2015	od 2015 do nadal
17	Program zapobiegania próchnicy i chorobom dziąseł u dzieci w wieku przedszkolnym pn. "Biały ząbek"	2017	od 2017 do nadal
18	Program szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie	2017	od 2017 do nadal
19	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)	2011	od 2011 do nadal
20	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019-2021	2019	2019-2021
21	Program rozwoju placów zabaw	2018	2018-2022

22	Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023	2019	2019-2023
23	Program „Stypendia Prezydenta Miasta Opola”	2019	od 2019
24	Program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych Miasta Opola.	2016	do 2020 r.
25	Program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia in-vitro dla mieszkańców Miasta Opola	2020	2020-2021
26	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020-2023.	2020	2020-2023

Źródło: opracowanie własne

3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym

3.1. Społeczeństwo i gospodarka

3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza

W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Miasta Opola świadczone szeroki katalog usług związanych ze sprawami obywatelskimi. Wiązały się one między innymi z rejestracją pojazdów, sprawami meldunkowymi, a także z wydawaniem różnego rodzaju dokumentów, w szczególności dowodów osobistych i praw jazdy.

Miasto realizowało również zadania w zakresie wypłaty różnego typu zasiłków, świadczeń, czy dodatków. Były to m.in. zasiłki rodzinne, świadczenia opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie, czy świadczenia 300 i 500+. Zadania te realizowane były w ramach działalności Miejskiego Centrum Świadczeń oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Tab.23. Podsumowanie działalności w wybranych obszarach spraw obywatelskich i działalności gospodarczej w okresie sprawozdawczym

Obszar	Uszczegółowienie
Dowody osobiste	W 2020 r. Miasto Opole realizowało zadania wynikające z <i>ustawy o dowodach osobistych</i> . Zgodnie z nią dowody osobiste na terenie miasta wydaje Prezydent Miasta. W 2020 r. wydano 7 576 dowodów osobistych, co stanowi 31,5% spadku wobec 2019 r.
Rejestracja pojazdów	W 2020 r. wydano 18 989 dowodów rejestracyjnych, tj. o ok. 11% mniej niż rok wcześniej. Wyrejestrowano 1 006 pojazdów (32% mniej niż w 2019 roku), przyjęto 4 931 zawiadomień o zbyciu pojazdu (stanowi to niemal identyczną ilość, jak w roku poprzednim). Systematycznie, co roku wzrasta liczba zarejestrowanych pojazdów w Opolu. Liczba zarejestrowanych pojazdów ogółem wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła: 135 476 (przyrost o 4% wobec 2019 roku).
Prawa jazdy	W 2020 r. wydano 2650 dokumentów stwierdzających upraw. do kierowania pojazdami. Dokonano wymiany 84 zagranicznych dokumentów prawa jazdy. Wydano w sumie 832 decyzje dot. uprawnień do kierowania (cofania, przywrócenia uprawnień, zatrzymania prawa jazdy, skierowania na kurs reedukacyjny oraz na badania lekarskie i psychologiczne).
Dokumenty uprawniające do wykonywania transportu drogowego	W 2020 r. o 21 dokumentów zmalała ogólna liczba wydawanych przez Prezydenta Miasta Opola licencji, zezwoleń i zaświadczeń, na podstawie przepisów ustawy o transporcie drogowym (774 dokumenty na koniec 2020 r., w stosunku do 795 dokumentów wydanych na koniec 2019 r.). Spadek liczby aktualnych uprawnień do prowadzenia działalności transportowej jest spowodowany trwającą epidemią, co skutkowało m.in. większą niż normalnie liczbą rezygnacji taksówkarzy posiadających licencję na wykonywanie przewozów taxi. Powyższe dokumenty uprawniają firmy transportowe oraz przewoźników drogowych do prowadzenia transportu osób lub rzeczy na terenie kraju.

Obszar	Uszczegółowienie
Sprawy meldunkowe	Liczba meldunków w 2020 roku wyniosła 9 923. Zrealizowano 9454 wniosków o wydanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców oraz o udostępnienie danych z tego rejestru, jak również rozstrzygnięto postępowania administracyjne w 195 sprawach meldunkowych (w 2019 r. wydano 208 decyzji).
Rejestr wyborców	W 2020 r. wydano 167 decyzji dotyczących wpisania do rejestru wyborców i 10 o odmowie wpisania do rejestru wyborców. W roku wyborów prezydenckich prace obejmowały również szereg innych czynności związanych m.in. ze sporządzaniem spisu wyborców, dopisaniem wyborców do spisu na wniosek wyborcy. W 2020 roku w okresie czynności wyborczych związanych z wyborami Prezydenta RP dopisano w pierwszej i drugiej turze 3971 wyborców.
Działalność gospodarcza	W okresie sprawozdawczym wykonywano również zadania z zakresu <i>ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy</i> polegające na wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych podlegających wpisowi. W 2020 r. wprowadzono do systemu CEiDG 3840 wniosków o dokonanie wpisu.
Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	W 2020 r. ogółem wydano 241 zezwoleń w tym: • zezwolenia stałe (sklepy): 100, • zezwolenia stałe (gastronomia): 61, • jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych: 65, • catering: 15. Największy spadek zanotowano w zezwoleniach jednorazowych, w 2019 roku było ich 299, a w 2020 roku o 79% mniej.
Przyznawanie świadczeń rodzinnych	Świadczenia rodzinne obejmują wiele różnych świadczeń, o różnej wysokości i skierowane do różnych grup. Są to świadczenia dla osób niepełnosprawnych i chorych (zasiłek pielęgnacyjny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenie „za życiem”), świadczenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), świadczenia związane z urodzeniem dziecka (becikowe, świadczenie rodzicielskie) oraz świadczenia dla rodzin z dziećmi (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami). W 2020 r. na ten cel Miejskie Centrum Świadczeń (MCS) wydało 20 mln zł. Zadania te są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej, finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.
Przyznawanie świadczeń 500plus	Świadczenie wychowawcze (potocznie zwane 500plus) jest największym zadaniem MCS. Jest to świadczenie mające na celu wsparcie rodziców w wydatkach związanych z wychowaniem dziecka do ukończenia 18 roku życia. Świadczenie od lipca 2019 r. objęło wszystkie dzieci bez kryterium dochodowego. W 2020 r. Centrum wypłaciło świadczenia na łączną kwotę ponad 120 mln zł. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.
Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego	Świadczenie przeznaczone jest dla osób, które nie mogą wygzekwować alimentów na dziecko od drugiego rodzica i spełniają kryterium dochodowe (800 zł na osobę w rodzinie). Wysokość zależna jest od wysokości zasądzonych alimentów, nie może być jednak większa niż 500 zł. W 2020 r. Centrum przyznało 6,2 tys. świadczeń na łączną kwotę 2,7 mln zł. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.
Przyznawanie świadczeń 300plus	Świadczenie to zostało wprowadzone w 2018 roku jako jednorazowe wsparcie dla rodziców w wysokości 300 zł (przyznawane i wypłacane w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, bez względu na dochód). Należy się uczniom do ukończenia 20 roku życia, lub jeśli są niepełnosprawni - do ukończenia 24 roku życia. Od 1 sierpnia 2020 r., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, wsparcie z programu „Dobry Start”, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021, przysługuje

Obszar	Uszczegółowienie
	także na uczniów szkół policealnych i szkół dla dorosłych. W 2020 r. MCŚ wypłaciło 12,5 tys. takich świadczeń na łączną kwotę 3,7 mln zł. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.
Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	Dodatek mieszkaniowy to świadczenie mające na celu wsparcie osób w pokryciu wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania, pod warunkiem, że posiadają do tego mieszkania tytuł prawny, spełniają kryterium dochodowe i metrażowe. W 2020 r. Miasto wypłaciło ponad 7 tys. takich świadczeń na łączną kwotę 1,7 mln zł. Jest to zadanie własne gminy finansowane ze środków Miasta.
Przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych [trudne sytuacje]	Stypendia szkolne przyznawane są uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, spełniającym kryterium dochodowe takie samo jakie obowiązuje w pomocy społecznej tj. 528 zł na osobę w rodzinie. Stypendium to zwiększa się dodatkowo w zależności od innych trudnych okoliczności, które zachodzą w rodzinie jak np.: bezrobocie, niepełnosprawność, choroba, wielodzietność i in. Kwoty stypendium wynoszą między 148,80 zł a 248,00 zł na dziecko i wypłacane są zazwyczaj kwartalnie. W 2020 r. Centrum wypłaciło stypendia dla 600 uczniów na łączną kwotę ok. 718 tys. zł. Drugim świadczeniem przeznaczonym dla uczniów w trudnej sytuacji jest zasiłek szkolny. Jest to świadczenie jednorazowe, w wysokości 620 zł i przysługuje uczniowi, który znalazł się w trudnej sytuacji z powodu zdarzenia losowego. W 2020 r. Centrum wypłaciło zasiłki dla 3 uczniów na łączną kwotę 1 860 zł. Stypendia i zasiłki są zadaniem własnym gminy, dofinansowywanym częściowo w formie dotacji z budżetu państwa.
Przyznawanie dodatków energetycznych	Dodatki energetyczne to świadczenie dla osób, które pobierają dodatek mieszkaniowy i są stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. Mają one na celu częściową rekompensatę kosztów ponoszonych na energię elektryczną. W 2020 r. Centrum wypłaciło 5,5 tys. dodatków energetycznych na łączną kwotę 75 tys. zł. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.
Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Działania te są skutkiem zadań opisanych wcześniej. Polegają one na wykonywaniu działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych, co ma skutkować następnie spłatą zadłużenia alimentacyjnego. W wyniku działań w 2020 roku Centrum odzyskało kwotę 1,2 mln zł z czego część została przekazana na dochody gminy.
Dopłaty do czynszu z Funduszu Dopłat BGK	Świadczenie ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem mieszkania. Dopłaty udzielane są na okres 15 lat z koniecznością corocznej weryfikacji uprawnienia do tych dopłat. Obecnie o dopłatę do czynszu mogą ubiegać się najemcy mieszkań objętych inwestycją mieszkaniową w Opolu przy ul. A. Dambonia 3A, 3B oraz 3C. W 2020 roku wypłacono dopłaty do czynszów na łączną kwotę 45 tys. zł dla 81 seniorów.

Źródło: opracowanie własne

3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym realizował również zadania w obszarze stanu cywilnego. Do najważniejszych z nich należały zagadnienia związane z rejestracją urodzeń, małżeństw, zgonów, wydawaniem odpisów i zaświadczeń z rejestru stanu cywilnego, dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a także organizacją uroczystości przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz uroczystości jubileuszowych.

W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Stanu Cywilnego w Opolu sporządzono 6,3 tys. aktów stanu cywilnego, w tym 3,2 tys. aktów urodzenia, 529 aktów małżeństwa oraz 2,6 tys. aktów zgonów. Ponadto wykonywano szereg czynności materialno-technicznych, wydawano zaświadczenia, odpisy

aktów, a także decyzje. W 2020 r. 24 pary odebrały osobiście medale za długoletnie pożycie małżeńskie (Złote Gody).

Tab.24. Podstawowe dane statystyczne w obszarze stanu cywilnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Sporządzenie aktów stanu cywilnego:	6680	6545	6193	6273
	akty urodzenia	3686	3547	3356	3190
	akty małżeństwa	718	683	576	529
	akty zgonu	2276	2315	2261	2554
2	Czynności materialno-techniczne	625	612	611	479
3	Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	1314	1215	1253	1089
4	Wydawanie odpisów akt stanu cywilnego	23577	23897	25236	22694
5	Wydawanie decyzji w przedmiocie zmiany imion i nazwisk	90	77	100	95
6	Jubileusze „Złotych Godów”	4	5	5	0
	Liczba par, które otrzymały medale	56	72	65	24

Źródło: opracowanie własne

3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje

W Opolu funkcjonuje 5 punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie, a od stycznia 2020 r. również w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej świadczona jest nieodpłatna mediacja. W punktach dyżurują adwokaci, radcowie prawni oraz organizacje pozarządowe lub stowarzyszenia. Punkty znajdują się w różnych częściach miasta, a godziny świadczenia pomocy zostały ustalone tak, aby ułatwić mieszkańcom dostęp do świadczonych usług. Począwszy od maja 2020 r. nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest także osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku, jako pomoc de minimis.

Od marca 2020 r. z powodu zagrożenia epidemicznego i konieczności podjęcia działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa wykonawcom i osobom korzystającym z nieodpłatnej pomocy prawnej, praca punktów została zorganizowana w sposób zdalny. Porady prawne udzielane były za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, a osoby zainteresowane mogły skorzystać z porady na bieżąco nie wychodząc z domu. Miasto Opole rozpowszechnia informacje na temat dostępności świadczonych usług m.in. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej www.opole.pl czy w lokalnej prasie. Prezydent Miasta co roku sporządza też i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępną dla mieszkańców. Działania te sprawiają, że co roku przybywa mieszkańców, którzy korzystają z nieodpłatnej pomocy prawnej.

W listopadzie 2020 r. zostały podpisane porozumienia w sprawie funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Opolu z Okręgową Radą Adwokacką i Okręgową Izbą Radców Prawnych. Zawarto też 5 umów z adwokatami, 5 z radcami prawnymi. Podpisana została umowa na organizację jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz umowa na organizowanie dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Tab.25. Podstawowe dane statystyczne w obszarze nieodpłatnego poradnictwa prawnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba udzielonych porad prawnych przez adwokatów (1 punkt npp)	252	384	337	217
2	Liczba udzielonych porad prawnych przez radców prawnych (1 punkt)	204	187	188	184
3	Liczba udzielonych porad przez organizacje pozarządowe (3 punkty) w tym:	543	404	356	200
	a) Liczba udzielonych porad prawnych przez organizacje pozarządowe (1 punkt npp)	-	-	-	73
	b) Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe (2 punkty)	-	-	-	127
	c) Liczba udzielonych mediacji przez organizacje pozarządowe	-	-	-	0
4	Liczba udzielonych mediacji	-	-	-	0

Źródło: opracowanie własne

3.1.4. Opieka żłobkowa

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole wspierało rozwój instytucji opieki nad małymi dziećmi w wieku do lat 3, co przekładało się na zwiększenie dostępności miejsc opieki dla małych dzieci.

W 2020 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało 27 żłobków oferujących 1 858 miejsc opieki nad dziećmi w wieku od 20 tygodnia życia do lat 3. Żłobki prowadzone były przez Miasto Opole (5 placówek) oraz przez 19 podmiotów niepublicznych (22 placówki). W oparciu o obowiązujące przepisy Miasto Opole udzieliło dotacji celowej w łącznej wysokości 7,6 mln zł dla 19 podmiotów niepublicznych prowadzących na terenie Miasta Opola żłobki na każde dziecko objęte opieką w żłobku.

W 2020 r. Miasto Opole podpisało 12 porozumień międzygminnych w sprawie finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie innych gmin w żłobkach funkcjonujących na terenie Miasta Opola na okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Tab.26. Podstawowe dane statystyczne w obszarze opieki żłobkowej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba miejsc w żłobkach na terenie Miasta Opola [szt.]	1 413	1 637	1698	1858
2	Liczba żłobków na terenie miasta Opola [szt.]	24	27	27	27
3	Wysokość dotacji udzielonej podmiotom prowadzącym żłobki niepubliczne [mln zł]	5,8	6,5	7,9	7,6

Źródło: opracowanie własne

W trakcie roku sprawozdawczego Miasto Opole pozyskało dodatkowe środki finansowe z Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z przeznaczeniem na dofinansowanie usuwania szkód wyrządzonych powodziami lub podtopieniami w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dla Żłobka Pomnik Matki Polki i Żłobka Nr 9 w Opolu.

3.1.5. Oświata

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole prowadziło 77 jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie 105 różnego typu placówek, tj.: 36 przedszkoli, 23 szkoły podstawowe, 1 szkoła podstawowa dla dorosłych, 36 szkół ponadpodstawowych oraz 9 placówek oświatowych (centrum

kształcenia zawodowego, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, ośrodek doskonalenia nauczycieli, dwie placówki wychowania pozaszkolnego, dwie bursy i dwa schroniska młodzieżowe). Od września 2020 r. liczba jednostek oświatowych uległa zmniejszeniu do 76 w wyniku połączenia w zespół dwóch placówek oświatowych (poradni psychologiczno – pedagogicznej i ośrodka doskonalenia nauczycieli) i utworzenia Miejskiego Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu. Kształcenie, wychowanie i opiekę w publicznych szkołach i przedszkolach prowadzono w 965 oddziałach dla 21 886 dzieci i młodzieży.

Miasto Opole prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych, wydaje osobom prawnym i fizycznym zezwolenia na założenie publicznych szkół i placówek oraz udziela dotacji dla tych jednostek. W Opolu, wg stanu na dzień 31 sierpnia 2020 r., zarejestrowanych było 158 szkół i placówek prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż JST (w tym dotowanych 72).

Tab.27. Podstawowe dane statystyczne w obszarze oświaty w Opolu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				Uwagi
		2017	2018	2019	2020	
1	Liczba przedszkoli (publiczne, niepubliczne)	57	57	59	60	36 publicznych przedszkoli; 24 niepubliczne przedszkola i punkty przedszkolne
2	Liczba miejsc w przedszkolach (publiczne i niepubliczne)	4896	5023	5 157	4938	3870 w publicznych przedszkolach; 1068 w niepublicznych przedszkolach i punktach przedszkolnych
3	Liczba publicznych szkół podstawowych	23	23	23	23	Stan na 30 września 2020 r.
4	Liczba uczniów w publicznych szkołach podstawowych	8117	8848	8653	8850	Stan na 30 września 2020 r., w tym liczba uczniów szkoły dla dorosłych - 18 osób
5	Liczba szkół publicznych ponadgimnazjalnych	23	23	0	0	Stan na 30 września 2020 r.
6	Liczba uczniów w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych	7320	7094	0	0	Stan na 30 września 2020 r.
7	Liczba szkół publicznych ponadpodstawowych	13	13	36	41	Stan na 30 września 2020 r., w tym 30 jednostek, w których realizowany jest obowiązek nauki
8	Liczba uczniów w publicznych szkołach ponadpodstawowych	761	711	9540	9345	Stan na 30 września 2020 r.
9	Liczba etatów pedagogicznych	2,6 tys.	2,7 tys.	2,7 tys.	2,6 tys.	Stan na 30 marca 2021 r. Liczba etatów w jednostkach oświatowych prowadzonych przez JST
10	Wartość inwestycji w oświacie [w mln zł]	4,2	12	10,8	7,4	Stan na koniec 2020 r.

Źródło: opracowanie własne

Dla uczniów uzdolnionych sportowo i zainteresowanych uprawianiem wybranych dyscyplin sportu, w 3 szkołach podstawowych (PSP nr 5, PSP nr 14, PSP nr 24) i w 2 ponadpodstawowych (PLO nr VI, PLO nr IX) prowadzone były 23 oddziały sportowe. Łącznie szkoleniem sportowym w oddziałach sportowych objęto 551 uczniów, w tym 370 - w szkołach podstawowych, i 181 - w ponadpodstawowych.

Na realizację zajęć szkolenia sportowego w poszczególnych dyscyplinach sportu przeznaczono 245 godzin tygodniowo, w tym 196 w szkołach podstawowych i 49 w szkołach ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2019/20 Międzyszkolny Ośrodek Sportowy organizował zajęcia nauki pływania dla klas II i III szkół podstawowych, realizowane na basenie szkolnym PSP 5, pływalni Akwarium i pływalni Wodna Nuta. W programie nauki pływania dla klas II i III wzięło udział 1024 uczniów z opolskich szkół. Realizowane były także inne programy profilaktyczno - sportowe m.in.: Szkoła na peryferiach (w 20 szkołach podstawowych - 397 uczniów), Miejski program profilaktyki wad postawy (w 22 szkołach podstawowych: 424 uczniów), Program wspierania aktywności fizycznej w edukacji wczesnoszkolnej (w 22 szkołach podstawowych - 551 uczniów), Aktywny Uczeń (w 22 szkołach podstawowych - 1084 uczniów), Aktywny Przedszkolak (1481 dzieci), Mały Łyżwiarz (168 przedszkolaków).

W roku szkolnym 2019/20 nauką języka mniejszości objęto 3745 dzieci i młodzieży, w tym 335 dzieci w przedszkolach, 3395 uczniów w szkołach podstawowych i 15 uczniów w szkole ponadpodstawowej. Na zajęcia przeznaczono 745,5 godzin tygodniowo.

W Opolu, podobnie jak w całym kraju, obserwuje się stały wzrost liczby uczniów niebędących obywatelami polskimi, którzy uczęszczają do szkół różnych typów. W minionym roku zorganizowano dodatkową naukę języka polskiego dla 268 uczniów – cudzoziemców oraz obywateli polskich powracających z zagranicy (szkoły podstawowe – 178, ponadpodstawowe – 90). Na zajęcia dodatkowej nauki języka polskiego przeznaczono 315 godzin tygodniowo, a na dodatkowe zajęcia wyrównawcze 39 godzin tygodniowo.

W 2020 r. (za rok szkolny 2019/20) we wszystkich szkołach podstawowych funkcjonowały świetlice szkolne. Opieką świetlicową objętych było ponad 4 tys. uczniów klas I-VIII. Ze świetlicy szkolnej korzystali też uczniowie szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, oczekujący na dowóz. Czas pracy świetlic szkolnych był zróżnicowany, dostosowany do potrzeb rodziców i możliwości szkół. W większości z nich świetlice funkcjonowały 7 i więcej godzin dziennie. Na organizację opieki w świetlicach przeznaczono 110,98 etatów pedagogicznych.

Na realizację zadań związanych z organizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolach i szkołach przeznaczono 126,63 etatów pedagogicznych, w tym pedagogów szkolnych - 46,04 etatów, psychologów – 35,05 etatów, logopedów – 23,14 etatów, terapeutów – 11,38 etatów i doradców zawodowych – 11,02 etatów. W Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej stan zatrudnienia wynosił 37,5 etatów pedagogicznych.

Miasto Opole organizowało dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół i ośrodków, zgodnie z art. 39 ustawy Prawo oświatowe. W okresie sprawozdawczym zadanie w zakresie organizacji dowozu realizowano na rzecz 144 uczniów. Obejmowało ono dowóz 80 uczniów niepełnosprawnych do szkół i ośrodków na terenie miasta i poza Opolem, a także zwrot kosztów dowozu 64 uczniów niepełnosprawnych przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu.

Miasto realizowało również zadania w zakresie opieki nad dziećmi w czasie letniego i zimowego wypoczynku. Na okres letnich i zimowych wakacji przygotowano bogatą ofertę wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, w tym dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Były to propozycje stacjonarne i wyjazdowe, z bogatym programem działań artystycznych, sportowych i profilaktycznych. Łącznie na organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży na 2020 r. zabezpieczono w budżecie miasta Opola ok. 681 tys. zł, w tym 331 tys. zł z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wykorzystano ok. 597 tys. zł. Mniejszy od planowanego zakres akcji Lato 2020 spowodowany był obostrzeniami sanitarnymi dla organizatorów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w związku z trwającym od marca 2020 r. stanem epidemii. W okresie ferii zimowych (10 - 23 lutego 2020 r.) dwie placówki wychowania pozaszkolnego (MDK i MOS) zapewniły wypoczynek

dzieciom i młodzieży szkolnej pozostającej w miejscu zamieszkania. Z oferty MDK skorzystało 1414 osób, natomiast w zajęciach proponowanych przez MOS uczestniczyło 1200 dzieci. Ogółem ze wszystkich form wypoczynku zimowego, zorganizowanych przez obie placówki oświatowe, skorzystało 2614 uczniów. Na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości ok. 66 tys. zł.

W okresie wakacyjnym, ze względu na stan epidemii, MDK i MOS nie mogły zrealizować wszystkich zaplanowanych zajęć w ramach akcji wypoczynkowej. Zgodnie z wytycznymi MEN, GIS i MZ, z zachowaniem reżimu sanitarnego, obie placówki zorganizowały bezpieczne formy wypoczynku. Z ofert MOS skorzystało 280 uczestników, natomiast w MDK z różnorodnych zajęć skorzystało 655 uczestników. Ogółem ze wszystkich form wypoczynku letniego, zorganizowanych przez obie placówki oświatowe, skorzystało blisko 950 uczniów. Na organizację akcji Lato 2020 zabezpieczono środki finansowe w wysokości ok. 534 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również zadania związane z wypłatą stypendiów motywacyjnych. W 2020 r. (za rok szkolny 2019/20) pomoc materialną o charakterze motywacyjnym otrzymało łącznie 1945 uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Opole (za I semestr – 423, za II – 1522). Na realizację tego zadania przeznaczono środki finansowe w wysokości ok. 206 tys. zł.

Miasto Opole otrzymało środki finansowe na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów w roku szkolnym 2019/20 w wysokości ok. 857 tys. zł. W ramach dotacji zakupiono podręczniki dla klas I-VIII szkoły podstawowej. Łącznie 9364 uczniów skorzystało z darmowych podręczników oraz materiałów ćwiczeniowych. Ponadto kontynuowano, w ramach Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”, dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia dla uczniów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Z dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych skorzystało 141 uczniów niepełnosprawnych. Na ten cel przeznaczono łącznie kwotę ok. 39 tys. zł, która pochodziła z dotacji celowej.

Miasto dofinansowało pracodawcom koszty kształcenia młodocianych pracowników, które jest realizowane ze środków pochodzących z Funduszu Pracy. W roku szkolnym 2019/20 wydano 49 decyzji pozytywnych o przyznaniu pracodawcom dofinansowania kształcenia młodocianych pracowników. Najwięcej z nich dotyczyło kształcących się w zawodzie fryzjer, sprzedawca i cukiernik. Na realizację decyzji, w okresie od września 2019 r. do czerwca 2020 r., wydatkowano łącznie ok. 303 tys. zł.

Od marca 2020 r. prowadzone były na szeroką skalę działania mające na celu wyposażenie szkół prowadzonych przez Miasto Opole w sprzęt umożliwiający zdalne nauczanie, zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Edukację zdalną w najbardziej newralgicznym czasie pandemii realizowali wszyscy uczniowie, co było ogromnym wyzwaniem logistycznym. W ramach rządowych programów, a także projektów edukacyjnych realizowanych ze środków UE (np. Zdalna Szkoła, Zdalna Szkoła+, Aktywna Tablica) do wszystkich szkół przekazywano bardzo dużą ilość sprzętu elektronicznego. Działania podejmowane były zarówno przez organ prowadzący szkoły (Miasto Opole), władze samorządowe województwa opolskiego oraz samych dyrektorów szkół, którzy podjęli intensywne starania o uzupełnienie sprzętu do nauki zdalnej. Pozyskany sprzęt znacznie wspomógł pracę nauczycieli i możliwości edukacji zdalnej dla uczniów. Szkoły podstawowe otrzymały 820 tabletów, 246 laptopów, 45 komputerów stacjonarnych i 10 tabletów graficznych. Szkoły ponadpodstawowe pozyskały w ten sposób 1421 laptopów, 135 komputerów stacjonarnych, 76 tabletów i 67 tabletów graficznych oraz 16 wizualizerów. Poza wymienionym sprzętem szkoły otrzymywały i zakupiły również inne niezbędne narzędzia do pracy zdalnej. Były to najczęściej kamery internetowe, słuchawki i mikrofony, monitory interaktywne i wiele innych.

W 2020 r. w obszarze oświaty zrealizowano inwestycje na kwotę 7,4 mln zł. W ramach zadania prowadzono między innymi liczne prace inwestycyjno-remontowe (tab. 28).

Tab.28. Wybrane inwestycje w obszarze oświaty w 2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie
1	Przeprowadzenie termomodernizacji segmentu D budynku PSP nr 14.
2	Wykonanie ocieplenia części budynku C – Bursy w ZPO.
3	Budowa nowego skrzydła budynku PSP nr 9.
4	Adaptacja pomieszczeń parteru, I i III piętra na pracownie dydaktyczne w budynku Bursy ZPO oraz budowa windy zewnętrznej; doposażenie pracowni dydaktycznych w budynku C w pomoce dydaktyczne, sprzęt i meble: logistyczna (bramka logistyczna, sprzęt komputerowy i meble), gastronomiczna (sprzęt komputerowy, meble drewniane, meble stalowe, drobny sprzęt), barmańska (łada barowa i drobny sprzęt).
5	Pracownie (chemii i biologii) w PLO nr III – dostosowanie do wymogów matury międzynarodowej.
6	Przebudowa zaplecza szatniowo - sanitarnego w bloku sportowym w PSP nr 5.
7	Remonty dachów w: PP nr 54, ZSB, PSP nr 14 (segment C i D); modernizacja dachu w PSP nr 32; zakończenie przebudowy dachu nad 4. piętrem budynku Bursy w ZSM; w ZSM – wymiana pokrycia dachowego nad budynkiem fizyki; przebudowa istniejących stropów w PLO nr VIII.
8	Wymiana urządzeń oraz dokupienie nowych na placach zabaw w PP nr 59 i w PSP nr 2, PSP nr 26, PSP nr 33.
9	Wykonanie wewnętrznej linii zasilającej z przyłączem w PSP nr 10; zmodernizowanie instalacji elektrycznej w PSP nr 14, sieci informatycznej w ZSP nr 2 i w ZSEkon.; wykonanie okablowania sieci LAN w PLO nr II; wdrożenie systemu klimatyzacji w PP nr 26, a także systemu monitoringu szkolnego w ZSEkon.
10	Zmodernizowanie instalacji centralnego ogrzewania w PP nr 24; zakup kotła grzewczego w PP nr 59 oraz pieca gazowego w PP nr 18; wymiana nagrzewnic w kotłowniach w PLO nr III; przebudowa kanalizacji wodno – ściekowej w PSP nr 21.
11	Wymiana drzwi ewakuacyjnych w budynku A w PLO nr II; dostosowanie pomieszczenia na sale lekcyjne i świetlicę edukacji wczesnoszkolnej w PSP nr 33; utworzenie pracowni fizycznej oraz wymiana stolarki okiennej w PLO nr VIII; przebudowa drogi wewnętrznej w ZSP nr 2; wymiana nawierzchni przed budynkiem w PLO nr IX.
12	Opracowanie dokumentacji projektowo-technicznej na przebudowę budynku MODN na potrzeby nowo utworzonego Miejskiego Centrum Wspomagania Edukacji (powstałego z połączenia MPPP i MODN), dokumentacji projektowej rozbudowy Filii nr 1 MDK, dokumentacji na budowę boiska wielofunkcyjnego przy PLO nr I oraz PLO nr III, dokumentacji budowy nowej sali gimnastycznej przy PSP nr 11; opracowanie koncepcji architektonicznej budowy przedszkola w Opolu-Gosławicach.

Źródło: opracowanie własne

3.1.6. Ośrodek akademicki

W 2020 r. epidemia COVID-19 zaburzyła realizację wielu inicjatyw podejmowanych przez środowisko akademickie. Wiele cyklicznych wydarzeń, corocznie wspieranych środkami budżetu miasta, zostało odwołanych lub przeniesionych do przestrzeni wirtualnej. W ślad za tym wiele wydatków, na które zostały zaplanowane środki w budżecie miasta na 2020 r. zostało przełożonych na inne zadania budżetowe.

W tej nadzwyczajnej sytuacji można przekonać się o tym, jak pozytywny wpływ na funkcjonowanie Opola ma prężny ośrodek akademicki. W Opolu każdego roku kształci się łącznie około 19 tys. studentów. Wraz z wprowadzeniem zdalnego nauczania opustoszały kampusy uczelni. Brak obecności studentów odczuwalny był w każdym niemal elemencie codziennego życia; wymienić można mniejsze obłożenie (i wpływy z biletów) transportu miejskiego, mniejszą liczbę konsumentów usług (w tym szczególnie dotkniętych pandemią usług gastronomicznych), odczuwalny brak popytu na rynku wynajmu mieszkań i kwater. Studenci i cała społeczność akademicka to także w znaczącej części odbiorcy i kreatorzy wydarzeń kulturalnych; w roku 2020 zabrakło także tradycyjnych Piastonaliów.

Udzielone w 2020 r. wsparcie ograniczyło się do pierwszego kwartału i objęło stypendia dla studentów oraz wsparcie dwóch wydarzeń. Pierwszą z nich był, zorganizowany w ostatnich dniach lutego, zjazd delegatów Forum Uczelni Technicznych, które jest platformą wymiany doświadczeń i wiedzy wśród uczelni technicznych w całej Polsce. W pierwszych dniach marca 2020 r. wsparto także organizację konferencji Uczelnianego Forum Aktywizacji Międzynarodowej poświęconej roli samorządów studenckich, władz miasta i uczelni w procesie wsparcia studentów zagranicznych, ułatwienia ich asymilacji i wdrożenia w opolskie środowisko miejskie i akademickie.

W obszarze stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2020 r. jeden program, skierowany do studentów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi. Jego celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiąganych wyników, do aktywnej działalności w kołach naukowych, stowarzyszeniach i fundacjach. Stypendia przyznane zostały w trzech dziedzinach: za osiągnięcia naukowe, za osiągnięcia kulturalno-artystyczne i za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną lub działalność na rzecz środowiska akademickiego. W 2020 r. 65 osób złożyło wnioski o stypendium, przyznano łącznie 24 stypendia na łączną kwotę ponad 100 tys. zł (tab. 29).

Tab.29. Wsparcie opolskiego środowiska akademickiego przez Miasto Opole poprzez program stypendialny (2020 r.)

Lp.	Rodzaj stypendiów	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano stypendium	Wartość wsparcia
1	Stypendia dla studentów uczelni z Opola wykazujących się znaczącymi osiągnięciami, w tym:		24 osób	100 926 zł
		- za znaczące osiągnięcia naukowe	18 osób	
		- za znaczące osiągnięcia kulturalno-artystyczne	2 osoby	
		- za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną lub działalność na rzecz środowiska akademickiego	4 osoby	

Źródło: opracowanie własne

Niezwykle istotnym elementem identyfikacji akademickiej Opola, jest współpraca w modelu konsorcyjnym Parku Naukowo-Technologicznego z pierwszym w Polsce centrum badawczym „Fraunhofera”. Instytut Fraunhofera to jedna z największych, najbardziej innowacyjnych i liczących się organizacji naukowych wspierających przemysł w Europie. Oficjalne uruchomienie Opolskiego Oddziału Instytutu Fraunhofera, które nastąpiło we wrześniu 2018 roku, poprzedzone zostało podpisaniem umowy konsorcjum Politechniki Opolskiej i Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu. Uporządkowała ona kwestie organizacyjne, w szczególności związane z finansowaniem oddziału. W 2020 roku, dzięki zaangażowaniu pracowników FPC ALighT, Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu oraz pracowników naukowych Politechniki Opolskiej nawiązano współpracę z szesnastoma przedsiębiorcami. Spotkania te skutkują nawiązaniem współpracy oraz niezwykle cennymi zleceniami badawczymi, odpowiadającym potrzebom przedsiębiorców.

W okresie sprawozdawczym Miasto aktywnie wspierało również środowisko akademickie poprzez wsparcie finansowe organizacji wydarzeń społeczno-kulturalnych oraz sportowych. Ze wsparcia miejskiego korzystał w tym zakresie samorząd studencki. Dotacje zostały udzielone m.in. na organizację: XXIX Zimowej Giełdy Piosenki w Opolu, czy VII Muzycznego Spotkania na Wzgórzu Uniwersyteckim. Z dotacji dla klubów sportowych korzystały akademickie związki sportowe. Pomoc Miasta w tym zakresie objęła m.in. przygotowanie i udział drużyny siatkarek klubu Uni Opole, związanego z Uniwersytetem Opolskim, do rozgrywek I ligi siatkówki kobiet. Dofinansowano również

Klub Uczelniany AZS Politechniki Opolskiej. Pomoc objęła koszykarzy występujących w I lidze oraz siatkarzy, a także trzy sekcje w dyscyplinach indywidualnych: lekkoatletyka, kajakarstwo i short track.

Miasto Opole wraz ze środowiskiem akademickim przygotowuje oraz realizuje także projekty. W 2019 r. Miasto przystąpiło do porozumienia z Uniwersytetem Opolskim na wspólne przygotowanie i realizację projektu pn. *Zakup wyposażenia na potrzeby Zamku Górnego w Opolu wraz z realizacją działań edukacyjnych i informacyjnych*. Miasto wraz z uczelnią przygotowało wspólny projekt, na dofinansowanie którego starało się o pozyskanie środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 z poddziałania dotyczącego dziedzictwa kulturowego i kultury. Na realizację tego projektu ostatecznie pozyskano dofinansowanie, a jego rzeczowa realizacja przypadnie na najbliższe miesiące.

Miasto oferuje również atrakcyjną ofertę cenową w lokalnym transporcie publicznym. Studenci oraz doktoranci mają możliwość zakupu dedykowanego biletu semestralnego uprawniającego do dowolnej liczby przejazdów przez kolejnych 150 dni na wybranych jednej lub dwóch liniach komunikacyjnych dziennych (miejskich lub pozamiejskich) oraz do przejazdów połączeniami kolejowymi POLREGIO Sp. z o.o. pomiędzy stacjami kolejowymi znajdującymi się w granicach administracyjnych Opola.

3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców

W 2020 r. Urząd Miasta Opola realizował istotne zadania w obszarze zarządzania kryzysowego. Najważniejsze z nich wiązały się z zabezpieczeniem przeciwpożarowym i działalnością ochotniczych straży pożarnych, wsparciem finansowym policji oraz działalnością straży miejskiej.

W 2020 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało 10 jednostek OSP, z czego osiem jednostek było włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. OSP w swoich szeregach skupiały 278 strażaków, którzy biorą czynny udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach. Poza tym każda jednostka posiada dodatkowo po kilkunastu członków wspierających i honorowych, którzy pełnią funkcje pomocnicze i wspierające działalność jednostek OSP. Wszystkie jednostki OSP są zobowiązane do utrzymania gotowości bojowej. Są one umundurowane, wyposażone w samochody pożarnicze, sprzęt ratowniczy. Są przygotowane do walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, do realizacji zadań związanych z ratownictwem technicznym, wysokościowym, wodnym i przedmedycznym, a także z przeciwdziałaniem COVID-19. Jednostki OSP miasta Opola posiadają 33 samochody specjalistyczne. W 2020 r. zostały zakupione dwa pojazdy w ramach tzw. Budżetu Obywatelskiego z miasta Opola. Jeden to średni samochód pożarniczy Mercedes Benz Atego oraz quad Polaris z napędem 6 x 6 do działań w trudno dostępnym terenie, ze 150 litrowym zbiornikiem wody, z węzem na bębnie, dwoma prądownicami i agregatem prądotwórczym. Pięć jednostek OSP miasta Opola jest wyposażonych w łódzie z silnikami zaburtowymi, łódź płaskodenną i sanie lodowe.

Od czasu ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie po wprowadzeniu stanu epidemii, jednostki OSP miasta Opola mocno zaangażowały się w pomoc do zminimalizowania i częściowego ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby COVID-19 na terenie miasta. Strażacy brali czynny udział w rozwożeniu środków do dezynfekcji oraz środków ochrony indywidualnej, przede wszystkim do placówek oświatowych z terenu miasta. Dostarczały one zarówno środki zakupione przez Urząd Miasta Opola, jak również otrzymane z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Oprócz tych działań w II połowie czerwca oraz w październiku 2020 r. w związku z występującymi silnymi i gwałtownymi opadami deszczu oraz przesyłanymi ostrzeżeniami o wysokich stanach wód i możliwości spływu fal wezbraniowych na Odrze, Kanale Ulgi, rowach i ciekach wodnych na terenie Opola dodatkowo, w trybie interwencyjnym, zostały zadysponowane jednostki OSP do działań ratowniczych, które zminimalizowały skutki zagrożenia powodziowego.

Tab.30. Podstawowe dane statystyczne w obszarze zarządzania kryzysowego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				Uwagi
		2017	2018	2019	2020	
1	Liczba ochotniczych straży pożarnych	10	10	10	10	
2	Liczba ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	7	8	8	8	
3	Wsparcie finansowe policji [w tys. zł]	220	229	208	200	2020 r. - rekompensata pieniężna za czas służby w czasie ponadnormatywnym, staże adaptacyjne policjantów, pokrycie kosztów badań lekarskich oraz wydawania zaświadczeń osób doprowadzonych z terenu miasta Opola do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych tzw. PDOZ w celu wytrzeźwienia.
4	Wartość dotacji celowych na zakup samochodów ratowniczych do prowadzenia akcji ratowniczych przez OSP [w tys. zł]	248	540	440 – budżet miasta Opola, 950 – tzw. BO	500 – tzw. BO 149 – tzw. BO	2017 r. - 1 pojazd, 2018 r. - 2 pojazdy, 2019 r. - 3 pojazdy, 1 przyczepka powodziowo-ekologiczna, 2020 r. - 2 pojazdy

Źródło: opracowanie własne

W 2020 roku na podstawie porozumień oraz stosownych uchwał, Rada Miasta Opola przekazała na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Opolu oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu środki finansowe na:

- 80 tys. zł - rekompensata pieniężna za czas służby ponadnormatywnej. Środki na patrole ponadnormatywne wykorzystane zostały w całości. Dzięki środkom finansowym zrealizowano 468 służb,
- 49 tys. zł - staże adaptacyjne funkcjonariuszy znajdujących się w służbie przygotowawczej w Policji na terenie miasta Opola (środki przekazane na zakup usługi żywienia, usługi zakwaterowania oraz usługi pralniczej),
- 71 tys. zł - wsparcie finansowe dla Komendy MP w Opolu w zakresie kosztów badań lekarskich osób doprowadzanych do wytrzeźwienia.

W ramach zarządzania kryzysowego w 2020 r. przeprowadzono szereg działań w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem choroby zakaźnej COVID-19. Jednym z zadań było utworzenie rezerwy celowej, z której pokrywane były koszty zakupu i transportu środków ochrony indywidualnej oraz środków do dezynfekcji, zakupu paliwa i wypłaty ekwiwalentów za dystrybucję ww. środków, wydruku plakatów i prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych, jak również dezynfekcji pomieszczeń w związku z zagrożeniem epidemicznym, np. punktów wyborczych. Rezerwa kilkakrotnie została zwiększona ze względu na konieczność poszerzenia, ponowienia lub wdrożenia nowych działań. Przedsięwzięcie to pozwoliło na zakup takich środków jak: maski jednorazowe, półmaski filtrujące FFP2, maski wielorazowe, przyłbice ochronne, rękawiczki nitrylowe, lateksowe oraz foliowe, płyny do dezynfekcji rąk oraz powierzchni, chusteczki alkoholowe do dezynfekcji, okulary ochronne, kombinezony ochronne, termometry, fartuchy jednorazowe oraz wielorazowe, dozowniki łokciowe oraz inne dozowniki pozwalające na rozpraszanie płynów do dezynfekcji, czy też mydła

antybakteryjne. Środki te zostały przekazane przede wszystkim jednostkom oświatowym na terenie miasta Opola w celu ochrony przed zagrożeniem rozprzestrzeniania się COVID-19 zgodnie z wytycznymi MEN, GIS i Ministerstwa Zdrowia.

W okresie sprawozdawczym prowadzono również liczne działania edukacyjno-informacyjne. W ramach nich zrealizowano m.in.: wydruk oraz dystrybucję plakatów z zamieszczonymi informacjami na temat istniejącego zagrożenia zarażenia się COVID-19, sposobu rozprzestrzenienia się wirusa SARS CoV-2, zasad zachowywania się w sytuacji zagrożenia, instrukcji mycia rąk, zachowania bezpiecznej odległości itp., przesyłanie aktów prawnych związanych ze stanem epidemii, plakatów, ulotek i spotów informacyjno-edukacyjnych drogą elektroniczną (łącznie około 600 wiadomości do grup liczących od 5 do 200 odbiorców), jak również nagłaśnianie komunikatów przy pomocy sprzętu na wozach strażackich oraz przy pomocy syren elektronicznych.

W ramach zapewniania bezpieczeństwa prowadzono również sprawy związane z: procedurami dotyczącymi kwarantanny instytucjonalnej i granicznej, postępowaniem z odpadami wytworzonymi przez osoby przebywające na kwarantannie, organizacją wyborów prezydenckich w czasie epidemii, prawidłowością działania urzędów i sieci sanitarnych, różną problematyką dotyczącą COVID-19, a także wykonywano polecenia, rekomendacje i zadanie zlecone przez Wojewodę Opolskiego. Z kolei Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola zapewniało całodobowy przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, a także przyjmowało i przekazywało do odpowiednich instytucji oraz organizacji zgłoszenia mieszkańców związane z epidemią COVID-19, jak na przykład przekazywało potrzeby dostarczenia środków dla osób przebywających na kwarantannie.

W 2020 r. odnotowano dwa wezbrania na Odrze i Małej Panwi oraz jedną powódź (październik 2020 r.). W związku z tym pracownicy Wydziału Zarządzania Kryzysowego brali aktywny udział w monitorowaniu całego hydrowęzła opolskiego od granicy z gminą Tarnów Opolski do granicy z gminą Dobrzeń Wielki oraz w działaniach przeciwpowodziowych we Wróblinie gdzie do zabezpieczenia budynków mieszkalnych zużyto 1500 worków, 55 big bagów i 136 ton piasku. Na miejscu działało kilkanaście zastępów straży pożarnej oraz sprzęt ciężki w postaci koparko-ładowarki i fadromy. Po zakończeniu działań sporządzono szczegółowy raport z tego zdarzenia a wnioski i uwagi zostały przekazane do odpowiednich instytucji. W grudniu 2020 r. zlecono wykonanie przyczepy dwuosiowej pod pompę wysokiej wydajności. Termin realizacji przyczepy przypada na 2021 r.

W okresie sprawozdawczym zadania służbowe wynikające z katalogu *ustawy o strażach gminnych*, aktów prawa miejscowego oraz zadań zleconych przez Gminę realizowała Straż Miejska. W celu kontynuacji współpracy pomiędzy Miastem Opole a Gminą Komprachcice w zakresie wspólnej Straży Miejskiej, zgodnie z zawartymi aneksami do porozumienia międzygminnego przedłużono okres zawarcia Porozumienia do dnia 31 grudnia 2020 r. Na podstawie zawartej umowy finansowej, Gmina Komprachcice przekazała dotację w wysokości 79 tys. zł na realizację tego zadania w 2020 r.

W 2020 r. Straż Miejska w Opolu podpisała umowę z Centralnym Laboratorium Naukowo-Badawczym Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdroju na wykonywanie analizy pobranych próbek z odpadu paleniskowego, w celu sprawdzenia zawartości, która określi czy w danym palenisku były spalane odpady zabronione czy dozwolone. Straż Miejska w Opolu pozyskała środki w wysokości 18 tys. zł z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeprowadziła 30 prelekcji pn. „Odpowiedzialność prawa nieletnich”. W lipcu 2020 r. Straż Miejska w Opolu wspólnie z Komendą Miejską Policji w Opolu i MOSiR-em w Opolu przeprowadziła akcję informacyjno-edukacyjną pn. „Bezpiecznie nad wodą”. W związku z ogłoszonym stanem epidemii ww. programy zostały zawieszone. Ponadto Straż Miejska w Opolu, w 2020 r. zakupiła system monitorujący obiekt Straży Miejskiej przy ul. Reymonta oraz boiska Orlik oraz dwie kamery obrotowe do dalszej rozbudowy monitoringu

wizyjnego miasta Opola. Obrotowe kamery zostaną zamontowane przy moście im. Joachima Halupczoka nad Kanałem Ulgi oraz przy moście im. Ireny Sendlerowej nad rz. Odrą. Zakupiony został także nowy serwer z licencją, który zwiększy bezpieczeństwo przetwarzanych danych i ciągłości działania serwerów informacyjnych.

3.1.8. Pomoc rodzinie

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole realizowało szereg ustawowych zadań związanych z szeroko pojętą pomocą rodzinie. Dużą część zadań realizowano poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu. Zadania te skupiały się na: organizacji wsparcia oraz pomocy osobom i rodzinom będącym w potrzebie, wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, a także udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Tab.31. Katalog wybranych działań realizowanych przez Miasto w okresie sprawozdawczym w zakresie pomocy rodzinie (działalność MOPR w Opolu)

Obszar	Realizowane zadania
Organizowanie wsparcia oraz pomoc osobom i rodzinom z terenu miasta Opola będącym w potrzebie	W okresie sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie umożliwiania osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Obszar obejmował udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych opisanych w <i>ustawie o pomocy społecznej</i> .
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Realizowane zadania wiązały się z podejmowaniem działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji (udzielanie schronienia w pieczy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej, opieki asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej).
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Obszar objął pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, gdy naruszane są podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, poprzez: poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia.
Pomoc osobom długotrwale bezrobotnym	Działania (Klub Integracji Społecznej) mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy u pracodawców, wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia; prace społecznie użyteczne; roboty publiczne.
Udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy	Zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Źródło: opracowanie własne

Tab.32. Podstawowe dane statystyczne w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba rodzin/osób którym w drodze decyzji administracyjnych przyznano świadczenie	2108	1993	2008	2167
2	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	180	186	279 (198 w Opolu + 81 poza Opolem)	264 (181 w Opolu + 83 poza Opolem)
3	Liczba osób w rodzinach, w których przeprowadzono wywiady środowiskowe	2 770	2 619	2603	2762
4	Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenia niepieniężne	1 491	1 430	1408	1373
5	Liczba decyzji kierujących do domów pomocy społecznej	108	116	99	91
6	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przyznanych decyzją MOPR	305	394	417	449
7	Liczba seniorów korzystających ze świadczeń (usług) w domach dziennego pobytu	847	827	977	770
8	Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w zajęciach służących reintegracji zawodowej w Klubie Integracji Społecznej	168	110	123	85
9	Liczba porad specjalistów udzielonych w ramach interwencji kryzysowej	2 954	3 997	2991	2767
10	Liczba osób korzystających z ochrony przed przemocą w rodzinie	211	319	291	213

Źródło: opracowanie własne

W związku z ogłoszonym w 2020 r. stanem pandemii wywołanym wirusem SARS-CoV-19 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu przyznaje zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego na zakup obiadów i paczek żywnościowych 414 osobom, w tym 51 osobom przebywającym na kwarantannie lub w izolacji domowej. Odbiorcami tej formy wsparcia byli przede wszystkim seniorzy, osoby schorowane i niepełnosprawne, wymagające pomocy w zapewnieniu podstawowych potrzeb życiowych. Mając na względzie bezpieczeństwo epidemiczne tych osób, zapewniono dostarczanie obiadów i paczek żywnościowych do miejsca zamieszkania podopiecznych. Na realizację tego zadania wydatkowano 116 925 zł, z tego 10 128 zł na pomoc osobom w kwarantannie lub izolacji domowej.

Zrealizowano rządowy program „Wspieraj Seniora” (szeroko pojęta pomoc osobom starszym poddanym samoizolacji domowej w okresie pandemii oraz dla innych osób potrzebujących wsparcia – robienie zakupów, wyprowadzanie zwierząt, organizacja dowozu posiłków, wsparcie psychiczne, realizacja recept i inne usługi). Z pomocy skorzystało 79 osób, a kilkadziesiąt z nich korzystało z takich usług wielokrotnie.

Miasto realizowało również liczne programy oraz projekty przyjęte w ostatnich latach przez Radę Miasta Opola. Najważniejsze z nich to:

- **„Centrum RE-Start” - kompleksowy program reintegracji społeczno-zawodowej w Opolu**
W 2020 r. kontynuowano działania w projekcie, poprzez realizację dwóch kolejnych edycji. Treningi pracy prowadzone były przez instruktorów reintegracji zawodowej w warsztacie krawieckim, stolarsko – tapicerskim i remontowo – budowlanym, gdzie uczestnicy programu nabywali nowe umiejętności zawodowe, odbudowywali zdolność do samodzielnego świadczenia pracy i odpowiedzialności za nią. Osoby te pod nadzorem instruktorów wykonywały nieodpłatne usługi dla mieszkańców Opola w zakresie prac remontowych w ich mieszkaniach, napraw i przeróbek mebli, w tym tapicerowanych oraz drobnych przeróbek krawieckich. W ramach programu prowadzone były również działania aktywizacyjne w obszarach społecznym i zawodowym w formie warsztatów grupowych oraz sesji indywidualnych, prowadzonych przez specjalistów ds. aktywizacji społecznej i zawodowej. Uczestnicy korzystali również z konsultacji psychologicznych oraz prawniczych według indywidualnych potrzeb. W okresie marzec-maj 2020 podczas panującej epidemii koronawirusa przesunięto rozpoczęcie III edycji, a cały zespół projektowy wraz z trenerami pracy szył maseczki dla mieszkańców Opola w Centrum RE-Start wykorzystując efektywnie zakupiony sprzęt tj. maszyny, materiał itp. W 2020 roku w II edycji efektywność zatrudnieniowa wyniosła 3 osoby, a efektywność społeczną odnotowano przy 8 osobach, w III edycji efektywność zatrudnieniowa wyniosła 2 osoby, a efektywność społeczną odnotowano przy 7 osobach.
- **„Trudny start, lepsza przyszłość” - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu**
Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu w 2020 roku prowadzono m.in.:
  - nowe terapie specjalistyczne (indywidualne i grupowe) - terapię integracji sensorycznej, terapię EEG Biofeedback, terapię ręki, arteterapię i terapię doświadczenia świata (SNOEZELEN),
  - warsztaty dla dzieci i młodzieży z zakresu komunikacji interpersonalnej, robotykę,
  - zajęcia artystyczno-ruchowo-językowe,
  - konsultacje z zakresu logopedii, psychologii, pedagogiki.

W 2 świetlicach urządzono gabinety do terapii integracji sensorycznej i do terapii EEG Biofeedback a w 1 świetlicy salę doświadczenia świata, z których korzystać mogły wszystkie potrzebujące wsparcia dzieci z opolskich świetlic. Dla dzieci i młodzieży korzystających z usług placówek zorganizowano również wyjazdy do ciekawych miejsc w formie 1-dniowych wycieczek. Odbyło się 21 wycieczek. W okresie pandemii zakupiono 68 laptopów wraz z oprogramowaniem i dodatkowym wyposażeniem, 6 urządzeń wielofunkcyjnych, 1 aparat fotograficzny i 1 projektor multimedialny. Sprzęt przeznaczono dla dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego. Zakupiono również 11 profesjonalnych oczyszczaczy powietrza. W realizacji projektu udział wzięło 11 placówek wsparcia dziennego.

Miasto realizowało również uchwalone Programy w zakresie wsparcia rodzin. Do najważniejszych należały Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 – 2029 oraz programy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i ochrony zdrowia.

Tab.33. Realizacja wybranych programów w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Program	Opis realizacji
1	Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 – 2029	W 2020 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. W okresie sprawozdawczym wydano 1011 kart „Opolski Senior” oraz 1 065 kart „Opolska Rodzina”. Do współpracy pozyskano partnerów, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Karty (na koniec okresu sprawozdawczego było prawie 120 partnerów). Z obu możliwości, na podstawie stosownych porozumień, mogli również korzystać mieszkańcy Gminy Komprachcice.

2	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2020	Program realizowany był w perspektywie 3-letniej. Adresowany był do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności kobiet, dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W okresie sprawozdawczym m. in. przeprowadzono 73 programy profilaktyczne realizowane głównie w opolskich przedszkolach i szkołach, przeprowadzono 227 warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją, zapewniono 45 miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, przeprowadzono 7 edycji programu korekcyjno-edukacyjnego oraz 4 edycje programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy w rodzinie. W realizację Programu zaangażowanych było wiele podmiotów, instytucji i organizacji pozarządowych, które ze sobą interdyscyplinarnie współpracowały. W okresie sprawozdawczym, działania profilaktyczne realizowano w MOPR przez: • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, gdzie przyjęto 257 osób – ofiar przemocy, świadków przemocy oraz sprawców przemocy. • Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udzielił pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, organizując również w zależności od potrzeb, czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu Opola. W 2020 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 5870 specjalistycznych porad dla 2461 osób.
3	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020	Zadania ujęte w Programie realizowane były przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacje pozarządowe statutowo działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W okresie sprawozdawczym Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych złożyła do Sądu Rejonowego w Opolu 52 wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Przeprowadzono 6 szkoleń dla pracowników placówek wsparcia dziennego, rad pedagogicznych, psychologów i pedagogów z opolskich szkół oraz dla członków MKRPA, m.in. dotyczących pracy profilaktycznej w okresie pandemii. W okresie sprawozdawczym organizacje pozarządowe realizowały programy profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej. Wspólnie z opolską policją i Strażą Miejską podejmowano również działania prewencyjne na terenie miasta Opola. W 2020 r. prowadzono punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych. Punkt ten prowadzony był przez MOPR. Pracownicy punktu (2 osoby) udzielili w 2020 r. 312 porad, z których skorzystało 151 osób.
4	Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020	Celem Programu było ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych mieszkańców miasta Opola. W okresie sprawozdawczym zadania ujęte w Programie zrealizowane zostały przede wszystkim przez organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania narkomanii. Przeprowadzono 14 programów profilaktyki uniwersalnej, w których udział wzięło 978 uczniów i 508 rodziców oraz 5 programów wsparcia terapeutycznego, w których udział wzięło 107 osób.
5	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022	Głównym celem Programu jest określenie działań, które umożliwią osobom z zaburzeniami psychicznymi większy dostęp do wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb. Działania te pozwolą wpłynąć na skuteczniejszą ochronę praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz umożliwią im funkcjonowanie w rodzinie i środowisku lokalnym. Program zakłada szereg działań edukacyjno-promocyjnych kierowanych do wszystkich mieszkańców, których głównym celem będzie pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym oraz zapobieganie stygmatyzacji osób i rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.

Źródło: opracowanie własne

3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zadania własne gmin obejmują m.in. sprawy kultury, ochrony zabytków i opieki nad nimi, sprawy turystyki oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. W okresie sprawozdawczym działalność prowadziły miejskie jednostki organizacyjne – instytucje kultury – Miejska Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki Współczesnej, Opolski Teatr Lalki i Aktora, Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki. W okresie tym Miasto aktywnie zarządzało również obiektami stanowiącymi istotne atrakcje turystyczne.

Na koniec okresu sprawozdawczego Miejska Biblioteka Publiczna miała ponad 30 tys. czytelników, dla których zakupiono 5,6 tys. egzemplarzy wydawnictw. Galeria Sztuki Współczesnej zorganizowała 20 wystaw i akcji. Prowadzono również działalność edukacyjną Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady, kursy i spotkania także online. Aktywnie działał również Opolski Teatr Lalki i Aktora. Łącznie w 2020 r. zorganizowano prawie 0,5 tys. wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 186 tys. osób, z czego większość online. Aktywne działania podejmowało również Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki.

Tab.34. Realizacja wybranych działań w miejskich jednostkach kultury (2020 r.)

Lp.	Instytucja kultury	Uszczegółowienie
1	Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II w Opolu	- Na dzień 31.12.2020 zarejestrowanych było 30 908 czytelników. - MBP dla swoich oddziałów i filii zakupiła 5 562 egz. wydawnictw. - Do końca 2020 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się 1245 imprez, w których uczestniczyły 360 843 osoby, z czego 326 820 online.
2	Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu	Do końca 2020 r. z oferty Muzeum skorzystało 312 981 osób (zwiedzanie, prelekcje, spotkania, wystawy, warsztaty, koncerty, imprezy plenerowe i działania edukacyjne, wydarzenia online), z czego online 299 140.
3	Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu	- W 2020 roku zorganizowano wystawy i akcje (performance, spektakle, pokazy multimedialne i muzyczne itp.): wystawy w głównym budynku Galerii – 6, wystawy w kameralnej Galerii Aneks – 12, akcje w GSW – 1., koncert i performance – 1. Przygotowano także druki zwarte – 6, wydawnictwa w formie elektronicznej - 2 (25 odcinków), produkcja filmów do YouTube i Facebook – 13 (77 odcinków). - Frekwencja działań zorganizowanych przez Galerię Sztuki Współczesnej w 2020 roku wyniosła 83 893 osoby, z czego 6 425 online. - Prowadzona była działalność edukacyjna Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady, kursy i spotkania także online.
4	Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu	- W 2020 roku Opolski Teatr Lalki i Aktora zorganizował: 174 przedstawienia w siedzibie dla 10 383 widzów. 27 lekcji teatralnych do spektakli dla 557 uczestników. 47 warsztatów dla 2 473 uczestników oraz wydarzenia jednorazowe. - Łącznie w 2020 roku teatr zorganizował 472 wydarzenia kulturalne, w których uczestniczyło 185 908 osób, z czego online 167 440 osób.
5	Narodowe Centrum Polskiej Piosenki w Opolu	W 2020 roku Centrum zorganizowało następującą liczbę wydarzeń: - dział organizacji imprez: 121 przedsięwzięć dla 501 099 osób; w tym 55 wydarzeń dla 478 726 osób realizowanych online - Klub Osiedlowy Metalchem 590 zajęć dla 5950 uczestników (w tym: 46 zajęć online dla 106 uczestników), oraz Dom Kultury TSKN na Śląsku Opolskim 167 przedsięwzięć dla 2 469 uczestników (w tym: 120 wydarzeń online dla 1886 uczestników).

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym, pomimo trwającej pandemii udało się zrealizować kilka istotnych wydarzeń społecznych i kulturalnych dla uczestników o różnych zainteresowaniach i o szerokim przedziale wiekowym (tab. 35).

Tab.35. Wybrane wydarzenia społeczne i kulturalne zorganizowane w 2020 r. w Opolu

Miesiąc	Uszczegółowienie
styczeń	- współorganizacja 8 edycji Orszaku Trzech Króli- wydarzenia, które niezmiennie cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców, przyciągając rokrocznie około 5 tysięcy uczestników, - współorganizacja Koncertu Finałowego 28. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na opolskim Rynku - popularna w całym kraju zbiórka charytatywna, której zwieńczeniem był koncert, pokaz laserowy i symboliczne "świąteczko do nieba", - współorganizacja Koncertu charytatywnego Krzysztofa Cugowskiego wraz z Zespołem Mistrzów na rzecz utworzenia w Opolu Domu Nadziei z kompleksową opieką dla osób potrzebujących i bezdomnych
luty	współorganizacja wydarzenia artystycznego - 13. Zimowy Las Sztuki czyli muzyka
czerwiec	organizacja 11 edycji Nocy Kultury 2020. Na mieszkańców czekało około 16 wydarzeń kulturalnych – w tym koncerty, kino samochodowe, warsztaty i wystawy. Ze względu na obowiązujące obostrzenia pandemiczne, większość z nich odbyła się on-line, natomiast te, które były organizowane w sposób standardowy zostały przeprowadzone z zachowaniem wszelkich zasad i wymogów sanitarnych wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów
lipiec	Koncerty Promenadowe -muzyka na świeżym powietrzu w przestrzeni miasta. To cykl letnich koncertów, które od lat zdobywają serca opolan. W trakcie koncertów liczba uczestników była ograniczona względami sanitarnymi.
sierpień	
wrzesień	We wrześniu 2020 roku, przy współpracy z TVP zorganizowano 57. Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki w Opolu
grudzień	- Po raz dwudziesty czwarty przyznano Nagrody Miasta Opola za osiągnięcia w dziedzinie kultury. Tym razem, uroczystość odbyła się w wersji on-line. Nagroda ta jest wręczana corocznie opolskim artystom, twórcom i animatorom za wybitne zasługi w dziedzinie kultury i ma na celu docenienie działalności twórczej i popularyzatorskiej związanej ściśle z miastem Opolem. Pomimo trudności związanych z pandemią zgłoszono aż 44 nominacje do Nagród. Przyznano 9 nagród w dziedzinie kultury. - współorganizacja wystawy plenerowej "PRL - epoka szarej codzienności", przygotowanej przez Izbę Pamięci Solidarności i Fundację im. Romana Kirssteina.

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizuje również zadania w obszarze stypendiów dla wybitnie uzdolnionych uczniów szkół artystycznych: Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Opolu oraz Zespołu Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego w Opolu. Stypendia przyznawane są wybitnie uzdolnionym uczniom obu szkół artystycznych od 1992 roku. W roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021, z każdej z tych szkół stypendia może otrzymywać 6 uczniów. Stypendium przyznawane jest na dany rok szkolny w kwocie 400 zł miesięcznie dla każdego ucznia. Przyznawane stypendia mają wartość podwójną: oprócz poprawy kondycji finansowej stypendysty, stanowią bardzo ważny czynnik motywujący do pracy i wpływający na kreatywność młodych artystów bądź muzyków. Liczba przyznanych stypendiów artystycznych wyniosła: w roku szkolnym 2019/2020 – 10 osób, w roku szkolnym 2020/21 – 11 osób. Łącznie w roku 2020 – 21 osób.

Do zadań własnych gminy w okresie sprawozdawczym należały także sprawy w obszarze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W końcu 2020 r. w gminnej ewidencji zabytków znajdowało się 3157 obiektów. Na podstawie podjętych uchwał w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, niestanowiących wyłącznej własności Gminy, w 2020 r. Miasto przyznało 12 dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków na łączną kwotę 830 tys. złotych. Wśród podmiotów dotowanych znalazły się wspólnoty mieszkaniowe, podmioty prywatne oraz podmioty kościelne. W okresie sprawozdawczym prowadzono także działania w obszarze renowacji zabytkowych kapliczek na terenie miasta Opola.

Tab. 36. Wybrane dane w obszarze ochrony zabytków

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata		
		2018	2019	2020
1	Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków	3157	3157	3157
2	Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą	16 dotacji 1 390 000 zł (w tym 1.050.000 z budżetu Miasta)	18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1.100.000 z budżetu Miasta)	12 dotacji 830 000,00 zł (w tym 800 000 z budżetu Miasta)
3	Liczba przeprowadzonych renowacji zabytkowych kapliczek na terenie miasta wraz z kwotą nakładów	1 kapliczka 14,9 tys. zł	3 kapliczki 59,8 tys. zł	1 kapliczka 10 tys. zł

Źródło: opracowanie własne

W 2020 r. realizowano również zadanie związane z remontem murów obronnych przy ul. Księdza Stefana Baldego. W okresie sprawozdawczym prowadzono również zadania związane z budową pomnika Władysława II Księcia Opolskiego, a także wykonaniem oświetlenia pomnika Księcia Kazimierza I Opolskiego. Odsłonięto również tablicę upamiętniającą działalność drukarni i redakcji czasopism polskich w okresie międzywojennym na budynku przy ul. Kominka 6 w Opolu.

W okresie sprawozdawczym Miasto zarządzało także wybranymi obiektami – atrakcjami turystycznymi. Były to m.in. Wieża Piastowska, Wieża Zamku Górnego, czy wieża opolskiego Ratusza. W 2020 roku ze względu na panującą sytuację epidemiczną Wieża Ratuszowa nie została udostępniona zwiedzającym. W okresie 13 marca – 31 maja 2020 oraz 7 listopada – 31 grudnia 2020 wszystkie obiekty były zamknięte dla zwiedzających. Od 1 czerwca 2020 roku obiekty wznowiły działalność, niemniej jednak nadal funkcjonowały na szczególnych zasadach ścisłego reżimu sanitarnego, co przyczynia się m.in. do ograniczenia liczby odwiedzających, mniejszej o około 70% w stosunku do roku poprzedniego.

Jedną z największych atrakcji od wielu lat jest opolski Ogród Zoologiczny z ponad trzystoma gatunkami zwierząt. W minionym roku ZOO odwiedziło ponad 176 tys. osób. Ogród uczestniczył w 65 międzynarodowych programach hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem.

Tab.37. Podstawowe dane statystyczne w obszarze turystyki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba turystów Wieża Piastowska [osoby]	9 962	11 314	11 993	4 682
2	Liczba turystów Wieża Ratuszowa [osoby]	-	1 491	1329	-
3	Liczba turystów – Zamek Górny [osoby]	-	-	6899	1 365
4	Liczba turystów Miejskiej Informacji Turystycznej [osoby]	19 568	19 696	16 414	4 651
5	Liczba zwiedzających Ogród Zoologiczny [os.]	241 182	266 876	274 402	176 862
6	Międzynarodowe programy hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem EEP w ZOO	35	38	45	50
7	Międzynarodowe programy hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem ESB w ZOO	23	25	14	15
8	Ilość gatunków zwierząt w ZOO Opole [szt.]	304	319	330	304
9	Liczba zajęć dydaktycznych w ZOO Opole [szt.]	161	200	176	-
10	Liczba uczestników zajęć dydaktycznych w ZOO Opole [osoby]	2892	3629	3634	-

Źródło: opracowanie własne

Do zadań Miasta należała także współpraca międzynarodowa – obsługa organizacyjna, merytoryczna oraz protokolarna uroczystości i wydarzeń związanych ze współpracą zagraniczną Opola, w tym wizyt delegacji zagranicznych w Opolu oraz wyjazdów za granicę. Na 2020 r. pierwotnie zaplanowano szereg przedsięwzięć w obszarze współpracy zagranicznej, obejmujących cykliczne imprezy kulturalne oraz kilka innych projektów, wytyczających nowe kierunki działań. W styczniu opracowano kompleksowy plan działania, z uwzględnieniem ciekawych propozycji dla mieszkańców Opola, miast partnerskich i zaprzyjaźnionych. Niestety, podobnie jak w wielu innych dziedzinach, z powodu pandemii COVID-19 zdecydowana większość projektów została odwołana lub przeniesiona na 2021 r. W czasie lockdownu podtrzymywano kontakty z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi oraz czyniono starania mające na celu wzajemne wsparcie oraz cenną wymianę informacji o aktualnej sytuacji i dobrych praktykach stosowanych w administracji samorządowej w tym nietypowym czasie. Biorąc pod uwagę napotkane przeszkody wynikające z pandemii należy zaznaczyć, że obszar współpracy zagranicznej nie zanikł zupełnie i udało się z powodzeniem przeprowadzić kilka ciekawych i ważnych projektów, do których należały m.in.:

- realizacja projektu „Parasolka Solidarności” – warsztaty artystyczne dla opolskich uczniów z udziałem artystki z Grasse,
- realizacja ogrodu wystawowego Miasta Opola w ramach Bawarskich Targów Ogrodniczych Landesgartenschau 2020 w Ingolstadt,
- prezentacja wystawy plenerowej „500. rocznica pierwszego opłynięcia Ziemi: wyprawa Magellana i Elcano (1519-1522)” i organizacja wydarzeń towarzyszących,
- opracowanie projektu „Równość we współczesnej Europie – redefinicja pojęcia. Rozbieżne rozumienie równości jako czynnik destabilizujący jedność Unii Europejskiej i powód do eurosceptycyzmu – sposoby przeciwdziałania temu zjawisku”.

3.1.10. Sport i rekreacja

W mieście stale następuje poprawa warunków do uprawiania sportu. Zarówno tego na zawodowym poziomie, jak i amatorskim czy też rekreacyjnym. W obszarze infrastruktury sportowej w 2020 roku trwała budowa Opolskiego Parku Sportu. W jego skład wchodzić będzie wielofunkcyjna i bardzo innowacyjna hala sportowa powstająca w miejsce zburzonego Cieplaka. Znajdą się w niej m.in.: ścianka wspinaczkowa o wysokości 15 metrów, podwieszana bieżnia lekkoatletyczna, sale do sportów walki czy fitnessu. Główna część wyłożona parkietem służyć będzie do treningów i meczów w takich dyscyplinach jak: siatkówka, koszykówka, piłka ręczna czy futsal. We wspomnianym parku znajdą się również: boisko do piłki nożnej typu Orlik oraz dwa boiska do gry w koszykówkę. Te dwa boiska do koszykówki wpisywać się będą w boisko do gry w hokeja na łyżworolkach, na którym też rekreacyjnie można będzie jeździć na łyżworolkach. To miejsce osłonięte bandą, zimą zamieniane będzie w lodowisko. Według założeń Opolski Park Sportu miał zostać oddany do użytku pod koniec 2021 roku. W 2020 roku prace budowlane postępowały w znakomitym tempie, dlatego stało się jasne, że otwarcie obiektu będzie możliwe o kilka miesięcy wcześniej.

Ponadto w okresie sprawozdawczym dokonano też innych inwestycji: zamontowano oświetlenie na boisku ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Hallera, dokonano bieżących remontów na lodowisku Toropol, rozpoczęto inwestycję w sąsiedztwie wyrobiska „Piast”, gdzie znajdować się będzie boisko piłkarskie czy stanica dla płetwonurków. Po ukończeniu Opolskiego Parku Sportu w miejscu, które znajduje się w sąsiedztwie dużych osiedli (Armii Krajowej, Chabrów), czy też w bliskości Śródmieścia i osiedla Malinka, powstanie znakomite miejsce do uprawiania sportu, a także do zajęć rekreacyjnych. Powstanie Opolskiego Parku Sportu będzie również dużym wkładem do rozwoju klas sportowych, które istnieją w sąsiadującym IX Liceum Ogólnokształcącym znajdującym się przy ul. Oleskiej. W IX Liceum Ogólnokształcącym powstały klasy sportowe w strategicznych dla miasta dyscyplinach sportu: piłka

nożna chłopców, piłka ręczna chłopców oraz siatkówka dziewcząt. Planowane jest otwarcie klas w której uczyć się będą również młodzi koszykarze i lekkoatleci. Podstawą w piramidzie szkolenia jest sport dzieci i młodzieży. Dobrze funkcjonuje on w obszarze oświaty. Poza wspomnianymi klasami sportowymi są też inne m.in. klasa lekkoatletyczna w VI Liceum Ogólnokształcącym, klasy piłkarskie w PSP nr 5, czy też klasy związane z piłką ręczną w PSP nr 24. Koordynacją sportu w oświacie zajmuje się Międzyszkolny Ośrodek Sportu. Rozwój sportu w Opolu realizowany jest poprzez odpowiednie wydziały Urzędu Miasta Opola (z wiodącym Wydziałem Sportu), Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz wspomniany Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Należy zwrócić uwagę, że współdziałanie kilku wydziałów Urzędu Miasta Opola oraz jednostek takich jak MOSiR i MOS z klubami sportowymi działającymi na terenie miasta Opola, daje nie tylko możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych dużej grupie dzieci i młodzieży, ale przekłada się również na wyniki. W prowadzonej przez Instytut Sportu klasyfikacji sportu młodzieżowej punktacji za osiągnięte rezultaty Miasto Opole w okresie sprawozdawczym zajęło 17. lokatę w kraju – najwyższą od 2009 roku. Biorąc pod uwagę, że Opole pod względem liczby mieszkańców jest 27. miastem w Polsce, tę lokatę w klasyfikacji można uznać za bardzo dobrą.

Rok 2020 ze względu na pandemię był wyjątkowy. Wskutek obostrzeń nie można było realizować wielu inicjatyw o charakterze rekreacyjnym. W ograniczonej formie w porównaniu do lat poprzednich były jednak realizowane dwa programy o charakterze zdrowotno-rekreacyjnym: "Zdrowy Kręgosłup", w ramach którego osoby w wieku powyżej 50 lat bezpłatnie uczestniczyły w zajęciach sportowo-rehabilitacyjnych, prowadzonych przez specjalistę z zakresu rehabilitacji oraz "Sportowy Dzielnicowy".

Mimo pandemii udało się w okresie sprawozdawczym przeprowadzić po raz pierwszy dwie duże imprezy sportowo-rekreacyjne dla dużej grupy mieszkańców: „Armagedon” - profesjonalny bieg z przeszkodami, czy rajd rowerowy powiązany z otwarciem mostu pieszo-rowerowego im. Joachima Halupczoka. Te dwie inicjatywy mają mieć swoje kolejne edycje w następnych latach.

Realizacja zadań w okresie sprawozdawczym objęła m.in. prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej, prowadzeniem nadzoru, przyznawaniem nagród i stypendiów w dziedzinie sportu, a także realizację otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (tab. 38).

Tab.38. Realizacja wybranych działań w obszarze sportu w okresie sprawozdawczym

Lp.	Działanie	Opis realizacji
1	Prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej	Działanie zrealizowano poprzez szeroki system wsparcia dla klubów i organizacji sportowych w zakresie prowadzonej przez nie działalności (wsparcie merytoryczne i finansowe). Udzielono dotacji na dofinansowanie 46 projektów o tematyce sportowej i rekreacyjnej, a także na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych.
2	Prowadzenie nadzoru nad stowarzyszeniami i związkami stowarzyszeń kultury fizycznej	Zrealizowano zgodnie z <i>Ustawą o stowarzyszeniach</i> , <i>Ustawą o sporcie</i> oraz <i>Rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki ws. ewidencji klubów sportowych</i> . W ramach Urzędu prowadzono rejestr klubów sportowych, kontrolowano działalność klubów i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.
3	Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem przez Prezydenta nagród i stypendiów w dziedzinie sportu	Zrealizowano poprzez: wypłatę comiesięcznych stypendiów od 1 marca 2020 do 31 grudnia 2020 r., przyznanych po ocenie merytorycznej złożonych wniosków – 96 osób,

Lp.	Działanie	Opis realizacji
		wypłatę nagród za wysokie wyniki sportowe zawodników i ich trenerów, na podstawie złożonych wniosków – 88 nagród zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Opola.
4	Realizacja otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, realizacja programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi	Zrealizowano poprzez dofinansowanie 37 zadań w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Objęto dofinansowaniem półkolonie letnie i zajęcia pozalekcyjne organizowane przez kluby sportowe dla dzieci i młodzieży. Programem objęto 3,5 tys. osób.

Źródło: opracowanie własne

Tab.39. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sportu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				Uwagi
		2017	2018	2019	2020	
1	Dotacje dla klubów sportowych	95	111	111	83	Stan na koniec roku
2	Liczba zarejestrowanych klubów sportowych	89	91	94	96	Stan na koniec roku
3	Stypendia i nagrody sportowe	228	257	205	184	Stan na koniec roku

Źródło: opracowanie własne

Prezydent Miasta wykonywał uchwały w zakresie wspierania rozwoju sportu, stypendiów i wyróżnień w działalności sportowej, a także w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizację ww. uchwał przedstawiono w tab. 40.

Tab.40. Realizacja wybranych uchwał Rady Miasta Opola w zakresie wspierania rozwoju sportu

Lp.	Uchwała Rady Miasta	Realizacja w okresie sprawozdawczym
1	Uchwała w sprawie warunków i trybu wspierania rozwoju sportu na terenie Miasta Opola	Udzielono klubom sportowym 46 dotacji w trybie jednorocznym i wieloletnim, przeznaczonych na rozwój opolskiego sportu w wybranych dyscyplinach oraz organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, na łączną kwotę 3,97 mln zł.
2	Uchwała w sprawie stypendiów, wyróżnień i nagród za osiągnięte wyniki sportowe oraz za osiągnięcia w działalności sportowej	Stypendia wypłacono 96 zawodnikom w 10 dyscyplinach sportowych, na łączną kwotę 927 tys. zł. Stypendia były wypłacane co miesiąc od 1 marca do 31 grudnia 2020 r. Nagrody wypłacono łącznie 88 zawodnikom i trenerom, na kwotę ok. 133 tys. zł, w 7 dyscyplinach sportu oraz nagrodę specjalną dla Mecenasa Opolskiego Sportu.
3	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020	Wzmocnienie organizacji pozarządowych będących klubami sportowymi, jako realizatorów zadań publicznych istotnych dla rozwoju społecznego – zajęcia pozalekcyjne i półkolonie dla dzieci i młodzieży. Celem jest zapobieganie uzależnieniom. Udzielono 37 dotacji na łączną kwotę 420 tys. zł.

Źródło: opracowanie własne

Wiele istotnych zadań w obszarze sportu i rekreacji realizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Opolu. Podmiot ten prowadzi działalność o charakterze użyteczności publicznej, której celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, turystyki, a także wszelkich działań

usługowych możliwych do wykonania w administrowanych obiektach tj. wynajem pomieszczeń stowarzyszeniom sportowym, działalność handlowa i hotelarska. W okresie sprawozdawczym zarządzał 42 obiektami, w tym m.in. sztucznym lodowiskiem, stadionem lekkoatletycznym, stadionem miejskim, stadionem żużlowym, dwoma krytymi pływalniami, basenem letnim, halą sportową Stegu Arena, szeregiem boisk sportowych piłkarskich i lekkoatletycznych, od dużego kompleksu Centrum Sportu, poprzez Orliki, do dzielnicowych boisk i placów zabaw, obiektami rekreacyjnymi typu Otwarte Strefy Aktywności, kąpieliska Bolko i Malina, obiektami turystycznymi – Wieża Piastowska i Ratuszowa, Zamek Górny oraz Miejska Informacja Turystyczna. MOSiR był organizatorem lub współorganizatorem znaczących wydarzeń sportowych w Opolu, a także wydarzeń rekreacyjnych. Ze względu na pandemię w okresie sprawozdawczym było ich mniej niż we wcześniejszych latach. Warto wspomnieć, że na obiektach MOSiR kluby sportowe z terenu miasta Opola organizują swoje mecze ligowe w popularnych dyscyplinach sportowych takich jak: piłka ręczna, piłka nożna, siatkówka czy żużel. Trenują na nich przedstawiciele dyscyplin osiągających bardzo dobre rezultaty w rywalizacji krajowej: lekkoatleci czy też przedstawiciele short tracku. MOSiR był współorganizatorem tak dużych wydarzeń jak: start w naszym mieście II etapu niezwykle prestiżowego wyścigu kolarskiego Tour de Pologne, profesjonalnego biegu z przeszkodami „Armagedon”.

MOSiR prowadził działalność remontową na obecnych obiektach oraz realizował nowe inwestycje. W okresie sprawozdawczym realizowano m.in. takie inwestycje jak:

- Rozbiórka istniejącego budynku hali "CIEPLAK" - Budowa nowego obiektu hali sportowej - realizacja wg WPF na lata 2019-2021.
- Wykonanie prac modernizacyjnych budynku administracyjno-hotelowego Toropol.
- Wykonanie sztucznego oświetlenia na boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Hallera.

3.1.11. Promocja miasta

W myśl ustawy o samorządzie gminnym promocja gminy jest jej zadaniem własnym. W okresie sprawozdawczym realizowano Uchwałę Rady Miasta w sprawie przyjęcia Strategii Promocji Marki Opole do 2022 roku. W 2020 r. realizowano szereg działań w obszarze promocji miasta. Przedsięwzięcia te objęły m.in. działalność wydawniczą, promocję miasta w mediach, a także współpracę ze związkami miast i gmin. Podsumowanie działalności w omawianym obszarze przedstawiono w tab. nr 41-42. W 2020 r. rozpatrzono: 89 wniosków o Patronat Honorowy Prezydenta Miasta Opola, a także 80 wniosków o wydanie materiałów promocyjnych. Liczba wydanych materiałów promocyjnych sięgnęła 18 tys.

Tab.41. Podstawowe dane statystyczne w obszarze promocji miasta (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba rozpatrzonych wniosków o Patronat Honorowy Prezydenta Miasta Opola	192	221	217	89
2	Liczba rozpatrzonych wniosków o wydanie materiałów promocyjnych	646	535	356	80
3	Liczba wydanych materiałów promocyjnych [w tys.]	94	91	70	18

Źródło: opracowanie własne

Tab.42. Realizacja wybranych działań w obszarze promocji miasta

Obszar działalności	Opis [podsumowanie działalności]
Promocja gospodarcza miasta Opola	Biuro Obsługi Inwestorów w 2020 r. podjęło wiele działań w ramach uczestnictwa, organizacji lub współorganizacji następujących wydarzeń, m.in.: XXVIII Gala Laurów Umiejętności i Kompetencji (Opolska Izba Gospodarcza), cykl wydarzeń networkingowych Startup Mixer w PNT (które inspirują młodych przedsiębiorców do tworzenia nowych i innowacyjnych mikro firm), XVII Edycja Gali Opolskiej Nagrody Jakości 2020, XII Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach, Forum Ekonomiczne 2020 Karpacz, XVIII Samorządowe Forum Kapitału i Finansów Katowice, 4DD Katowice.
Promocja akademicka miasta Opola	W ramach promocji akademickiej w 2020 r. ukazywał się (współfinansowany wraz z uczelniami wyższymi) 4 stronicowy dodatek do NTO pn. „Akademicka” mający na celu promocję akademickiego charakteru miasta. Ukazujący się wraz z poniedziałkowym wydaniem gazety i poświęcony problematyce środowiska akademickiego Opola i jego wpływu na miasto i region, informujący o bieżących wydarzeniach. Przez cały 2020 r. Biuro Obsługi Inwestorów nadzorowało serwis informacyjny www.opolekampus.pl oraz profil FB OpoleKampus.
Organizacja i promocja wydarzeń związanych z 57. Krajowym Festiwalem Polskiej Piosenki	W ramach promocji Opola związanej z Krajowym Festiwalem Polskiej Piosenki zorganizowano następujące projekty: • Kawiarenka z Gwiazdami w Rynku (wspólnie z Muzeum Polskiej Piosenki) • Strefa Widza KFPP oraz dodatkowy koncert okołifestiwalowy w Rynku we współpracy z TVP • Mural Anny Jantar w ramach nowej trasy turystycznej „Muzyczne murale” • Odsłonięcie 6 nowych gwiazd w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki.
Lokowanie Opola w serialu „Szadź” na antenie TVN	W ramach współpracy ze stacją telewizyjną TVN wyemitowano 7 odcinków serialu kryminalnego „Szadź” na antenie Player.pl oraz w ogólnopolskim paśmie TVN. Akcja serialu z udziałem uznanych aktorów została osadzona w Opolu, między innymi: w Rynku, na Wzgórzu Uniwersyteckim, ulicach: Szpitalnej, Krakowskiej, Koraszewskiego oraz Św. Wojciecha. Każdy odcinek serialu obejrzało średnio 1,2 miliona widzów.
Promocja turystyczna pod hasłem „Opole will wait” oraz „Opole is ready”	W obliczu pandemii koronawirusa Miasto Opole nawiązało współpracę promocyjną z 12 innymi miastami w Polsce. Celem współpracy było podtrzymanie zainteresowania podróżami wśród odbiorców stron i profili miejskich w mediach społecznościowych oraz zaproszenie wielbicieli turystyki krajowej do miast biorących udział w akcji, po zniesieniu obowiązujących ograniczeń w podróżowaniu (w okresie wakacji). W akcji promowane były opolskie muzea, instytucje kultury oraz pozostałe zabytki oraz obiekty turystyczne. Promocję realizowano w Internecie. W kampanii wykorzystano zdjęcia wizerunkowe, filmy oraz wirtualne spacerunki po opolskich atrakcjach turystycznych. Dzięki współpracy z Polską Organizacją Turystyczną kampania została dostrzeżona i nagrodzona w kraju i za granicą.
Działalność wydawnicza	Kontynuowano wydawanie Magazynu Miejskiego „Opole i Kropka” – 12 numerów w nakładzie 4 tys. egzemplarzy.
Zlecenie reklamy Opola w mediach o zasięgu ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym	W ramach promocji projektów społecznych, biznesowych, sportowych i edukacyjnych miasta kontynuowano współpracę z mediami regionalnymi: Radio Opole, Radio Doga, Nowa Trybuna Opolska, Gazeta Wyborcza. W ramach Jubileuszu 30-lecia Samorządności Opola zrealizowano plebiscyt wśród mieszkańców na największy sukces samorządu, w którym zwyciężyła rewitalizacja Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu (projekt o nazwie „Super Miasta”). We współpracy z Nową Trybuną Opolską zrealizowano projekt „Senior”, który w formie wykładów online z udziałem ekspertów przybliżał możliwości korzystania z bogatej oferty miejskich usług zdrowotnych, kulturalnych i społecznych.
Prowadzenie współpracy ze związkami miast i gmin w skład których wchodzi Opole.	Miasto Opole rozwijało współpracę polegającą na wzajemnym informowaniu o realizowanych działaniach oraz podejmowaniu wspólnych inicjatyw w ramach następujących związków i stowarzyszeń: Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Park Przemysłowy Metalchem, Związek Miast Polskich, Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym Miasto zrealizowało szereg kampanii skierowanych do mieszkańców, których celem była profilaktyka koronawirusa „Chroń siebie i innych”, „Ty też możesz pomóc”, „Uważaj na siebie”, „Zostań św. Mikołajem - Oddaj krew”. Kampanie w formie akcji plakatowych, materiałów prasowych oraz promocji internetowej miały na celu przede wszystkim uczulenie mieszkańców Opola na podstawowe zachowania społeczne, które mają zapobiegać rozprzestrzenianiu się wirusa (dystans społeczny, prawidłowe noszenie maseczek oraz dezynfekcję). Rolą kampanii było również promowanie pozytywnych postaw w obliczu pandemii oraz wyróżnianie osób, które w formie wolontariatu pomagały w trudnym czasie najbardziej potrzebującym „Ty też możesz pomóc”, a także zachęcaniu mieszkańców do oddawania krwi i osocza (Akcja „Zostań św. Mikołajem - Oddaj krew”).

Miasto Opole w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska oraz budżetu państwa otrzymało dofinansowanie na realizację projektu „Przebojowy weekend w Opolu i Bruntalu”. Partnerem projektu jest Bruntal, partnerskie miasto Opola. Głównym celem projektu jest wzmocnienie współpracy pomiędzy Opolem a Bruntalem w zakresie promocji turystycznej. W lipcu 2020 r. odbyły się 3 wizyty blogerów turystycznych w Opolu oraz Bruntalu, w wyniku których na ich blogach oraz w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram, zaprezentowano atrakcje turystyczne miasta w zakresie miejsc przyjaznych dla rodzin z dziećmi. Do projektu zostali wybrani blogerzy prowadzący znane blogi turystyczne.

3.1.12. Gospodarka

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Zadania te realizowane były przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Biuro Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta Opola. PUP w okresie sprawozdawczym realizował m.in. zadania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, udzielania świadczeń finansowych osobom bezrobotnym, a także w zakresie kształcenia ustawicznego. Jednostka ta swoim zasięgiem obejmowała Miasto Opole oraz powiat opolski (ziemski). Ważne zadania realizowane były również przez Park Naukowo-Technologiczny.

Tab.43. Realizacja wybranych działań w obszarze rynku pracy w 2020 r. (PUP Opole)

Obszar	Opis działalności
Aktywizacja osób bezrobotnych	PUP w Opolu na bieżąco analizuje strukturę bezrobocia uwzględniając potrzeby bezrobotnego, osoby te wymagają wsparcia i pomocy od swojego doradcy klienta i/lub doradcy zawodowego, ale przede wszystkim w formie skierowania do różnych form aktywizacji lub udzielenia wsparcia finansowego mającego na celu jedno tj. podjęcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej i wejścia na stałe na rynek pracy. Dlatego też, PUP w Opolu mając na względzie zaaktywizowanie jak największej liczby osób bezrobotnych, oprócz środków otrzymanych ogólnie z ministerstwa tj. 3,1 mln zł dodatkowo pozyskał 7 mln zł (na projekty EFS: PO WER 3,1 mln zł i RPO 3,8 mln zł, PFRON: miasto Opole 121 tys. zł). Dzięki łącznej kwocie ok. 10 mln zł zaktywizowano (nowoskierowani) 1 218 osób bezrobotnych (z Opola 630), wśród których przeważały osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby do 30 roku życia, osoby po 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby o niskich kwalifikacjach. Osoby bezrobotne mogły korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wśród których były staże (ogółem 475, z Opola 249), szkolenia (180, z Opola 102), dotacje (156, z Opola 83), prace społecznie użyteczne (117, z Opola 44), bon zatrudnieniowy (62, z Opola 29), bon szkoleniowy (46, z Opola 21), prace interwencyjne (40, z Opola 22), studia podyplomowe (37, z Opola 26), bon na zasiedlenie (32, z Opola 27), refundowanie kosztów

	utworzenia stanowiska pracy (31, z Opola 15), roboty publiczne (25, z Opola 3) i dofinansowanie za zatrudnienie osób pow. 50 roku życia (17, z Opola 9). Dodatkowymi działaniami wspierającymi aktywizację dokonywano zwrotu kosztów dojazdu, opieki nad dzieckiem lub osoba zależną, organizowano giełdy pracy, wszystkie zarejestrowane osoby korzystały wielokrotnie z usług pośrednictwa pracy, czy poradnictwa zawodowego w formie indywidualnych warsztatów tematycznych. Dodatkowo realizowany jest projekt konkursowy pn. "TWÓJ BIZNES - TWOJA PRACA 2" w ramach RPO WO 2014-2020. Budżet projektu wynosi prawie 3,6 mln zł. Termin realizacji od stycznia 2019 r. do września 2021 r.
Świadczenia finansowe dla osób bezrobotnych	Drugim najważniejszym obszarem działalności PUP jest obsługa formalna osób bezrobotnych od rejestracji (8 043 osób zarejestrowało się w 2020 roku), po obsługę i wypłatę zasiłków (1 748 osób zarejestrowało się z uprawnieniami do pobierania zasiłku, w ramach których wypłacono ok. 11 mln zł). Wydano 17 930 decyzji administracyjnych, 6105 zaświadczeń oraz wysłano 2026 odpowiedzi na pisma skierowane do tutejszego urzędu przez sądy, policję, komorników, służby socjalne, państwową inspekcję pracy, ZUS i inne organy. Na wniosek osób posiadających prawo do pobierania zasiłku 638 osobom przyznano dodatek aktywizacyjny, w ramach którego wypłacono ok. 656 tys. zł. Dodatkowo za wszystkie zarejestrowane w urzędzie osoby odprowadzano składkę zdrowotną zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych za środków publicznych - wydatki z tego tytułu zamknęły się w kwocie 3,2 mln zł.
Kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników	W 2020 r. ogłoszono trzy nabory w ramach których 191 pracodawców otrzymało z Krajowego Funduszu Szkoleniowego 2,1 mln zł na przeszkolenie 748 osób (73 pracodawców i 675 pracowników). W przeważającej większości dofinansowanie otrzymali pracodawcy z sektora prywatnego - 176 pracodawców, a tylko 15 pochodziło z sektora publicznego. Dofinansowano 145 pracodawców z miasta Opola. Najpopularniejszymi kierunkami kształcenia były kursy specjalistyczne dla pracowników księgowości i działu kadr, pracowników handlu, pielęgniarek, fizjoterapeutów i fryzjerów.
Wsparcie pracodawców w zatrudnieniu cudzoziemców	W związku z realizowanymi przez urząd zadaniami dotyczącymi zatrudniania cudzoziemców spoza obszaru UE/EOG w 2020 roku zarejestrowano 65 648 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy. Pracodawcy złożyli również 353 wnioski o zezwolenia na pracę sezonową (typu S), z tego wydanych zostało 220 zezwoleń, natomiast w 135 przypadkach zostały wydane decyzje o umorzeniu postępowania w związku z nie zgłoszeniem się cudzoziemca do pracodawcy. Dodatkowo wydano 867 informacje starosty nt. zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy na łączną liczbę 8 223 miejsc pracy.
Wsparcie osób starszych	W celu doskonalenia aktywnej polityki rynku pracy w lutym 2020 r. zostało otworzone Senioralne Centrum Pracy. Głównym założeniem projektu było stworzenie miejsca w którym osoba w wieku senioralnym, która chce być aktywna zawodowo, spełniać się, rozwijać i realizować, uzyska szeroko rozumiane wsparcie w procesie rekrutacji. Natomiast pracodawca uzyska możliwość zatrudnienia pracownika na wolne stanowisko pracy. Dzięki zaangażowaniu doradców zawodowych zarówno senior jak i pracodawca skorzysta z indywidualnego poradnictwa w procesie rekrutacji. Oszczędność czasu pracodawcy to kolejne założenie projektu jakże istotne w dzisiejszych czasach. Centrum w swoim założeniu będzie także miejscem, w którym senior uzyska informację o ciekawych nadchodzących wydarzeniach dedykowanych seniorom, realizowanych przez urząd, uniwersytety trzeciego wieku, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia seniorów itp. Kampania informacyjna prowadzona w okresie luty – marzec 2020 r., miała na celu promowanie zadań realizowanych przez Senioralne Centrum Pracy – wizyty u pracodawców w celu pozyskania ofert pracy dedykowanych seniorom oraz w instytucjach, organizacjach działających na rzecz osób w wieku senioralnym w celu promowania usług SCP. Dzięki prowadzonym działaniom informacyjnym doradcy klienta pozyskali 86 ofert

	pracy skierowanych do seniorów. Przeprowadzona kampania promocyjno-informacyjna umożliwiła dotarcie do szerokiego grona osób w wieku senioralnym – 73 osoby zadeklarowały chęć korzystania z usług SCP w celu aktywnego poszukiwania pracy. W związku z ogłoszonym stanem pandemii spowodowanym COVID-19 od kwietnia 2020 r. działalność SCP została zawieszona. Ponowne uruchomienie Senioralnego Centrum Pracy nastąpi z chwilą ustabilizowania się sytuacji zdrowotnej.
Działania związane z przeciwdziałaniem COVID-19	W związku z nieoczekiwaną w 2020 r. pandemią COVID-19 ustawą została wprowadzona tzw. tarcza antykryzysowa, która z nowelizacjami wprowadziła 6 instrumentów wsparcia poprzez Powiatowe Urzędy Pracy dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstwa oraz organizacji pozarządowych i kościelnych osób prawnych. W 2020 r. udzielono w sumie: • 12 736 pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy. • 1077 pracodawcom dofinansowano część kosztów wynagrodzeń dla 8 188 pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. • 2 025 przedsiębiorcom będącymi osobami fizycznymi dofinansowano część kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. • 43 organizacjom pozarządowym dofinansowano część kosztów wynagrodzeń dla 507 pracowników w tym składek na ubezpieczenie społeczne oraz kościelnym osobom prawnym dofinansowaliśmy część kosztów wynagrodzeń pracowników. • 73 dotacji udzielono dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych 40 branż wg PKD. W ramach wszystkich instrumentów przelano na konta przedsiębiorców, pracodawców oraz organizacji pozarządowych w sumie ponad 105,1 mln zł w całym 2020 r., w tym ze środków Funduszu Pracy 71,2 mln zł, RPO 24,5 mln zł i PO WER 9,4 mln zł.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym Miasto obsługiwało inwestorów, a także uczestniczyło w wydarzeniach okołobiznesowych promujących Opole. W ofercie inwestycyjnej dostępnych było przeszło 100 ha terenów inwestycyjnych (głównie Wrzoski oraz rejon ul. Północnej). Na obszarze terenu inwestycyjnego „Wrzoski”, w 2020 r. prowadzono prace w zakresie uzbrojenia terenów inwestycyjnych. Realizowane było porozumienie z Tauron Dystrybucja sp. z o. o. dotyczące opracowania dokumentacji linii kablowej zasilającej ww. teren inwestycyjny. Kontynuowano projektowanie zasilania w wodę i gaz dla terenu przez odpowiednich dystrybutorów mediów (realizacja w 2020 i 2021 roku). Obowiązuje również plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycyjnego Opole-Wrzoski. Kontynuowano rozpoczętą w 2019 r. rozbudowę infrastruktury drogowej na terenie Parku Przemysłowego Metalchem.

Tab.44. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Stopa bezrobocia w Opolu [w %, stan na koniec roku]	3,9	3,3	2,8	3,7
2	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Opolu [tys., stan w końcu roku]	3,0	2,6	2,2	3,0
3	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw [w tys. osób, średniorocznie]	24,0	27,3	28,9	27,3
4	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Opolu	616	795	1179	929
5	Liczba obsługiwanych inwestorów	33	39	41	41
6	Dostępne w ofercie tereny inwestycyjne	100 ha	100 ha	122 ha	122 ha

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizowało również zadania w obszarze zwolnień i ulg podatkowych dla przedsiębiorców udzielonych na podstawie uchwał Rady Miasta Opola (pomoc regionalna, pomoc de minimis).

Pomoc regionalna

Na podstawie uchwały Nr XLVIII/517/09 Rady Miasta Opola z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dotyczących działalności innowacyjnej w 2020 roku udzielono 1 przedsiębiorcy pomocy regionalnej w kwocie ok. 53 tys. zł.

W 2016 roku Rada Miasta Opola podjęła dwie uchwały w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą². Kolejną uchwałę podjęto rok później³. Zwolnieniem z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną na podstawie uchwał z 2016 oraz 2017 r. objęto w 2020 r. 7 przedsiębiorców. Kwota zwolnień wyniosła prawie 2,1 mln zł.

Pomoc de minimis

Na podstawie uchwały LVII/863/14 Rady Miasta Opola z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020 udzielono zwolnień w 2020 r. na kwotę prawie 1,6 mln zł. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 92 podmioty.

Tab.45. Zwolnienia w rozbiciu na rodzaje przedmiotów korzystających ze zwolnienia

	Tytuł zwolnienia							
	Zwolnienie z tytułu nowowytbudowanych budynków, budowli lub ich części		Zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części		Zwolnienie gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością		Zwolnienie z tytułu zatrudnienia	
	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł
Osoby prawne	10	678.649,97	19	344.178,15	0	0,00	4	88.246,52
Osoby fizyczne	19	169.720,07	17	237.748,96	2	19.795,87	9	36.302,69
Ogółem	29	848.370,04	36	581.927,11	2	19.795,87	13	124.549,21

Źródło: opracowanie własne

Ważną instytucją otoczenia biznesu w 2020 r. był Park Naukowo-Technologiczny - miejsce współpracy nauki z biznesem oraz tworzenia i wdrażania innowacji. Miasto Opole w okresie sprawozdawczym posiadało 100% udziałów w spółce. Rok 2020 był ósmym rokiem w działalności spółki. Rozwój parku, a wraz z nim nowoczesnych technologii, oznacza przede wszystkim kluczowy dla Opola rozwój

² W dniu 28 stycznia 2016 r. podjęto uchwałę nr XXII/389/16 w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Opole. W dniu 29 września 2016 r. Rada Miasta Opola podjęła uchwałę nr XXXI/586/16 w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze Podstrefy Opole Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

³ W 2017 r. Rada Miasta Opola podjęła uchwałę w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze Podstrefy Opole oraz Podstrefy Dąbrowa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

gospodarki opartej na wiedzy i kompetencji. Realizuje działania mające na celu przyciąganie do miasta kompetencji badawczo-rozwojowych, wykorzystując w tym obszarze wykwalifikowaną kadrę, uczelnie wyższe oraz nowoczesną infrastrukturę. W skład Parku Naukowo-Technologicznego wchodzi m.in.: budynek Inkubatora Przedsiębiorczości, budynek laboratoryjno – doświadczalny, budynek Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych oraz budynek zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw. Spółka posiada laboratoryjny sprzęt badawczy o zróżnicowanym przeznaczeniu. W 2020 roku PNT w Opolu realizował pięć projektów w zakresie: profesjonalizacji usług, opracowania technologii wykonania innowacyjnego ultralekkiego urządzenia transportowego, podnoszenia kwalifikacji uczniów, opracowania technologii produkcji lekkiego wspornika dla nowych nadwozi samochodów osobowych, a także w zakresie operatora voucherów zwiększających konkurencyjność MSP działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na terenie województwa opolskiego. W ostatnim z projektów PNT jest realizatorem voucherów przeznaczonych na finansowanie specjalistycznych usług dla MSP w formie dotacji lub promesy. W ramach voucherów przedsiębiorstwa skorzystały z usług na łączną kwotę 1,2 mln zł, w tym na wynajem powierzchni laboratoryjnej, kolokację serwerów, usługi B+R oraz na usługi doradcze i szkoleniowe.

Oferta PNT w Opolu w okresie sprawozdawczym cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców w kwestii wynajmu powierzchni biurowej, laboratoryjnej i produkcyjnej. PNT w Opolu dysponuje czterema budynkami o łącznej powierzchni wynajmu ponad 10 tys. m². Stan na dzień 31.12.2020 roku to całkowite obłożenie wszystkich obiektów: budynek inkubatora przedsiębiorczości (9 firm – 560 m²), budynek laboratoryjno – doświadczalny (6 firm – 850 m²), budynek wysokich technologii IT (12 firm – 1150 m²), budynek zaplecza wdrożeniowego i biurowego (16 firm – 7455 m²). Łącznie pod adresem PNT w Opolu swoją działalność gospodarczą prowadzi obecnie 113 firm. Udostępnienie infrastruktury PNT w Opolu wiąże się z możliwością wsparcia finansowego przedsiębiorstw. Młode firmy, działające na rynku do 3 lat, lokujące się w budynku Inkubatora Przedsiębiorczości oraz zaplecza wdrożeniowego i biurowego korzystają z usług na preferencyjnych warunkach. Odbywa się to w ramach pomocy publicznej – oferowane stawki są niższe niż te rynkowe. Dużym powodzeniem cieszą się usługi Centrum Przetwarzania Danych.

Spółka świadczy różnorodne usługi w ramach działu Inkubatora Przedsiębiorczości. Łącznie, na koniec 2020 roku, w ramach usługi preinkubacji działało 6 podmiotów, z usługi Inkubacji korzystały 2 podmioty, z usługi Wirtualnego Biura skorzystały 23 nowe podmioty, z usługi coworkingu skorzystało 9 podmiotów, z czego 4 podmioty na dzień 31.12.2020 r. nadal korzystały z usługi, a jeden podmiot rozwinął swoją działalność i wynajął samodzielne biuro.

3.2. Przestrzeń i środowisko

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, ochrona środowiska i przyrody były w okresie sprawozdawczym jednym z zadań własnych gmin. W obszarze tym podejmowano szereg działań w zakresie planowania miejscowego, ochrony powietrza, ochrony przyrody i zieleni, czy szeroko pojętej edukacji. Miasto prowadziło również działania dotyczące rolnictwa i ochrony zwierząt. Ważnym zadaniem Miasta były również sprawy geodezyjno-kartograficzne. Obejmowały one zarówno realizację zadań z zakresu administracji rządowej, jak i zadania własne.

3.2.1. Planowanie przestrzenne

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje, że kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do jej zadań własnych. W szczególności do zadań tych w okresie sprawozdawczym należało uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym należy podkreślić, iż uchwalenie takich dokumentów poprzedzone jest złożoną procedurą, niekiedy długotrwałą obejmującą kilka lat.

W 2020 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym 6 dokumentów zastąpiło w części lub w całości ustalenia wcześniej obowiązujących planów, a 5 dotyczyło obszarów, na których nie było dotychczas obowiązujących planów. W roku sprawozdawczym miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto w sumie 403 ha, co stanowiło 2,7% powierzchni miasta, w tym około 98 ha jako zmiany ustaleń w obowiązujących dokumentach, a 305 ha jako nowe tereny dotychczas nieobjęte planami. W efekcie w Opolu w 2020 r. powierzchnia terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zwiększyła się o 2%.

W 2020 r. przystąpiono do opracowania 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 6 na obszarach, dla których są obowiązujące plany, a 4, dla których jeszcze nie ma planów. Należy podkreślić, iż powierzchnia terenów, dla których będzie opracowany po raz pierwszy plan jest znacznie większa (168,5 ha) niż powierzchnia terenów objętych już ustaleniami planu podlegającymi zmianom (42,1 ha). W roku sprawozdawczym objęto przystąpieniami do sporządzenia planu 210,6 ha, co stanowi 1,4% powierzchni miasta.

Na koniec 2020 r. w Opolu obowiązywały 103 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące łącznie 5613,8 ha, co stanowi 37% powierzchni miasta. Wskaźnik terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wzrósł w porównaniu do roku uprzedniego o 2%. W opracowaniu były 33 dokumenty, z czego 10 zostało podjętych w 2020 r. (tab. 46).

Tab.46. Podstawowe dane statystyczne w obszarze planowania przestrzennego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Powierzchnia miasta objęta MPZP [w ha]	4157,58	4182,58	5210,8	5613,8
2	Udział MPZP w powierzchni miasta [w %]	27,9	28,1	35	37
3	Pokrycie miasta ustaleniami Studium uikzp [w ha]	9655	14888	14888	14888

Źródło: opracowanie własne

W końcu okresu sprawozdawczego w Opolu aktualne i obowiązujące były następujące dokumenty:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola obejmujące miasto w granicach administracyjnych,

- 103 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- uchwała w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu, obejmująca miasto w granicach administracyjnych,
- lokalne standardy urbanistyczne na terenie Opolu, obejmujące miasto w granicach administracyjnych,
- uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Opolu, obejmująca powierzchnię 2348,3 ha, stanowiącą 16% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar zdegradowany, w tym 1242,0 ha, stanowiące 8,3% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar rewitalizacji.

W 2020 r. prowadzono również prace związane z rozbudową funkcjonalności systemu informacji przestrzennej (w tym m.in. pozyskanie danych do utworzenia map hałasu, prace nad systematycznym pozyskiwaniem danych z GiK w zakresie baz EGIB, BDOT, GESUT, współpraca z wydziałami nad wprowadzaniem kolejnych danych do bazy i sposobem ich prezentacji). Informacje zawierane w bazie są w coraz większym stopniu wykorzystywane w bieżącej pracy wydziałów, a także do analiz sporządzanych na potrzeby miasta. W 2020 r. postępowała rozbudowa i aktualizacja baz danych.

3.2.2. Urbanistyka, architektura i budownictwo

Ważnym obszarem działalności Urzędu Miasta Opolu w okresie sprawozdawczym były sprawy dotyczące urbanistyki, architektury i budownictwa. Zagadnienia te wiązały się z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy. Realizowano je w ramach Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa, w ramach którego działa również Architekt Miejski. W ramach pracy wydziału realizuje się:

- wykonywanie zadań z zakresu planowania przestrzennego w gminie, określonych w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisach dotyczących gospodarki nieruchomościami, a w szczególności:
  - a) udostępnianie, wydawanie zaświadczeń o przeznaczeniu terenów oraz wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opolu,
  - b) ustalanie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy dla pozostałych inwestycji,
  - c) naliczanie opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej,
  - d) opiniowanie wstępnych projektów podziałów nieruchomości,
- wykonywanie zadań z zakresu obowiązków starosty jako organu administracji architektoniczno-budowlanej określonych przepisami ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publ. (tzw. specustawy drogowej), ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszk. oraz inwestycji towarzyszących (tzw. specustawy mieszkaniowej), prawa budowlanego oraz wynikających z ustawy o własności lokali,
- koordynowanie działań w zakresie planowania przestrzennego oraz w zakresie zachowania walorów estetycznych, plastycznych i użytkowych Miasta,
- współpracę z Biurem Urbanistycznym w zakresie miejscowych planów zagospodarowania, zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta oraz innych opracowań planistycznych,
- uczestnictwo w kontrolach na wezwanie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
- opiniowanie rozwiązań plastycznych sytuowanych na terenie Miasta obiektów budowlanych stałych i tymczasowych: budynków, budowli (kolorystyki budynków i budowli),
- sprawy w związku z uchwałą Rady Miasta Opolu w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu.

Tab. 47. Podstawowe dane statystyczne w obszarze pracy Wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa

Lp.	Nazwa wskaźnika	Rok 2020
1	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy	417
2	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego	57
3	Liczba złożonych wniosków dot. uzyskania decyzji w zakresie realizacji inwestycji drogowych (ZRID)	14
4	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na budowę	1166
5	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę	111
6	Liczba złożonych wniosków dot. zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części	44
7	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych	762
8	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych wymagających zatwierdzenia projektu budowlanego	96
9	Liczba złożonych wniosków o wydanie zaświadczenia o samodzielności lokalu	318
10	Liczba wniosków o wydanie dziennika budowy	944
11	Liczba wniosków dot. udostępniania, wydawania zaświadczeń o przeznaczeniu terenów oraz wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opola	874
12	Liczba spraw dot. naliczania opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej	35
13	Liczba wniosków dot. wydania opinii w zakresie podziałów działek	133
14	Ilość spraw prowadzonych w ramach zapisów uchwały Rady Miasta Opola Nr XIII/199/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu	2
15	Ilość wniosków dot. wydania opinii w sprawie lokalizacji ogródków gastronomicznych i reklam	55
16	Ilość opinii wewnętrznych wydawanych przez Architekta Miejskiego dot. zgłoszeń ogródków	12
17	Ilość wniosków o przeprowadzenie elektronicznych konsultacji dot. reklam, małej architektury, ogrodzeń i stoisk handlowych	20
18	Ilość działań interwencyjnych w terenie w sprawie reklam i ogródków gastronomicznych podjętych przez Architekta Miejskiego	4
19	Uczestnictwo w kontrolach na wezwanie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego i wizjach lokalnych, udział w naradach oraz w działaniach innych wydziałów	na bieżąco lub na żądanie oraz w ramach posiadanych kompetencji

Źródło: opracowanie własne

3.2.3. Geodezja i kartografia

Ważnym obszarem działalności Urzędu Miasta Opola w okresie sprawozdawczym były sprawy dotyczące geodezji i kartografii. Zagadnienie to wiązało się z realizacją zadań: z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy.

W okresie sprawozdawczym istotnym zadaniem było prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz operatu ewidencji gruntów i budynków (tab. 48).

Tab.48. Realizacja wybranych zadań z zakresu adm. rządowej w obszarze geodezji i kartografii

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2020 r.
1.	Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków	- Aktualizacja danych ewidencyjnych: - ilość zmian w operacie: 13232 - ilość zarejestr. dokumentów: 17102 - modernizacja ewidencji gruntów i budynków – dla obszaru 926 ha
2.	Prowadzenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT) oraz bazy obiektów topograficznych objętych zakresem mapy zasadniczej (BDOT500)	aktualizacja danych – ilość zmian: 1533
3	Prowadzenie bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych	- inwentaryzacja szczegółowej osnowy poziomej na terenach przyłączonych do Opola w 2017 r. oraz modernizacja szczegółowej osnowy poziomej dla obrębów Sławice i Wrzoski - utworzenie usługi WMS/WFS dla danych dot. szczegółowej osnowy geodezyjnej
4	Przygotowywanie i udostępnianie wykonawcom prac geodezyjnych i kartogr.materiałów i zbiorów danych, w tym danych z bazy szczeg. osnów geod., do zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych	ilość zrealizowanych zgłoszeń: 2216
5	Weryfikacja i przyjęcie do zasobu materiałów i zbiorów danych będących wynikiem zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych	ilość zweryfikowanych i przyjętych do zasobu operatów geodezyjnych: 2152
6	Udostępnianie materiałów map, zbiorów danych i informacji z zasobu oraz dokumentów i informacji z operatu ewidencji gruntów i budynków	ilość zrealizowanych wniosków – 2074 (mapy, obsługa PZGiK, rejestry publiczne – bez spraw z ewidencji)
7	Cyfryzacja materiałów zasobu - przetwarzanie materiałów zasobu do postaci dokumentów elektronicznych	- w ramach bieżącej pracy: zeskanowano 1471 operatów geodezyjnych - w ramach zlecenia: przetworzeniem objęto operaty techniczne (ok. 35 000 stron dokumentów geodezyjnych)
8	Koordinacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	- ilość przepr. koordynacji sieci uzbrojenia terenu na naradach koordynacyjnych – 217 - uzupełnienie bazy GESUT projektowanymi sieciami – 195 zmian

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizowało również zadania własne gminy. W 2020 r. prowadzono działania w zakresie podziałów nieruchomości, przeprowadzania rozgraniczeń nieruchomości, a także z zakresu nazewnictwa ulic i placów oraz nadawania numeracji porządkowej nieruchomości. W 2020 r. wydano 213 decyzji z zakresu podziałów nieruchomości, 3 decyzje z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów i 1 decyzję z zakresu rozgraniczeń nieruchomości. Podjęto również 7 uchwał w zakresie nazewnictwa ulic i placów. W okresie sprawozdawczym nadano 423 numery porządkowe dla nieruchomości.

3.2.4. Ochrona powietrza

W związku z wcześniej podjętymi przez Miasto Opole działaniami na rzecz ograniczenia niskiej emisji, w 2020 r. kontynuowano realizację programu finansowego pn.: „Program czyste powietrze - oddech dla Opola”, dla mieszkańców zamierzających dokonać zmiany ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne. Celem Programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza w Opolu, poprzez stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania. Od 2020 r. zrezygnowano z udzielania dotacji do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania dla nowych budynków, ponieważ od 1 lipca 2018 roku obowiązuje zakaz sprzedaży starych kotłów na paliwo stałe i obecnie każdy inwestor ma obowiązek instalacji ekologicznego ogrzewania w nowym budynku. Celem ograniczenia jeszcze bardziej niskiej emisji na terenie miasta, zrezygnowano również z udzielania dotacji do kotłów na paliwo węglowe. Ponadto w połowie 2020 r. została zawarta umowa pomiędzy Województwem Opolskim, a Miastem Opole na dofinansowanie projektu pn.: „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Łącznie w 2020 r. udzielono 286 dotacji (254 dotacje w ramach Programu Czyste powietrze – oddech dla Opola, i 32 dotacje w ramach Projektu Ekologiczne Opole – 30 Beneficjentów otrzymało dotację z obu programów) na kwotę: 2,4 mln zł, z czego z budżetu miasta Opola udzielono dotacji na kwotę 2,2 mln zł (2 mln zł - Czyste powietrze – oddech dla Opola; 0,2 mln zł – Ekologiczne Opole).

Od 2011 r. przyznano łącznie 1843 dotacje, w tym: 1808 dotacji osobom fizycznym (dwóch Beneficjentów otrzymało dotacje na zmianę sposobu ogrzewania oraz na źródło wspomagające) i 33 dotacje wspólnotom mieszkaniowym na łączną kwotę 9,8 mln zł, z czego:

- 1565 na zmianę sposobu ogrzewania,
- 136 na zakup i montaż kolektorów słonecznych,
- 57 na ekologiczne ogrzewanie w nowo wybudowanych obiektach,
- 85 na zakup i montaż pomp ciepła jako źródło dla systemu centralnego ogrzewania oraz do podgrzewania wody użytkowej i/lub jako instalacji wspomagających system centralnego ogrzewania (w tym 7 pomp gruntowych).

Tab.49. Podstawowe dane statystyczne w obszarze ochrony powietrza (dotacje)

Rok	Liczba udzielonych dotacji na wymianę źródła ciepła w danym roku	Liczba zlikwidowanych pieców/kotłów w danym roku	Liczba pieców/kotłów węglowych pozostałych do zlikwidowania na terenie Miasta Opola	Efekt ekologiczny	
				PM10 [kg]	B(a)P [kg]
2020	286*	339	6 012	16355,72	9,32
2019	338	377	6 351	15000,91	8,55
2018	397	499	6 728	14942,49	8,39
Suma	1021	1215	-	46299,12	26,26

Źródło: opracowanie własne.

*30 Beneficjentów otrzymało dotację z dwóch programów.

W celu edukacyjno – informacyjnym w 2020 r. kontynuowano zadanie pn. „System informacyjny do monitorowania i informowania o stanie jakości powietrza dla miasta Opola w czasie zbliżonym do rzeczywistego w postaci e-usługi”, w ramach zawartej w 2019 r. umowy z firmą AIRLY Sp. z o.o. m.in. na świadczenie e-usługi w zakresie prezentowania na mapie wyników pomiarów stężeń pyłu PM10 z sieci 40 czujników. Dane z czujników wysyłane są na serwery, następnie po odpowiedniej agregacji danych i ich obliczeniu udostępniane są w formie mapy na <https://airly.eu/opole/> oraz w darmowych aplikacjach mobilnych na system Android oraz iOS. Aplikację AIRLY można pobrać bezpłatnie w sklepie z aplikacjami i na bieżąco monitorować powietrze na terenie miasta.

W lutym 2018 r. został uchwalony zaktualizowany „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”, który w 2020 r. był pięciokrotnie zmieniany na prośbę interesariuszy. W ramach realizacji zadań wynikających z PGN, planowane są m.in. modernizacje miejskiej sieci ciepłowniczej, nowe przyłączenia budynków mieszkalnych do m.s.c. oraz zadania dotyczące termomodernizacji budynków publicznych i prywatnych.

Aktualnie Miasto uczestniczy w projekcie pn. „Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego” z Programu Life, który będzie trwać do 2022 r. W projekcie uczestniczą: Województwo Opolskie jako Lider Projektu, 42 gminy z województwa opolskiego, Politechnika Opolska, Ministerstwo Rozwoju, Kraj Morawsko-Śląski i Kraj Ołomuniecki z Republiki Czeskiej. Projekt zakłada m. in. rekrutację i zatrudnienia Gminnego Koordynatora Programu Ochrony Powietrza; przygotowanie Gminnego Programu Ochrony Powietrza (GPOP); przygotowanie w systemie IT przez każdego z Gminnych Koordynatorów POP sprawozdania z realizacji wojewódzkiego POP za 2021 r.; przygotowanie mieszkańców (poprzez motywację, edukację potwierdzającą możliwość uzyskania kompetencji i wsparcia finansowego) do zwiększonego zainteresowania działalnością inwestycyjną (zastąpienie nie ekologicznych źródeł ogrzewania), co przekłada się bezpośrednio na poprawę jakości powietrza.

3.2.5. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna

Zieleń w mieście jest bardzo ważnym elementem zrównoważonego rozwoju. Pełniąc funkcje ekologiczne, techniczne i zdrowotne, przyczynia się do poprawy warunków aerosanitarnych, obniżenia temperatury w miastach, infiltracji wód opadowych i tłumienia hałasu. Na zieleni w mieście składają się głównie parki, zieleńce, skwery, zieleń uliczna oraz lasy (komunalne, prywatne i państwowe, których powierzchnia na terenie miasta wynosi ponad 1 400 ha). Powierzchnia terenów zieleni urządzonej miasta Opola wynosi ok. 110 ha (z wyłączeniem zieleni przyulicznej i prywatnej). Największe i najbardziej znaczące skupiska zieleni tworzyły w okresie sprawozdawczym 4 parki miejskie, tj. Park Miejski na Wyspie Bolko, Park Nadodrzański, Park Miejski na os. Armii Krajowej oraz Park 800-lecia. Zieleń w mieście uzupełniały także cmentarze, zieleń osiedlowa oraz użytki ekologiczne, tj. łąki w Nowej Wsi Królewskiej, Grudzicki Grąd i Kamionka Piast, która obecnie przechodzi proces rewitalizacji. O dużej roli i wadze zieleni w mieście stanowiły także pomniki przyrody.

Utrzymanie zieleni miejskiej było w 2020 r. zadaniem bardzo ważnym i obejmowało szereg prac, które miały zapewnić m.in. reprezentacyjny wygląd terenów, ale także przede wszystkim właściwy stan istniejącej roślinności (trawników, rabat, drzew i krzewów), celem zachowania ciągłości systemów ekologicznych miasta. Utrzymanie zieleni to także zapewnienie czystości i utrzymywanie urządzeń małej architektury.

Z uwagi na potrzebę zazieleniania miasta, na terenie Opola realizowano nasadzenia drzew jako uzupełniające i stanowiące rekompensatę usuniętych drzew w mieście. Liczne miejsca w strefie reprezentacyjnej Opola zostały zagospodarowane jako kwietniki. Dodatkowo w 2020 r. zostały założone łąki kwietne, w ramach pilotażu, w dwóch lokalizacjach (przy ul. Wrocławskiej i w Parku

Edukacyjno-Sensorycznym) oraz łuki mobilne, które zostały ustawione przy Pl. Kopernika (przy CH Solaris) oraz przy Pl. Jana Pawła II.

W ramach szeroko realizowanych działań z zakresu ochrony przyrody w mieście, wymienić należy:

- 1) utrzymywanie na terenie miasta obiektów i obszarów objętych ochroną prawną, tj. pomników przyrody i użytków ekologicznych;
- 2) przeprowadzanie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody na terenie Opola (wykonywanie cięć sanitarnych, prześwietlających i korygujących, dokonywanie przeglądów zdrowotnych);
- 3) rozbudowę sieci budek lęgowych dla ptaków i budek dla nietoperzy (łącznie na terenie miasta zamontowane są 724 szt. budek lęgowych dla ptaków i 118 szt. budek dla nietoperzy);
- 4) ustawienie na terenie zieleni miejskiej karmników dla ptaków oraz zawieszenie budek lęgowych dla wiewiórek, ustawienie zimowisk dla jeży oraz domków dla owadów.

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również działania w zakresie edukacji ekologicznej. W 2020 r. realizowano kampanię edukacyjną dla mieszkańców pokazującą korzyści zdrowotne i społeczne z eliminacji niskiej emisji pod nazwą „Czyste powietrze – oddech dla Opola”. Edukacja była prowadzona m.in. poprzez serwis internetowy www.niskaemisjaopole.pl oraz informacje przekazywane za pośrednictwem Citylightów jak i profilu na Facebooku Powietrze Opole.

3.2.6. Rolnictwo i ochrona zwierząt

W 2020 roku na terenie całego kraju przeprowadzony był w kraju Powszechny Spis Rolny, w którym czynnie uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta Opola (Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa), poprzez utworzenie Gminnego Biura Spisowego, które miało szereg zadań w związku ze spisem. Najbardziej pracowite było prowadzenie akcji informacyjnych. Członkowie Biura Spisowego wspierali również rachmistrzów oraz pracowników GUS podczas przeprowadzonego spisu rolnego udzielając wszelkich informacji zarówno pracownikom GUS, jak i zainteresowanym rolnikom. Praca ta wymagała dużego zaangażowania pracowników oraz ścisłej współpracy z licznymi instytucjami zewnętrznymi tj. Izbą Rolniczą itp. Jesienią prowadzone były także prace polegające na szacowaniu szkód w gospodarstwach rolnych w związku z powodziami i podtopieniami, jakie miały miejsce na terenie miasta. Podczas tych prac ściśle współpracowano z Opolskim Urzędem Wojewódzkim.

Na bieżąco prowadzono wszelkie sprawy, interwencje, zgłoszenia związane z rolnictwem. Dodatkowo w ramach nadzoru nad Miejską Spółką Wodną w Opolu, co roku przyznawane są dotacje na utrzymywanie rowów rolniczych (w 2020 roku dotacja wyniosła 115 tys. zł, za którą wykonano konserwację około 15 km rowów).

Mając na uwadze dobro zwierząt, w okresie sprawozdawczym realizowany był Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt. W ramach programu podejmowano następujące działania: zapewnienie zwierzętom bezdomnym miejsca w Schronisku dla zwierząt, sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi oraz ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, wskazanie gospodarstw rolnych w celu zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych, edukacja społeczeństwa. Prowadzone też były działania polegające na odławianiu dzikich zwierząt z terenu miasta w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz zapewnienia ochrony dzikim gatunkom zwierząt.

Tab.50. Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Adopcja bezdomnych kotów (szt.)	221	231	205	156
2	Adopcja bezdomnych psów (szt.)	153	133	111	111
3	Adopcja bezdomnych szczeniąt (szt.)	38	36	30	18
4	Hotelowanie kotów (szt.)	5	7	13	9
5	Hotelowanie psów (szt.)	178	222	188	161

Źródło: opracowanie własne

3.2.7. Gospodarka odpadami

Jednym z zadań własnych gminy jest utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy. Uregulowanie powyższego zadania, znajduje się w *ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

System gospodarowania odpadami komunalnymi, który obowiązywał w Opolu w 2020 roku był kontynuacją głównych założeń z lat poprzednich. System odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych podlega ciągłemu monitoringowi, dzięki czemu możliwe jest wprowadzanie zmian, w przypadku zaistnienia takiej konieczności. W analizowanym roku (tj. 2020) wprowadzony został obowiązek oddzielnego gromadzenia odpadów z papieru i tektury w pojemnikach/workach w kolorze niebieskim.

W 2020 r. Miasto Opole podobnie jak w roku poprzednim podzielone było na 4 sektory, w których usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych selektywnie zebranych świadczyli poszczególni wykonawcy. W 2020 r. Miasto nadzorowało odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, jak również działalność PSZOK, mPSZOK i MPE. Miasto przyjmowało, wyjaśniało oraz załatwiała reklamacje związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Z analizy danych liczbowych wynika, że w 2020 r. systemem gospodarki odpadami komunalnymi objętych było 111 950 osób, z czego niespełna 97% mieszkańców Miasta Opola segregowało odpady komunalne, a pozostałe 3% zbierało odpady komunalne w sposób nieselektywny. Liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w stosunku do roku poprzedniego spadła o niecałe 0,2%. W 2020 r. masa odebranych odpadów komunalnych wzrosła w stosunku do poprzedniego roku. Podobnie jak w roku poprzednim w 2020 r. odnotowano wzrost odpadów selektywnie zebranych, przy jednoczesnym spadku ilości odebranych odpadów zmieszanych.

Tab.51. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki odpadami w Opolu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				Uwagi
		2017	2018	2019	2020	
1	Liczba osób zamieszkujących segregujących odpady	104 706	105 367	106 597	108 066	Liczba osób wskazana w deklaracjach jest wartością zmienną w czasie, z uwagi na możliwość opodatkowania właściciela nieruchomości z datą obowiązywania wstecz
2	Liczba osób zamieszkujących nie segregujących odpadów	6 080	6 081	5 590	3 884	
3	Liczba członków rodzin wielodzietnych korzystających z częściowego zwolnienia z opłaty	2 425	2 756	3 083	3 460	
4	% ilość odpadów selektywnie zebranych w stosunku do ilości odpadów zmieszanych	34,28	36,15	35,83	37,67	
5	Liczba punktów odbioru odpadów, w tym:	14 755	15 005	14 710	15 002	stan na koniec roku
6	jednorodzinne	10 658	10 845	11 086	11 295	
7	kilkurodzinne	392	394	385	425	
8	wielorodzinne, śródmiejska oraz pojemniki podziemne	903	918	931	933	
9	niezamieszkałe	2 802	2 848	2 308 ⁴	2 349	
10	Liczba pojemników na odpady komunalne	50 891	52 068	55 273	59 090	stan na koniec roku
11	Masa odebranych odpadów w Mg, w tym:	49 070	50 399	51 880	53 307	stan na koniec roku
12	Zmieszane odpady opakowaniowe	6 118	6 214	6 627	4 914	
13	Opakowania z papieru i tektury	-	-	-	1 704 ⁵	
14	Opakowania ze szkła	2 015	2 045	2 475	2 633	
15	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	5 980	6 214	6 735	8 744	
16	Odpady ulegające biodegradacji	45	87	97	149	
17	Inne odpady nieulegające biodegradacji	308	380	312	261	
18	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	32 980	33 490	33 292	32 331	
19	Odpady wielkogabarytowe	1624	1969	2 339	2 571	

Źródło: opracowanie własne

⁴ Zmniejszenie liczby punktów odbioru odpadów niezamieszkałych wynikało z ujęcia (od 1 maja 2019 r.) w składanych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zarówno części zamieszkałej nieruchomości, jak i części, w której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

⁵ Opakowania z papieru i tektury wydzielone zostały ze strumienia zmieszanych odpadów opakowaniowych z dniem 1 stycznia 2020 r. poprzez wprowadzenie obowiązku selektywnego zbierania tego typu odpadów do pojemników (worków) niebieskich.

Miasto Opole przywiązuje wagę do działań edukacyjnych. W 2020 r. kontynuowano realizację projektu "Wspólna akcja segregacja – działania informacyjno-edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami w gminach Opole, Komprachcice i Turawa", którego głównym założeniem jest szeroko rozumiana edukacja ekologiczna. Dodatkowo w 2020 r. Miasto realizowało europejskie projekty o nazwie: URBACT - UrbRec „Zasobne Miasta” oraz TROPA VERDE. Podejmowane przez Miasto działania edukacyjne są procesem ciągłym, prowadzonym na wielu płaszczyznach i skierowane do wszystkich grup wiekowych.

3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje

3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe

W końcu 2020 r. pod zarządem Miasta Opola było prawie 409 km dróg. Długość ścieżek rowerowych w granicach administracyjnych miasta wyniosła ok. 104 km. W końcu roku w mieście było 116 obiektów inżynierskich o łącznej długości 5,3 km, a także 187 przepustów.

Zadania miasta w obszarze dróg realizował Miejski Zarząd Dróg. Podstawowym zadaniem jednostki w okresie sprawozdawczym było planowanie, budowa, modernizacja, utrzymanie i ochrona dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych Opola.

Tab.52. Podstawowe dane statystyczne w obszarze dróg i obiektów inżynierskich (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Długość dróg zarządzanych przez Miasto (km)	402,7	403,2	408,8	408,5*
2	Długość ścieżek rowerowych w mieście (km)	84,0	90,1	93,5	103,9
3	Liczba obiektów inżynierskich (szt.)	105	117	118	116
4	Łączna długość obiektów inżynierskich (m)	4685	5346	5346	5295
5	Ilość przepustów (szt.)	158	165	165	187

Źródło: opracowanie własne ; *Dodatkowo w administrowaniu Miasta znajduje się około 281 km dróg wewnętrznych

W okresie sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie planowania inwestycji i remontów kapitałnych w obszarze robót drogowych i na obiektach inżynierskich, a w przypadku występowania kolizji z robotami drogowymi, również towarzyszących robót drogowych. Ponadto dokonywano odbiorów inwestycji i remontów kapitałnych oraz podejmowano decyzje o oddaniu drogi do eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano szereg inwestycji. Najważniejszą z nich była budowa kładki pieszo-rowerowej przez kanał Ulgi wraz z dojazdami, a także przebudowa ul. Szarych Szeregów. W 2020 r. prowadzono również inwestycje drogowe, których zakończenie przewidziane jest na lata następne po okresie sprawozdawczym. W 2020 r. realizowano inwestycje w zakresie układu komunikacyjnego przy dworcu kolejowym Opole Wschodnie, Opole Główne, budowę/przebudowę dwóch kładek pieszo-rowerowych, a także przebudowę dróg do terenów inwestycyjnych na Metalchemie. Miasto realizowało także projekt dotyczący budowy ścieżek pieszo-rowerowych.

Tab.53. Wybrane inwestycje na drogach/ w ciągach dróg w mieście Opolu w 2020 r.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
Zrealizowane			
1	Przebudowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Odrę w ciągu ul. 11 Listopada w Opolu	2019-2020	Przebudowa obiektu mostowego wzdłuż ul. 11 Listopada w Opolu o dobudowę po dwóch stronach chodników dla pieszych.
2	Budowa skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino (DW 435) z ul. Kośnego i Pileckiego	2020	W ramach zadania „Uzbrojenie terenu w rejonie ulic Plebiscytowa i Ozimska w zakresie rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 435 od km 5+297,80 do 5+704,75 ..” został wybudowany pas włączenia i wyłączenia w ciągu ul. Bohaterów Monte Cassino i połączenie ul. Kośnego i Bohaterów Monte Cassino wraz z przebudową sieci energetycznej, kanalizacyjnej i oświetleniowej.
3	Budowa drogi gminnej stanowiącej przedłużenie ul. Północnej Bis	2020	Inwestycja obejmuje wykonanie nowej drogi gminnej wraz z odwodnieniem oraz ciągiem pieszo – rowerowym.
4	Budowa wyniesionego przejścia dla pieszych przy ul. Dobrzeńskiej	2020	Budowa wyniesionego przejścia dla pieszych.
5	Budowa kładki pieszo-rowerowej przez kanał Ulgi w Opolu wraz z dojazdami	2019-2020	Wybudowana została kładka pieszo-rowerowa przez Kanał Ulgi im. Joachima Halupczoka, wraz ze ścieżką rowerową, dojazdami do kładki, kanalizacją deszczową i oświetleniem.
6	Przebudowa ulicy Szarych Szeregów w Opolu	2019-2020	W ramach zadania: „Modernizacja dróg, chodników i oświetlenia na osiedlu im. Armii Krajowej w zakresie przebudowy ulicy Szarych Szeregów w Opolu na odcinku od skrzyżowania z ulicą Sosnkowskiego do skrzyżowania z ulicą Batalionów Zośka oraz opcjonalnie od ul. Batalionów Zośka do ul. Skautów Opolskich oraz od ul. Skautów Opolskich do skrzyżowania z ul. Sosnkowskiego” wykonana została kompletna przebudowa jezdni, chodników, ścieżek rowerowych. Wykonane zostało również oświetlenie, kanalizacja deszczowa oraz przebudowie uległy sieci towarzyszące.
7	Inwestycje Budżetu Obywatelskiego realizowane z funduszy Rad Dzielnicy	2020	Wykonana została ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Morcinka, ciąg pieszo – rowerowy wraz z uporządkowaniem miejsc postojowych na ul. Grota Roweckiego oraz ścieżka pieszo-rowerowa na ul. Katowickiej.
W trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego			
1	Wykonanie układu komunikacyjnego w rejonie dworca kolejowego „Opole Wschód”	Od 2018	W ramach inwestycji powstaje węzeł przesiadkowy (jeden parking typu Park&Ride, 78 miejsc postojowych tego typu). W ramach przedsięwzięcia powstaną również miejsca typu Bike&Ride (2 obiekty, łącznie 183 stanowiska postojowe), które umożliwią bezpieczne pozostawienie roweru. Budowa centrum przesiadkowego obejmuje również przebudowę i budowę odcinków dróg, budowę ciągów pieszych i rowerowych, a także budowę sygnalizacji świetlnej.

2	Budowa centrum przesiadkowego przy stacji kolejowej Opole Główne wraz z przebudową układu komunikacyjnego	Od 2019	Pełny zakres robót budowlano-montażowych. W ramach inwestycji powstaje centrum przesiadkowe obejmujące m.in. zatoki autobusowe, miejsca postojowe dla samochodów. Zaplanowano również przebudowę układu komunikacyjnego wokół centrum.
3	Przebudowa dróg na terenie Metalchemu	Od 2019	Zadanie obejmuje: przebudowę skrzyżowań z drogą wojewódzką nr 423, przebudowę i budowę dróg o łącznej długości 6,7 km wraz z chodnikami i ciągami pieszo-rowerowymi, budowę miejsc postojowych, budowę przystanków autobusowych i pętli autobusowej, rozbiórkę istn. wiaduktu i budowę nowego obiektu, przebudowę sieci oświetlenia, kanalizacji deszczowej, wodociągowej, gazu.
4	Przebudowa chodnika w ciągu ul. 1 Maja	2019-2020	Zadanie obejmuje przebudowę ciągów pieszo-rowerowych na odcinku od ul. Plebiscytowej do ul. Rejtana po dwóch stronach jezdni wraz z przebudową kanalizacji deszczowej.
5	Przebudowa naw. jezdni ul. Grota Roweckiego wraz z miejscami postojowymi i ciągiem pieszo-rowerowym	2020-2021	Zadanie obejmuje przebudowę w zakresie wymiany nawierzchni jezdni, budowę ciągów pieszo – rowerowych wraz z przebudową sieci oraz oświetlenia.
6	Przebudowa ul. Bronicza	2020-2021	Zadanie obejmuje wykonanie jezdni oraz chodników wraz z przebudową sieci kanalizacyjnej.
7	Realizacja projektu partnerskiego "Czas na rower..."	Od 2019	Część zaplanowanych w ramach projektu odcinków zakończona, część zaplanowana na rok 2021. W 2020 r. zostały wybudowane ścieżki pieszo-rowerowe na: • Al. Wincentego Witosa (strona lewa), • ul. Pużaka (na odc. od ul. Sosnkowskiego do ul. Tarnopolskiej), • ul. Wrocławskiej (na odc. od ul. Wspólnej do istniejącego ciągu przy CWK), • wzdłuż Obwodnicy Północnej (na odc. od Częstochowskiej do drogi transportu rolnego); • ul. Edwarda Frankiewicza (strona prawa i lewa), • ul. Krapkowickiej (na odc. od Bolkowskiej do ul. Krapkowickiej (DK 45), • ul. Tysiąclecia (na odc. od ul. Ozimskiej do ul. Grudzikiej), • ul. Grudzikiej (na odc. od ul. Tysiąclecia do ul. Wschodniej), • ul. Sosnkowskiego (na odc. od ul. Okulickiego do ul. Horoszkiewicza), • ul. Horoszkiewicza.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym wykonywano również zadania związane z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich, w tym mostów. Zadania te objęły bieżące utrzymanie i remonty bieżące, zarówno na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych oraz wewnętrznych. Realizowano również prace w zakresie poprawy bezpieczeństwa pieszych na chodnikach. W okresie sprawozdawczym powierzchnia wykonanych nawierzchni wyniosła około 20 tys. metrów kwadratowych.

Tab.54. Dane dotyczące zadań związanych z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich w mieście Opolu w 2020 r. wg typu drogi

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni	Przykładowe inwestycje
1	Drogi krajowe	7 259 m ²	- wymiana nawierzchni jezdni na: ul. Domańskiego o pow. 3 968 m², Obwodnicy Północnej o pow. 595 m² - remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 2 696 m²
2	Drogi wojewódzkie	5 515 m ²	- wymiana nawierzchni jezdni na: ul. Plebiscytowej o pow. 1 226 m², skrzyżowaniu ul. Budowlanej i Sobieskiego o pow. 220 m², ul. Wrocławskiej o pow. 3 690 m² - remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 379 m²
3	Drogi powiatowe	5 103 m ²	- wymiana nawierzchni jezdni na: ul. Krapkowickiej o pow. 2 160 m², ul. Luboszyckiej o pow. 1 491 m² - remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 1 452 m²
4	Drogi gminne	21 917 m ²	- wymiana nawierzchni jezdni m.in. na ul. Prostej o pow. 2 151 m², ul. Wiktora o pow. 859 m², i innych o łącznej pow. 12 359 m² - remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 9 558 m²
5	Drogi wewnętrzne	17 824 m ²	- wymiana naw. jezdni m.in. na: ul. Kosa o pow. 608 m², ul. Winowskiej o pow. 1 944 m² i innych o łącznej pow. 8 068 m² - remonty częściowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 7 194 m²

Źródło: opracowanie własne

Tab.55. Powierzchnia wykonanych nawierzchni chodników wg typu drogi w 2020 r. w Opolu

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni
1	Drogi krajowe	50 m ²
2	Drogi wojewódzkie	253 m ²
3	Drogi powiatowe	897 m ²
4	Drogi gminne	8 510 m ²

Źródło: opracowanie własne

Na wszystkich kategoriach dróg wykonano roboty związane z ustawieniem, demontażem i prostowaniem słupków drogowych, montażem i demontażem tablic, montażem i demontażem tarcz znaków, myciem tarcz znaków, wykonaniem opasek z bednarki na słupy oświetleniowe, montażem i demontażem tymczasowego oświetlenia, montażem i demontażem barier energochłonnych, montażem i demontażem pylonów, montażem i demontażem wygradzenia łańcuchowego, malowaniem słupów, naklejaniem etykiet, ustawieniem i demontażem zapór, montażem i demontażem progu zwalniającego, montażem i demontażem lusterek drogowych. Na wszystkich

kategoriach dróg odnowiono oznakowanie poziome cienkowarstwowe, grubowarstwowe, chemoutwardzalne (np. przejścia dla pieszych, linie na skrzyżowaniach, linie segregacyjne i krawędziowe ciągłe i przerywane) na pow. 45 588 m².

W okresie sprawozdawczym prowadzono także prace na obiektach inżynierskich. W 2020 roku w ramach bieżącego utrzymania obiektów inżynierskich wykonano m. in.: remont dylatacji bitumicznych na wiadukcie nad linią kolejową LK144 Tarnowskie Góry - Opole Gł. w ciągu ul. Powstańców Warszawskich, odtworzenie nawierzchni żywicznej na kapie chodnikowej - wiadukt nad linią kolejową o relacji Opole – Kluczbork w ciągu ul. Powstańców Warszawskich oraz naprawa nawierzchni ścieralnej na kapie chodnikowej od górnej wody – most nad rz. Odrą w ciągu ul. Piastowskiej.

W okresie sprawozdawczym Miasto (MZD) realizowało także inne zadania w obrębie pasa drogowego. Przedsięwzięcia te obejmowały:

- koordynowanie robót prowadzonych w obrębie pasa drogowego,
- uzgadnianie dokumentacji technicznej w zakresie określonym obowiązującymi przepisami prawa,
- zapewnienie utrzymania i ochrony zieleni w pasie drogowym oraz realizację zadań z zakresu eksploatacji, utrzymania i ochrony terenów zieleni znajdujących się poza pasami drogowymi dróg publicznych (parki, skwery, zieleńce z wyłączeniem cmentarzy, lasów komunalnych i form ochrony przyrody), na gruntach będących we władaniu Gminy Opole, a przekazanych w tym celu Miejskiemu Zarządowi Dróg,
- zapewnienie oczyszczania i utrzymania porządku w liniach rozgraniczających drogi oraz realizację zadań związanych z interwencyjnym sprzętaniem terenów będących we władaniu Gminy Opole, bez ustalonego zarządcy,
- realizację zadań związanych z korzystaniem przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, w tym budowa, przebudowa i remont (w 2020 r. postawionych zostało 29 wiat przystankowych),
- prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem umów na obsługę funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania w mieście Opolu, w tym prowadzenie bezpośredniej współpracy z administratorem strefy oraz windykacja należności z tytułu dochodów budżetowych w zakresie opłat dodatkowych za ich nieuiszczenie oraz kierowanie spraw do organu egzekucyjnego.

W okresie sprawozdawczym do zadań Miasta należało również usuwanie pojazdów z dróg na podstawie art. 130a *ustawy Prawo o ruchu drogowym*. W 2020 r. na zlecenie miasta Opolu usuwaniem pojazdów z dróg na podstawie art. 130a *ustawy Prawo o ruchu drogowym* zajmował się Zakład Komunalny Sp. z o.o. W ubiegłym roku nastąpił znaczny spadek liczby usuwanych pojazdów z dróg miasta (247 pojazdów w 2020 r. w stosunku do 363 pojazdów w 2019 r. oraz 317 pojazdów usuniętych z dróg miasta w 2018 r. i 225 pojazdów w 2017 r.). Tak duży spadek liczby usuwanych pojazdów niewątpliwie jest spowodowany epidemią koronawirusa SARS-CoV-2, co skutkowało zdecydowanie mniejszą niż w poprzednich latach mobilnością mieszkańców miasta. Najczęstsze powody usunięcia pojazdu to nadal niewłaściwe parkowanie, kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień oraz jazda pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Tab.56. Podstawowe dane dotyczące pojazdów usuniętych z dróg

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba pojazdów usuniętych z dróg miasta na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym	225	317	363	247

Źródło: opracowanie własne.

3.3.2. Infrastruktura techniczna

Miasto Opole w okresie sprawozdawczym realizowało zadania związane z bieżącą eksploatacją oraz rozbudową sieci oświetlenia miejskiego. Ponadto realizowało oraz nadzorowało czynności związane z eksploatacją: miejskiej kanalizacji deszczowej, rowów komunalnych, fontann oraz cmentarzy.

W końcu 2020 r. sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta składała się z 8,4 tys. słupów oraz 10,2 tys. oprav. W porównaniu do roku poprzedniego liczba oprav wzrosła o 3%. W mieście było 41 km rowów komunalnych, 8 fontann, a także 17 cmentarzy komunalnych. Sieć kanalizacji deszczowej wyniosła ok. 200 km.

Tab.57. Podstawowe dane statystyczne w obszarze infrastruktury technicznej

Lp.	Nazwa wskaźnika		Lata			
			2017	2018	2019	2020
1	Sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta [szt.]	słupy	6410	7864	8 137	8439
		oprawy	7550	9416	9904	10206
2	Rowy komunalne [km]		34	41	41	41
3	Fontanny [szt.]		4	6	8	8
4	Cmentarze komunalne [szt.]		17	17	17	17
5	Kanalizacja deszczowa – szacunkowo [km]		200	200	200	200

Źródło: opracowanie własne.

Rada Miasta Opola uchwaliła Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych dla Miasta Opola oraz aglomeracji Opole, aglomeracji Prószków i aglomeracji Tarnów Opolski na lata 2018-2022. Wykonanie uchwały powierzono m.in. spółce Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała zadania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. W końcu okresu sprawozdawczego łączna długość sieci wodociągowej (WIK) wyniosła 478,1 km, a długość sieci kanalizacji sanitarnej 646,6 km.

W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę realizowano zadania obejmujące w szczególności budowę i przebudowę urządzeń wodociągowych, zwrot kosztów budowy sieci wodociągowych inwestorom zewnętrznym oraz liczne dodatkowe zadania inwestycyjne. W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków realizowano zadania obejmujące w szczególności budowę i przebudowę urządzeń kanalizacyjnych, zwrot kosztów budowy sieci kanalizacyjnych inwestorom zewnętrznym oraz liczne dodatkowe zadania inwestycyjne.

Tab.58. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (dane WIK)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				Uwagi
		2017	2018	2019	2020	
1	Długość sieci wodociągowej /km/ - budowa	9,4	5,4	13,4	9,8	Stan na koniec roku 478,1
2	Długość sieci kanalizacji sanitarnej /km/ - budowa	3,7	2,5	6,9	6,5	Stan na koniec roku 646,6

Miasto Opole podejmowało również, jako zadanie własne, działalność w zakresie telekomunikacji w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb Wspólnoty⁶. Urząd Miasta realizował zadania z zakresu rozwoju Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO). Działalność ta objęła m.in. nadzór nad pracami teletechnicznymi związanymi z zadaniem pn. „Rozbudowa układu komunikacyjnego w rejonie dworca kolejowego Opole Wschód”, uzgadnianie zakresu wykorzystania sieci OSTO dla potrzeb projektu ITS, budowę przyłącza światłowodowego sieci OSTO do budynku Ogrodu Zoologicznego w Opolu, nadzór nad pracami teletechnicznymi związanymi z zadaniem pn. „Przebudowa dróg publicznych i budowa centrum przesiadkowego przy stacji Opole Główne”, a także zestawienie i uruchomienie łącza pomiędzy Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym, a Szpitalem Tymczasowym zorganizowanym w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym w Opolu. Łącze umożliwia stałą łączność pomiędzy szpitalami w celu zapewnienia jak najlepszej pomocy i opieki osobom zakażonym wirusem Covid-19. W okresie sprawozdawczym osiągnięto następujące wskaźniki realizacji, wybudowano:

- kanalizacja teletechniczna: 1,8 km otworów,
- rurociąg: 0,08 kmtw.,
- studnie teletechniczne: 12 szt.,
- kable światłowodowe: 1,766 km,
- do sieci OSTO podłączono ogród zoologiczny.

Tab.59. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci teletechnicznych

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Długość wybudowanej kanalizacji teletechnicznej [w kmtw]	46,3	55,5	56,2	58,0
2	Długość wybudowanej linii światłowodowej [w km]	42,8	52,5	53,7	54,2
3	Liczba jednostek podłączonych do sieci OSTO	54	57	59	60
4	Liczba jednostek korzystających z usługi dostępu do Internetu za pośrednictwem sieci OSTO	29	30	31	29

Źródło: opracowanie własne

⁶ Uchwała nr VI/54/11 Rady Miasta Opola z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie wykonywania przez Miasto Opole działalności w zakresie telekomunikacji, polegającej na budowie i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej, nabywaniu praw do sieci telekomunikacyjnych i zapewnieniu dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej oraz świadczenia usług.

3.3.3. Komunikacja miejska

Komunikacja miejska w Opolu świadczona była w okresie sprawozdawczym przez jednego operatora – należący w 100% do miasta Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Opolu. Na ul. Luboszyckiej znajduje się jedyna zajezdnia MZK Sp. z o.o., która jest wyposażona w halę napraw z podnośnikiem dla autobusów przegubowych, stację diagnostyczną, lakiernię i myjnię. Spółka zobowiązana była do świadczenia usług przewozowych w granicach administracyjnych Opola oraz w granicach administracyjnych gmin, z którymi Miasto podpisało porozumienia międzygminne. Liczby kursów na liniach obsługujących obszary 4 gmin objętych porozumieniami międzygminnymi (Dąbrowa, Komprachcice, Łubniany i Prószków) ustalane są z samorządami tych gmin. Partycypują one w kosztach komunikacji miejskiej realizowanej na swoim terenie.

W 2020 r. długość linii komunikacji miejskiej wyniosła 338 km, z czego w Opolu 307 km, a poza nim 31 km. W mieście funkcjonowały 23 linie autobusowe, pięć z nich obejmowało także obszar gmin sąsiednich. Łącznie w komunikacji miejskiej wykonano 5,643 mln wozokilometrów tj. o 4,37 % mniej niż rok wcześniej. Spowodowane to było ograniczeniami wprowadzonymi w kursowaniu autobusów miejskich w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Na funkcjonowanie komunikacji miejskiej przeznaczono w formie rekompensaty ponad 46,2 mln złotych, o 1,1 mln zł mniej niż w 2019 r.

Tab. 60. Podstawowe dane statystyczne w obszarze komunikacji miejskiej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Długość linii komunikacji miejskiej w km, w tym:	321	328	340	338
	w Opolu	297	304	309	307
	poza Opolem	24	24	31	31
2	Liczba linii komunikacji miejskiej	23	23	23	23
	w tym poza Opolem	3	3	5	5
3	Liczba wozokm wykonywanych w komunikacji miejskiej	5 632 087	5 817 821	5 901 200	5 643 138
4	Kwota rekompensaty na funkcjonowanie komunikacji miejskiej w mln zł	41,5	43,9	47,3	46,2

Źródło: opracowanie własne

Miasto Opole kontynuowało w 2020 r. inwestycje w obszarze komunikacji miejskiej polegające przede wszystkim na: zakupie 10 fabrycznie nowych autobusów klasy maxi oraz zakupie specjalistycznego holownika do autobusów. Ponadto zakończono kompleksową modernizację zajezdni autobusowej w MZK Sp. z o.o. oraz ogłoszono przetarg na dostawę 5 szt. autobusów o napędzie elektrycznym wraz z infrastrukturą ładowania.

2020 rok to rok dynamicznych zmian w komunikacji miejskiej organizowanej przez Miasto Opole. Dzięki zrealizowanym inwestycjom uruchomiono dodatkowe kanały dystrybucji biletów (Internet, biletomaty stacjonarne i mobilne), a podstawowym nośnikiem biletu okresowego i tzw. elektronicznej portmonetki stała się karta OPOLKA!. Wdrożenie elektronicznego Systemu Obsługi Pasażera znacząco uprościło i przyspieszyło obsługę klienta, obecnie pasażerowie mogą kupić bilet w każdym autobusie (w biletomacie mobilnym), a nawet w kasowniku (za pomocą karty OPOLKA! i zakodowanej na niej elektronicznej portmonetce). Najpopularniejsze przystanki komunikacyjne zostały wyposażone w biletomaty stacjonarne i tablice dynamicznej informacji pasażerskiej, wyświetlające w czasie rzeczywistym prognozowany odjazd autobusu. Ważną zmianą była także korekta taryfy biletowej obowiązującej w komunikacji miejskiej. Nowa taryfa jest prosta, zawiera tylko jedną ulgę (50%), która

przysługuje zarówno uczniom jak i studentom (oraz innym grupom uprawnionych). Dodatkowo, wszelkie uprawnienia do przejazdów ulgowych i bezpłatnych obowiązują na takich samych zasadach na liniach w granicach Miasta Opola, jak i poza nim. Ponadto, katalog dostępnych biletów został znacząco uproszczony (ograniczony), a uprawnienia wynikające z likwidowanych biletów (np. możliwość przesiadki) włączono w definicję podstawowego biletu jednorazowego, który obecnie uprawnia do nielimitowanych przesiadek w ciągu 45 min lub do przejazdu do ostatniego przystanku danego kursu. Wszystkie powyższe zmiany mają na celu zachęcenie nowych pasażerów do korzystania z komunikacji miejskiej, co powinno nastąpić po ustąpieniu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

W 2020 r., podobnie jak w latach poprzednich, Miasto wdrażało system roweru publicznego. System funkcjonuje w mieście od 2012 roku. W 2020 r. Miasto Opole kontynuowało zawartą umowę na zorganizowanie, zarządzanie i utrzymanie systemu rowerów publicznych, ze spółką Geo Velo ze Szczecina. System wyposażony jest w rowery najnowszej generacji z komputerami pokładowymi i lokalizatorami GPS. System wyposażony jest w 18 stacji rowerowych i 280 rowerów miejskich. Do systemu dołączyło Centrum Handlowe Karolinka, które na swój koszt uruchomiło 1 stację rowerową i zakupiło 10 dodatkowych rowerów.

W celu rozpropagowania systemu uruchomiono, oprócz stacji rowerowych, 21 miejsc postojowych rowerów miejskich, gdzie bez dodatkowych kosztów użytkownik może zostawić wypożyczony rower. Od lipca do końca listopada odnotowano 27465 wypożyczeń rowerów. W 2020 r. z rowerów miejskich korzystało 6292 użytkowników.

3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało szereg inwestycji poza pasem drogowym. Były to zarówno inwestycje w obszarze rewitalizacji miasta, zagospodarowania przestrzeni publicznej, czy też w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Duża część zadań została zrealizowana w ramach okresu sprawozdawczego, a część z nich w tym okresie się rozpoczęła. Wykaz wybranych inwestycji, wraz z ich krótkim opisem, przedstawiono w tabeli nr 61.

Tab. 61. Przykładowe inwestycje zrealizowane i realizowane w 2020 r.

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Komunikacja publiczna w Opolu	
 	W 2020 r. zakończono rzeczową realizację projektu pt. „Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I”. Projekt realizowany był w latach 2017 – 2020. Celem projektu była kontynuacja poprawy funkcjonowania systemu komunikacji miejskiej w Opolu. Cel ten osiągnięto dzięki realizacji następujących zadań: • zakup 61 szt. nowych niskoemisyjnych autobusów miejskich napędzanych silnikiem diesla; • zakup samochodu specjalnego – holownika; • gruntowna modernizacja zajezdni autobusowej MZK Sp. z o.o.; • montaż 40 szt. tablic Dynamicznej Informacji Pasażerskiej; • montaż 10 szt. biletomatów stacjonarnych; • wyposażenie wszystkich autobusów obsługujących komunikację miejską w Opolu w biletomaty mobilne i kasowniki dwufunkcyjne; • wdrożenie elektronicznego systemu obsługi pasażera.

Budowa budynku administracji publicznej – Centrum Usług Publicznych

Inwestycja polega na budowie nowego budynku wraz z urządzeniami technicznymi niezbędnymi do funkcjonowania obiektu oraz zagospodarowaniu terenu, w zakresie zapewniającym niezbędne powiązania funkcjonalne.

Inwestycja jest jednym z dwóch zadań realizowanych w ramach większego przedsięwzięcia. Powstające w pobliżu skrzyżowania ulic Ozimskiej i Plebiscytowej Centrum skupiać będzie dwie instytucje: urząd miasta (i jednostki mu podległe) oraz siedzibę opolskiego oddziału Krajowej Administracji Skarbowej. Umowę na wykonanie Centrum podpisano w 2020 roku.

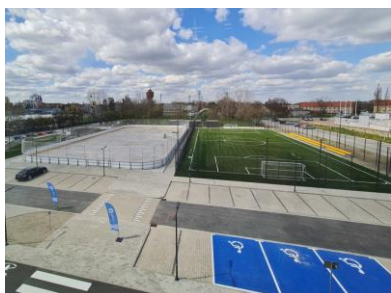
Schronisko wraz z wybiegiem dla dużych kotów i kładką pieszą nad akwieniem [ZOO]

Prace związane z „Budową schroniska wraz z wybiegiem dla dużych kotów i kładką pieszą nad akwieniem” zakończono w 2020 r. Inwestycja obejmowała budowę budynku, w którym wykonano trzy pomieszczenia ekspozycyjne oraz boksy zapleczerwowe do obsługi zwierząt. Bezpośrednio przy budynku powstały 3 wybiegi zewnętrzne, na których zwierzęta mogą być obserwowane przez duże, przeszklone podglądy. Wybieg tygrysa powstał bezpośrednio przy akwieniu, nad którym przeprowadzono drewnianą kładkę. Goście ogrodu mają możliwość oglądania wybiegu tygrysa także przez okna umieszczone na kładce. Wybiegi obsadzono roślinnością nawiązującą do szerokości geograficznej, na której występują odpowiednio lwy i tygrysy.

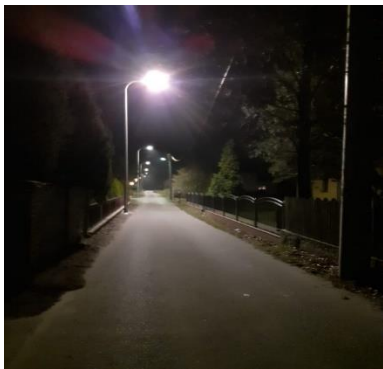
Elewacje i ściany wybiegów wykończono sztucznymi skałami tworząc niepowtarzalne naturalne bryły skalne występujące w naturze. Na wybiegu tygrysa wykonany został skalny potok z kaskadami i podesty służące zabawom i wypoczynkowi zwierząt. Mniejszy z wybiegów dla lwów został przykryty siatką z lin stalowych tworzącą wolierę nad skalnymi ścianami. Nowoczesny i w pełni wyposażony obiekt daje możliwości hodowli i rozmnażania zagrożonych wyginięciem gatunków, a także daje doskonałe możliwości obserwacji zwierząt zarówno latem jak i zimą.

Opolski Park Sportu

Inwestycja rozpoczęta w 2019 roku, na koniec okresu sprawozdawczego w trakcie realizacji. Zadanie objęło budowę hali sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu zewnętrznego. Inwestycja składa się z następujących elementów:

- 1) Budynek hali sportowej - Zrealizowano budowę trzykondygnacyjnego budynku wielofunkcyjnej hali sportowej. Wewnątrz obiektu umieszczono wielofunkcyjne boisko do gier zespołowych, lekkoatletyczną bieżnię treningową, pomieszczenia sal sportowych z zapleczeniami szatniowymi i higieniczno-sanitarnymi i ściankę wspinaczkową. Trwają prace wykończeniowe.
- 2) Boisko do piłki nożnej z nawierzchnią z trawy syntetycznej. W ramach inwestycji planuje się realizację boiska typu ORLIK.
- 3) Boisko multisportowe. Obok boiska do piłki nożnej zaprojektowano boisko multisportowe (które wykorzystywane będzie dla: koszykówki, hokeja na rolkach czy łyżwiarstwa) z funkcją sezonowego lodowiska.
- 4) Tor PUMPTRACK i SKATE POOL.
- 5) Pas urządzeń rekreacyjnych.
- 6) Parkingi dla samochodów osobowych.

Rewitalizacja Kamionki Piast	
	Umowę na wykonanie robót zawarto w czerwcu 2020 roku, w tym samym miesiącu przekazano również plac budowy. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano m.in.: nowe nasadzenia, w tym nasadzenia ochronne, uporządkowanie przestrzeni, wykonanie budynku stancji pletwonurków, ścieżek parkowych, plac zabaw, czy boiska. Projekt w trakcie realizacji.
Ośrodek Readaptacji Społecznej „Szansa”	
	W 2020 roku rozpoczął się remont Ośrodka. Docieplono ściany fundamentowe, docieplono ściany budynku w części 4 kondygnacyjnej i 2 kondygnacyjnej, docieplono oba stropy budynku, wykonano montaż nawietrzników w każdym pomieszczeniu, wymieniono rynny, dokonano obróbek blacharskich, wymieniono instalację odgromowe, wymieniono grzejniki i okna. Odremontowano pokoje mieszkalne. Na podłogach położono kafle, wymieniono kaloryfery. Pokoje zostały wyposażone w meble pozyskane od darczyńców.
Plac zabaw w Parku 800-lecia	
	Umowę na prace zawarto w czerwcu 2020 roku. Plac zabaw oddano do użytku w roku następnym. Zakres prac objął budowę edukacyjnego placu zabaw na terenie Parku 800-lecia, zlokalizowanego na obszarze pomiędzy ul. Spacerową, ul. Bolkowską. W skład prac weszły: roboty przygotowawcze, roboty ziemne, wykonanie nawierzchni, wykonanie elementów placu zabaw, wykonanie elementów małej architektury, wykonanie ogrodzenia, ukształtowanie terenu, wykonanie nasadzeń i zakładanie trawników.
Obszar zadań realizowanych dla Rad Dzielnic	
	W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również zadania w obszarze przedsięwzięć lokalnych (dzielnicowych). Często były to zadania o mniejszym budżecie, ale istotne z punktu widzenia społeczności. Były to zarówno zadania o charakterze projektowym (przygotowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje), jak i realizacyjnym. Zlecono m.in. opracowanie dokumentacji projektowo – technicznej na budowę muszli koncertowej w Czarnowasach czy opracowanie projektu zagospodarowania i przygotowania terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w dzielnicy Półwieś - Dzielnica XII. W obszarze realizacyjnym Dzielnicze przeznaczyły środki na inwestycje w zakresie: remontów budowy, przebudowy, rozbudowy dróg; chodników; zakupu i rozmieszczenia m.in. obiektów małej architektury; oświetlenia; ławek; śmietników; rozbudowy oraz uzupełnienia wyposażenia m.in. placów zabaw; terenów zielonych, a także w zakresie wsparcia placówek oświatowych w tym: montaż szatni ubraniowej w PSP 11 w Opolu, wymiana podłogi w Przedszkolu Publicznym nr 23, zakup laptopów dla placówek edukacyjnych – Publicznego Przedszkola nr 26 i Liceum Ogólnokształcącego nr IX, modernizacja placu zabaw przy PSP nr 15 przy ul. Małopolskiej 20.

Źródło: opracowanie własne

3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Zgodnie z właściwymi przepisami prawa Miasto Opole realizowało zadania publiczne w zakresie gospodarki nieruchomościami oraz gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalowym.

W 2020 r. Gmina Opole zbyła łącznie 23 nieruchomości, w tym: 18 nieruchomości gruntowych sprzedanych na poszerzenie i zamianę, 4 nieruchomości sprzedane w drodze przetargu, 1 nieruchomość oddana w drodze aportu do Parku Naukowo – Technologicznego (realizowana na niej jest budowa Centrum Usług Publicznych). Dodatkowo w I półroczu 2020 roku nabyto odpłatnie do gminnego zasobu nieruchomości grunty z przeznaczeniem pod zainwestowanie: usługi, drogi i zieleń urządzonej o powierzchni łącznej 1,6775ha, położone w obrębach: Szczepanowice (parkingi przy kładce), Półwieś, Kolonia Gosławicka. W II półroczu 2020 roku nabyto do gminnego zasobu nieruchomości grunty z przeznaczeniem pod zainwestowanie: usługi, drogi i zieleń urządzonej o powierzchni łącznej 6,5977ha, położone w obrębach: Szczepanowice, Wrzoski, Półwieś, Czarnowąsy, Gosławice, Groszowice, NWK, Opole. Wydział Gospodarki Nieruchomościami zawarł również, w imieniu Prezydenta Miasta Opola, 586 dzierżaw rolnych i 150 dzierżaw komercyjnych. Wydział wydał ok. 2,9 tys. zaświadczeń o przekształceniu użytkowania wieczystego we własność.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich w Urzędzie Miasta prowadzono również zadania w zakresie gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (tab. 62).

Tab. 62. Realizowane zadania w obszarze gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w 2020 r.

Lp.	Obszar	Realizacja
1	Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa	Zbycie nieruchomości; trwały zarząd; najem i dzierżawa; ustanawianie ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach Skarbu Państwa.
2	Użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa	Aktualizacja opłat, ustalenie opłat dla nowych nabywców prawa użytkowania wieczystego, przekształcenie tego prawa w prawo własności.
3	Nabywanie mienia po zlikwidowanych lub wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego podmiotach(firmy, spółki)	Poszukiwanie mienia, jego przejęcie i późniejsze zagospodarowanie po zlikwidowanych podmiotach wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego.
4	Uwłaszczenie właścicieli budynków i lokali mieszkalnych na gruntach Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste	Wydanie 940 zaświadczeń potwierdzających spłatę zobowiązań finansowych z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych Skarbu Państwa na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.
5	Przyznanie odszkodowania za nieruchomości nabyte pod drogi publiczne	Wydanie 31 decyzji odszkodowawczych z tytułu przejęcia na rzecz Gminy Opole i Miasta Opola na prawach powiatu nieruchomości osób fizycznych i prawnych przeznaczonych pod drogi publiczne.

Źródło: opracowanie własne

W 2020 r. Urząd Miasta Opola realizował szereg zadań z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalami użytkowymi. Zadania te obejmowały m.in. prowadzenie spraw związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych stanowiących zasób komunalny, czy prowadzenie procedur przetargowych na najem lokali użytkowych.

W 2020 r. w ramach miejskiego zasobu było 3,7 tys. lokali mieszkalnych, nieco ponad 0,5 tys. lokali socjalnych, a także 360 lokale użytkowe. Własność Gminy stanowiło 189 budynków, a w 857 Opole było współwłaścicielem (budynki wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Opole).

Tab.63. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarowania zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2017	2018	2019	2020
1	Liczba lokali mieszkalnych	3 720	3 689	3 670	3 655
2	Liczba lokali socjalnych	524	557	550	584
3	Łączna powierzchnia lokali mieszkalnych w m ²	180 966,73	179 063,51	178 166,78	177 435,46
4	Liczba oddanych do użytku nowych lokali komunalnych	8	12 (+1 mieszkanie chronione)	-	-
5	Liczba lokali użytkowych	415	410	362	360
6	Łączna powierzchnia lokali użytkowych w m ²	48 710,31	47 735,37	46 087,51	45 447,51
7	Liczba garaży	643	639	635	637
8	Liczba budynków stanowiących własność Gminy Opole	196	191	191	189
9	Liczba budynków stanowiących współwłasność Gminy Opole (budynki wspólnot mieszk. z udziałem Gminy)	885	862	859	857
10	Liczba placów zabaw	60	58	63	63
11	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu do remontu	170	180	182	148
12	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	46	73	67	63
13	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu do remontu	23	29	20	7
14	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu socjalnego	191	172	158	116
15	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	89	78	78	56
16	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu socjalnego	28	23	21	19

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym realizowano również wieloletni program rozwoju placów zabaw. W ramach zadania: opracowano program funkcjonalno – użytkowy zagospodarowania terenu przy ul. Srebrnej – Złotej w Opolu, a także zlecono wykonanie zagospodarowania terenu stanowiącego własność Gminy Opole obejmujące doposażenie terenu gminnego przy ul. Dambonia w ścieżkę wspinaczkową.

3.4. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów

W 2020 r. realizowano szereg uchwał podjętych przez Radę Miasta Opola na przestrzeni ostatnich lat. Tylko w ostatnich trzech latach Rada Miasta Opola podjęła prawie tysiąc uchwał. Poza uchwałami w sprawie budżetu, wieloletniej prognozy finansowej, były to także uchwały w zakresie przyjęcia różnego typu programów społecznych, czy gospodarczych. W okresie sprawozdawczym Rada podjęła 273 uchwały, z czego ok. 42% stanowiły akty prawa miejscowego. Realizację uchwał wg wybranych programów społeczno-gospodarczych zaprezentowano w tab. 64.

Tab.64. Realizacja uchwał Rady Miasta Opola w 2020 r.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
1	XXXIV/664/16	<i>w sprawie przyjęcia "Lokalnego Programu Rewitalizacji Opola do 2023 roku"</i>	2016-11-24	Lokalny Program Rewitalizacji Opola do 2023 r. wyznaczał 8 kierunków działań, w ramach nich określono 34 projekty. Większość to projekty własne Miasta Opola. Spośród wszystkich projektów 8 to przedsięwzięcia zgłoszone przez partnerów Programu w ramach procesu konsultacji społecznych. Program obowiązywał do IV kwartału 2020 roku. W związku z rozpoczęciem prac związanych z przygotowaniem nowego gminnego programu rewitalizacji, LPR Opola do 2023 r. został uchylony pod koniec roku sprawozdawczego.
2	LVII/863/14	<i>w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020</i>	2014-04-24	W ramach Programu udzielono zwolnień z tytułu uchwały w 2020 r. na kwotę przekraczającą 1,5 mln zł, w tym: • 463 567,59 zł – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, • 1 111 074,64 zł – osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiło 92 podmiotów. Zwolnienia obejmowały: • zwolnienia z tytułu nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części, • zwolnienia z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części, • zwolnienia gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością, • zwolnienia z tytułu zatrudnienia.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
3	XVII/347/19	<i>w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020</i>	2019-10-24	W 2020 r. celem głównym Programu było zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w rozwój Miasta i poprawa jakości życia jego mieszkańców oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Mając na względzie cel główny Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie wsparcie finansowe wyniosło 16 120 245,24 zł tj. 161% planu, z tego 14 959 212,39 zł w formie dotacji na realizację 181 zadań publicznych oraz 1 161 032,85 zł z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów i nagród.
	XXV/504/20	<i>zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2020</i>	2020-04-30	W trakcie 2020 roku Prezydent Miasta Opola ogłosił 20 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 305 ofert, z tego 3 oferty po dokonaniu oceny formalnej przez pracowników urzędu zostało odrzuconych. Prezydent podpisał 151 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 65 oraz wsparcie 86. Całkowita wartość zrealizowanych zadań w ramach programu wyniosła 15 984 377,72 zł, z tego dotacja z budżetu miasta Opola w kwocie 14 959 212,39 zł oraz wkład finansowy oferenta w wysokości 1 025 165,33 zł. Podczas 2020 roku 101 organizacji pozarządowych zrealizowało 181 zadań. Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację 11 zadań w obszarze pomocy społecznej – 8 064 760,26 zł, (co stanowi 53,9 % ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2020 r.) oraz 83 zadań w obszarze sportu - 4 390 530,14 zł (tj. 29,3 % ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2020 r.).
4	II/36/18	<i>w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2019-2021</i>	2018-12-06	Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych, udostępnianie, w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, objęcie patronatem honorowym Prezydenta 14 inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” oraz „Pozytek Roku”.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
5	XVI/300/15	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2016-2020</i>	2015-10-29	W ramach Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2016 – 2020, Prezydent Miasta Opoli przyjął do realizacji harmonogram zadań na rzecz osób niepełnosprawnych na 2020 rok, w którym zostały określone cele, zadania, źródła finansowania, podmioty odpowiedzialne oraz sposób realizacji tych zadań. Zadania obejmowały m.in.: dostosowanie transportu miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych, likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych, czy też transport specjalistyczny dla osób niepełnosprawnych.
6	LII/1053/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu Polityki Senioralnej Miasta Opoli na lata 2018-2022 „Opole Seniorom”</i>	2017-11-30	Realizacja programu ukierunkowana jest na osiągnięcie jego głównego celu m.in. poprzez organizację wydarzeń aktywizujących i integrujących środowisko seniorów, działalność Rady Seniorów Miasta Opoli, rozwijanie systemu ulg i preferencji w ramach Karty „Opolski Senior”, prowadzenie Opolskiego Telefonu Życzliwości 60+, organizację XXII Opolskich Dni Seniora, wydawanie „Koperty Życia”. • W 2020 r. przy Centrum Informacyjno-Edukacyjnym „Senior w Opolu” rozwinął się Wolontariat nie tylko senioralny. Za wykonaną na rzecz mieszkańców miasta pracę (w warunkach związanych z pandemią Covid-19) w grudniu 2020 r. wyróżniono 147 wolontariuszy i 67 koordynatorów wolontariatu. • Na terenie miasta Opoli do końca 2020 r. działały 23 Kluby Seniora. • W 2020 roku zrealizowano Inicjatywę Lokalną pn. „Bezpieczny Senior na drodze” w ramach której przeprowadzono bezpłatne badania wzroku oraz doszkalający kurs dla seniorów posiadających prawo jazdy. Skorzystało 100 seniorów z miasta Opoli. • Ogłoszono i rozstrzygnięto trzecią edycję konkursu „Miejsca przyjazne seniorom oraz osobom niepełnosprawnym”, który ma na celu wyróżnienie i promowanie miejsc gdzie seniorzy i osoby niepełnosprawne czują się dobrze i są życzliwie traktowane. • W CS prowadzona jest strona internetowa www.seniorwopolu gdzie zamieszczane są informacje dla seniorów. • CS koordynuje również prace związane z wydawaniem dodatku do NTO „Senior w Opolu” a także dystrybucję Kopert Życia (w 2020 roku wydano 277 KŻ). • W CS działa Telefon Życzliwości w ramach którego Seniorzy mogą uzyskać różnego rodzaju porady, pomoc i informacje. W 2020 ze względu na stan pandemii skorzystało z TŻ 10331 osób • Opole zostało przyjęte do grona sieci miast przyjaznych starzeniu się (certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia - WHO).

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
7	LII/1049/17	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2020</i>	2017-11-30	Program przeciwdziałający przemocy w rodzinie skierowany był do wszystkich mieszkańców Miasta Opola, a w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie; osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności kobiet, dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W ramach Programu zrealizowane zostały zadania profilaktyczne i terapeutyczne. W systemową realizację programu zaangażowane zostały podmioty delegujące swoich przedstawicieli do Zespołu Interdyscyplinarnego w Opolu oraz wiele innych instytucji i organizacji pozarządowych działających statutowo w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania profilaktyczne w tym zakresie realizowane są w MOPR przez 2 podmioty: • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, gdzie przeprowadzono konsultacje dla 198 osób, które były ofiarami przemocy, świadkami przemocy oraz sprawcami przemocy. • Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, organizując również w zależności od potrzeb, czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opola. W 2020 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono specjalistycznych porad dla 2461 osób. W ramach wdrażania procedury NK do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 197 NK.
8	XIII/225/15	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 - 2020</i>	2015-07-02	Program kompleksowo rozwiązujący problemy uzależnienia od substancji psychoaktywnych, od profilaktyki do leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych. Program realizowany był przez organizacje pozarządowe, opolską Policję, MOPR oraz Urząd Miasta Opola.
9	XVII/345/19	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020</i>	2019-10-24	Program charakteryzujący się interdyscyplinarnym podejściem do profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Realizowany był przez organizacje pozarządowe statutowo działające w obszarze profilaktyki uzależnień, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opolską Policję, Straż Miejską, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu oraz Urząd Miasta Opola. Podejmowano zadania w obszarze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu prowadzi punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych. Pracownicy (2 osoby) punktu udzielili w 2020 roku 216 porad. Ze względu na pandemię nie zrealizowano zadania pn. „Wsparcie rodziny z problemem alkoholowym” poprzez zorganizowanie turnusu terapeutycznego dla osób i rodzin z problemem uzależnienia.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
10	II/25/18	<i>w sprawie przyjęcia Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029</i>	2018-12-06	W 2020 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. Wydano 12 651 kart „Opolska Rodzina” oraz 1011 kart „Opolski Senior”.
11	XLII/826/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022</i>	2017-05-25	Udzielono pomocy w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania oraz w warunkach szkolnych dla 51 osób. Do środowiskowych domów samopomocy skierowano 148 osób.
12	XXIV/491/20	<i>w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2020 roku</i>	2020-03-26	W ramach Programu prowadzona była m. in. sterylizacja/kastracja oraz leczenie kotów wolno żyjących z terenu miasta Opola przez uprawnionych lekarzy weterynarii, którzy działają na zlecenie Miasta Opola, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ochrony zwierząt. W 2020 r. wykonano łącznie 688 zabiegów. Prowadzone było również znakowanie psów na terenie miasta Opola na podstawie umów zawartych przez Miasto Opole (Ogród Zoologiczny) z Polskim Towarzystwem Identyfikacji Zwierząt, w ramach której w roku 2020 zaszczepiono 858 psów, mających swoich właścicieli. Ponadto udzielano dotacji z budżetu dla organizacji pozarządowych, na wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych, w ramach ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Opola otwartych konkursów ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. W ramach konkursów na zadania związane z przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt oraz ochroną gatunkową zwierząt przyznano w 2020 roku środki finansowe w wysokości 56 tys. zł. Przyznane dotacje organizacjom pozarządowym zostały wykorzystane na działalność związaną z ochroną zwierząt polegającą na udzielaniu pomocy weterynaryjnej, dokarmianiu zwierząt oraz edukacji mieszkańców w zakresie ochrony zwierząt.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
13	XLVIII/1006/17	<i>w sprawie uchwalenia „Aktualizacji Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010-2032”</i>	2017-09-28	Na podstawie obowiązującego Regulaminu określającego zasady udzielania i rozliczania dotacji celowych dla przedsięwzięć z zakresu usuwania azbestu – w 2020 r. udzielono dotacji dla 18 osób fizycznych, dla których zgodnie z Regulaminem Miasto w drodze zapytania ofertowego wyłoniło jednego Wykonawcę, który zrealizował przedmiotowe zadanie. Łącznie w wyniku realizacji zadania usunięto 47,720 Mg materiałów zawierających azbest z 18 nieruchomości. Zgodnie z umową z dnia 07 października 2020 r., zawartą pomiędzy Miastem Opole a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu, kwota wypłaconych dotacji w ramach zadania wynosiła 17 584,69 zł, pozostała kwota tj. 26 377,03 zł została opłacona ze środków budżetu miasta pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska. Ponadto w ramach zadania dotację otrzymała również Spółdzielnia Mieszkaniowa, która usunęła 79,942 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania wyniósł: 137 243,18 zł, w tym kwota 82 345,91 zł stanowi udział środków własnych Miasta Opola. Pozostałe środki w kwocie 54 897,27 zł zostały przekazane przez WFOŚiGW w Opolu, na podstawie ww. umowy dotacji.
14	XLVI/871/17 i następne	<i>w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych z budżetu Miasta Opola w ramach „Programu czyste powietrze - oddech dla Opola”</i>	2017-07-06 2018-04-19 2019-11-28 2020-07-02 2020-10-29	W 2020 roku w ramach realizacji Programu wpłynęło łącznie 312 wniosków o udzielenie dotacji na zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne w lokalu lub budynku, przy czym część wnioskodawców złożyła rezygnację, bądź otrzymało negatywną ocenę komisji ds. oceny wniosków o udzielenie dotacji celowych. Na podstawie ww. wniosków zostały zawarte 282 umowy dotacyjne. Z dniem 31.07.2020 r. został zakończony nabór wniosków o udzielenie dotacji w ramach Programu na zadania planowane do wykonania w 2020 r. Do dnia 15.10.2020 r. wpłynęło 261 wniosków R1 o wypłatę i rozliczenie dotacji. Ostatecznie rozliczono i wypłacono 254 dotacji celowych w kwocie 2 010 306,32 zł.
15	XXVI/534/20 i następne	<i>w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych na realizację zadań w ramach projektu pn.: „Ekologiczne Opole - ...” [RPO WO 2014-2020]</i>	2020-05-28 2020-07-02 2020-10-29	W 2020 r. w trakcie naboru wniosków, tj. w terminie od 18 czerwca do 10 lipca 2020 r. wpłynęły łącznie 52 wnioski o udzielenie dotacji dla zadań polegających na wymianie indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (w przypadku budynków jednorodzinnych) oraz we wspólnotach mieszkaniowych (w przypadku budynków wielorodzinnych) na źródła ciepła bardziej ekologiczne lub na likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej, przy czym część wnioskodawców zgłosiło przesunięcie terminu na wykonanie swojego przedsięwzięcia z 2020 roku na 2021 rok, bądź złożyła rezygnację z udziału w Projekcie lub otrzymało negatywną ocenę komisji ds. oceny wniosków o udzielenie dotacji celowych. Na podstawie ww. wniosków zostało zawartych 36 umów dotacyjnych. Do dnia 15.11.2020 r. wpłynęło 36 wniosków RPO2 o wypłatę i rozliczenie dotacji. Ostatecznie rozliczono i wypłacono 32 dotacje celowe w kwocie 384 724,05 zł, w tym: 195 233,10 zł z EFRR (34%) i 189 490,95 zł z budżetu Miasta - wkład własny Miasta Opola (33%).

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
16	LVI/1103/18 i następne	<i>w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”</i>	2018-02-22 2020-02-27 2020-05-28 2020-07-02 2020-08-27 2020-11-26	Na prośbę interesariuszy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) był pięciokrotnie zmieniany w 2020 r. Zmiany dotyczyły m.in. dodania nowych zadań oraz dokonania korekty kosztów i wskaźników zadań już ujętych w PGN.
17	XXXII/617/16	<i>w sprawie przyjęcia Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy</i>	2016-10-27	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało działania związane z profilaktyką i wczesnym wykrywaniem osteoporozy. Z bezpłatnych badań densytometrycznych skorzystali mieszkańcy miasta Opola z największej grupy ryzyka zachorowania na osteoporozę. Przebadano 1567 osób.
18	XI/171/15	<i>w sprawie przyjęcia Programu profilaktyczno – edukacyjnego pn. „Badaj swoje piersi”</i>	2015-05-28	Na podstawie uchwały ogłoszony został otwarty konkurs ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych obejmujących działania profilaktyczne i edukacyjne realizowane w ramach Programu. Ze względu na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 oraz prowadzenie nauki w szkołach ponadpodstawowych w formie zdalnej realizacja Programu nie była możliwa.
19	XXXVII/723/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu zapobiegania próchnicy i chorobom dziąseł u dzieci w wieku przedszkolnym pn. „Biały ząbek”</i>	2017-01-26	Na podstawie uchwały ogłoszony został otwarty konkurs ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych obejmujących działania profilaktyczne i edukacyjne realizowane w ramach Programu. Programem objęto 1956 dzieci. Ze względu na panującą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 i panujące obostrzenia w placówkach przedszkolnych Program został ograniczony wyłącznie do działań edukacyjnych (nie przeprowadzano przeglądów uzębienia u dzieci).
20	XLVII/930/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie</i>	2017-08-31	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało szczepienia przeciwko grypie. Z bezpłatnych szczepień profilaktycznych skorzystały osoby od 65 roku życia - mieszkańcy Miasta Opola. Zaszczepiono 2867 osób.
21	XIX/280/11	<i>w sprawie przyjęcia Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)</i>	2011-11-24	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało działania związane z profilaktyką raka szyjki macicy. Z bezpłatnych szczepień profilaktycznych skorzystały 12-letnie dziewczęta, uczęszczające do szkół na terenie miasta Opola oraz zameldowane w mieście Opolu i uczęszczające do szkół poza terenem miasta Opola. Zaszczepiono 229 dziewcząt.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
22	XXVIII/548/20	<i>w sprawie przyjęcia Programu leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Opola</i>	2020-07-02	Na podstawie uchwały Miasto Opole dofinansowało koszt jednego cyklu zapłodnienia pozaustrojowego lub adopcji zarodka. Realizacja Programu rozpoczęła się w IV kwartale 2020 r. i była działaniem pilotażowym. W ramach Programu w 2020 r. wykonano łącznie 14 procedur rozrodu wspomaganego, z czego 3 procedury zakończyły się ciążą kliniczną.
23	XI/186/19	<i>w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Opolu na lata 2019 – 2021</i>	2019-05-30	Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem, a także zadania powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej Miasto Opole wykonuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, będącego jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zadania powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej - także we współpracy z Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, działających we współpracy ze środowiskiem lokalnym.
24	-	<i>Program Rozwoju Placów Zabaw</i>	2018	W okresie sprawozdawczym realizowano również Wieloletni Program rozwoju placów zabaw. W ramach zadania: opracowano program funkcjonalno – użytkowy zagospodarowania terenu przy ul. Srebrnej – Złotej w Opolu, a także zlecono wykonanie zagospodarowania terenu stanowiącego własność Gminy Opole obejmujące doposażenie terenu gminnego przy ul. Dambonia w ścieżkę wspinaczkową.
25	XI/191/19	<i>w sprawie określenia zasad udzielania z budżetu Miasta Opola dotacji celowych na dofinansowanie zadań związanych z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych... - „Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023”</i>	2019-05-30	Uchwała określa zasady udzielania oraz sposób rozliczania i kontroli dotacji celowych z budżetu Miasta Opola dla stowarzyszeń ogrodowych, które prowadzą rodzinne ogrody działkowe na dofinansowanie zadań związanych z ich rozwojem. W ramach realizacji programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, wpływającej na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększającej dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 50% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 100 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD. W 2020 r. udzielono dotacji pięciu rodzinnym ogrodom działkowym działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców na kwotę ok. 176 tys. zł.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
26	VI/107/19	<i>w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla studentów uczelni z Opola wykazujących się znaczącymi osiągn.– Program Stypendialny pn.: „Stypendia Prezydenta Miasta Opola”</i>	2019-02-28	W obszarze stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2020 r. jeden program, skierowany do studentów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi. Jego celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiąganych wyników, do aktywnej działalności w kołach naukowych, stowarzyszeniach i fundacjach. Stypendia przyznane zostały w trzech dziedzinach: za osiągnięcia naukowe, za osiągnięcia kulturalno-artystyczne i za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną lub działalność na rzecz środowiska akademickiego. W 2020 r. 65 osób złożyło wnioski o stypendium, przyznano łącznie 24 stypendia na łączną kwotę 100 926 zł
27	XXVI/529/20	<i>w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020-2023"</i>	2020-05-28	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020-2023 sporządzono zgodnie z art. 87 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zgodnie z wytycznymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Program stanowi kontynuację opracowanego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2016–2019, przyjętego Uchwałą nr XXV/474/16 Rady Miasta Opola z dnia 21 kwietnia 2016 r.
28	LIV/802/14	<i>w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola”</i>	2014-01-30	Na podstawie tej uchwały funkcjonuje w Opolu komunikacja miejska. W 2020 r. MZK Sp. z o.o. jako operator publicznego transportu zbiorowego realizował na zamówienie miasta Opola obsługę 23 linii autobusowych, w tym 5 linii nocnych. Z kolei 5 linii autobusowych wyjeżdżało do gmin Dąbrowa i Komprachcice oraz Łubniany i Prószków (do dwóch ostatnich po zawarciu w 2019 r. stosownych porozumień). Zgodnie z tym dokumentem Miasto Opole kontynuowało inwestycje w obszarze komunikacji miejskiej polegające przede wszystkim na: • zakupie 10 fabrycznie nowych autobusów. Autobusy są napędzane silnikami diesla najnowszej generacji, które spełniają normę Euro VI d, • zakupie specjalistycznego holownika.